

Gorenjski Glas

TOREK, 24. DECEMBRA 2013

LETO LXVI, ŠT. 102, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Sij in sence božiča

Gospodarska in moralna kriza imata svoje korenine v oddaljevanju človeka od Boga in bližnjega, je zapisal v poslanici papež Frančišek.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Jutri bo božič. Le redki so dnevi v letu, ki bi se dotaknili toliko ljudi, vernih in nevernih, bogatih in revnih, svobodnih in zatiranih, kot ta praznik z globoko versko in splošno človeško vsebino. Včasih je na predbožični večer in na božiča dan tudi na najbolj krvavih frontah

utihnilo orožje. Za nekatere je predvsem verski praznik, za druge dan, ki poveže družine in prijatelje ter zbliža ljudi, ki so si postali tujci. Za veliko večino pa je oboje. Ko pa so svet in z njim tudi nas začele stiskati klešče krize, je postal božični čas tudi čas solidarnosti in pomoči ljudem v stiski.

► 3. stran

Jutri bo božič. V Sebenjah so za praznično priložnost pripravili uprizoritev živih jaslic. / Foto: Luka Renar

Kamniški »sod smodnika« pod nadzorom

Pripadniki Slovenske vojske so predstavili svoje delo pri sanaciji nevarnih snovi v podjetju KIK v stečaju. Prva faza je uspešno zaključena, delo pa naj bi končali do jeseni 2015.

JASNA PALADIN

Kamnik – A gre le za osnovno sanacijo, temeljito čiščenje bo počakalo novega lastnika. Tega še ni na vidiku, saj je bila prva javna dražba premoženja pred dnevi neuspešna. Kamničani ne sedijo več na sodu smodnika, kot je bilo v preteklosti večkrat slišati v zvezi s smodnišnico oz. KIK Kemijsko industrijo Kamnik, ki pa je že nekaj let v stečaju.

Piretehnika Slovenske vojske s starimi vžigalniki za hrvaške bombe / Foto: Gorazd Kavčič

► 3. stran

Januarja bodo zakopali v predoru pod Stenom

► 6. stran

Veselo praznovanje božiča ter dneva samostojnosti in enotnosti vam želi
Gorenjski Glas

Vesele praznike in srečno Novo leto

V novem letu vam želimo obilo uspehov, predvsem pa srečnih trenutkov obarvanih s harmonijo in sanjami.

AKTUALNO

Muzejskih šestdeset

Z razstavo, posvečeno tradiciji gumarstva na Gorenjskem, so v Gorenjskem muzeju zaključili leto praznovanj ob šestdesetletnici Gorenjskega muzeja. Vsakih šestdeset dni razstava.

2

AKTUALNO

Do novega vodstva z volitvami

Kinološko zvezo Slovenije (KZS) v zadnjem času pretresajo sumi o nepravilnostih pri poslovanju in zapleti v vodstvu zveze, saj so do sedanjemu predsedniku Blažu Kavčiču na izredni skupščini izrekli nezaupnico.

3

SNOVANJA

Prešernova ribniška skrivnost

Zakaj Prešeren ni zmozel ali znal ustvariti lastne družine? Ženske je opeval, tiste, s katerimi je prihajal v zemeljske stike, je onesrečil, zlasti Ano Jelovšek, mater svojih otrok ...

17

ZADNJA

Pomaga lahko tudi Matija

Pri mreži Matija so poleg brezplačnih informacij za starejše v zadnjem letu pripravili tudi akcijo prostofera, ki povezuje prostovoljne voznike s starejšimi, ki potrebujejo prevoz.

28

VREME

Danes bo pretežno oblačno, krepil se bo jugozahodnik. Jutri in v četrtek bo sprva oblačno in deževno.

4/8 °C

jutri: oblačno in deževno

Sejnine v dobrodelne namene

Radovljica – Tudi letos so se na pobudo podžupana Občine Radovljica Mirana Remsa nekateri svetniki v dobrodelne namene odpovedali decembrskim sejninam. »Do danes se je decembrskim sejninam odpovedalo devet svetnikov oziroma članov delovnih teles občinskega sveta v višini 1560 evrov – sredstva so namenili Karitas, Rdečemu križu Radovljica in Športnemu društvu Invalid Ljubljana,« so sredi prejšnjega tedna sporočili z radovljiške občinske uprave. Svoji letni nagradi v višini približno 500 evrov se je v korist Podružnične šole Begunje odpovedala tudi predsednica sveta KS Begunje Marija Kavčič - Zupan. Lani so na ta način v Radovljici z donacijami svetnikov in odbornikov zbranih približno 1800 evrov. Za odpoved sejnini se je takrat odločilo sedem svetnikov. »Sredstva so namenili Karitas Radovljica in Rdečemu križu Radovljica, en svetnik pa se je odločil za botrstvo pri Zvezi prijateljev mladine. Karitas je prejela sredstva namenila ljudem v stiski za plačilo položnic za najemnino, elektriko in kurjavo, Rdeči križ pa za hrano, ki so jo kupili pri kmetih iz naše občine,« so še pojasnili na občinski upravi.

Delavci Tehnika prejeli plačo

Kranj – Zaposleni v škofjeloškem SGP Tehnik so v petek, tako kot jim je direktor Ivan Črv obljubil, prejeli minimalno plačo za oktober ter stroške za prevoz in nadomestilo za malico za oktober in november. »Zaradi izplačila smo bolj optimistični, vendar v prihodnost gledamo zaskrbljeno. Počakali bomo na januar, ko se bo pokazalo, ali podjetje lahko preživi ali ne,« pravi prvi hišni sindikalist Čedomir Radošević. Zaradi novih zaostankov sindikat v prihodnje ne izključuje stavke, podaja nja množičnih izrednih odpovedi delovnega razmerja ali celo vložitev predloga za stečaj.

Muzejskih šestdeset

Z razstavo, posvečeno tradiciji gumarstva na Gorenjskem, so v Gorenjskem muzeju zaključili leto praznovanj ob šestdesetletnici Gorenjskega muzeja.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Gorenjski muzej je svojo šest desetletij dolgo preteklost, ki se je začela leta 1953 z ustanovitvijo Mestnega muzeja s prvo muzejsko postavitvijo v Prešernovi hiši, predstavljal celo leto. »Predvidoma vsakih šestdeset dni smo pripravili občasno razstavo s spremljajočimi muzejskimi večeri. Z njimi smo se spominjali prvih v muzej pridobljenih predmetov, hkrati pa tudi nekaterih naših najlepših muzejskih primerkov. Tako je najprej etnološki oddelek predstavil Lubenske lončarje, sledil je arheološki oddelek z razstavo Šest tisočletij Drulovke in nato s posameznimi razstavami še drugi oddelki: novejša zgodovina, starejša zgodovina, umetnostno zgodovinski oddelek s kabinetom slovenske fotografije, konservatorska in restavratorska delavnica. S tokratno razstavo predstavljamo tradicijo gumarstva na Gorenjskem,« je povedala direktorica muzeja Marija Ogrin, in poudarila, da so z nizom razstav predstavljali tudi šestdesetletno zgodovino Gorenjskega muzeja.

Slovesni dogodek so v petek tako začeli z zadnjo v nizu razstav, ki jo je v tem primeru v okviru oddelka novejša zgodovina in

Zvesti obiskovalci Gorenjskega muzeja se vsak mesec udeležijo odprtja več muzejskih in likovnih razstav, ki jih pripravijo v muzeju. / Foto: arhiv Gorenjskega muzeja

spremljanje sodobnosti, pripravila Monika Rogelj. Gre za predmete, dokumente in fotografije, povezane z našo gumarsko dediščino, ki je nezbrisljivo zaznamovala gospodarsko zgodovino Kranja, Gorenjske in ne nazadnje Slovenije. Ob jubileju so v muzeju pripravili tudi knjižico 60 let, 60 zgodb, v kateri predstavljajo zgodbe muzejskih predmetov, ki so bile v preteklih letih med drugim objavljene

tudi v Gorenjskem glasu in so večinoma predstavljeni tudi v stalni postavitvi Prelepa Gorenjska. Slednje so odprli natanko pred letom dni, 20. decembra lani. »V prazničnem letu smo se soočali predvsem z začetnimi zagonskimi težavami in pomanjkljivostmi v grajskem kompleksu Khislstein, ki smo jih večinoma odpravili. Danes lahko rečem, da ima Gorenjski muzej vse pogoje za dobro

delovanje, kar je v času krize za nas res sreča. V prihodnosti bomo morali posvetiti še več pozornosti pridobivanju lastnih sredstev, zato bomo v naši dejavnosti dali tudi poudarek v tej smeri, je še povedala Ogrinova. »Vloga muzeja je v današnji družbi velika, mi moramo ozaveščati ljudi o naši bogati preteklosti in s tem spodbujati k prepoznavanju lastne identitete in narodovega ponosa.«

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA ŽNIDAR** z Bohinjske Bele.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Rade Šerbedžija v Škofji Loki

Odštevanje zadnjih dni do novega leta številni izkoristijo za razigrano druženje in obisk raznih koncertov, prireditiv. Da pa se pestro dogajanje ne bo končalo s koncem decembra, so poskrbeli v Škofji Loki.

V torek, 7. januarja 2014, bosta ob 20. uri v Sokolskem domu nastopila legendarni Rade Šerbedžija in priljubljeni Jure Ivanušič. Če se želite potegovati za dvakrat po eno vstopnico za ogled koncerta, odgovorite na nagradno vprašanje: Katerega leta se je rodil Rade Šerbedžija? Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do ponedeljka, 30. decembra, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Delovni čas med prazniki

Centene naročnike in bralce obveščamo, da bo okence z naročniško in malooglasno službo na Gorenjskem glasu danes, v torek, 24. decembra, odprto od 7. do 12. ure, v petek, 27. decembra, od 7. do 15. ure, v ponedeljek, 30. decembra, od 7. do 15. ure in v torek, 31. decembra, od 7. do 12. ure. Želimo vam prijetne božične praznike!

Nagrajenci

Nagrajenci nagradne igre Darila v darilnih vrečkah Papilu – kar je bil tudi pravilen odgovor, so Ivana Bodlaj iz Trziča, Nikolaja Jakšič iz Nakla, Dragica Kropivnik iz Cerklj, Tončka Ojsteršek iz Kranja in Anica Rogač iz Radovljice. Nagradna igra Športnik leta s pravilnim odgovorom Mojca Mavec in Saša Jerkovič pa nagrajuje Olgo Kopač iz Kranja, Faniko Pagon iz Nakla, Vinka Kosa iz Šenčurja, Magdo Markič iz Nakla in Miroslava Vaupotiča z Jesenic. Čestitamo!

Praznik naše samostojnosti in enotnosti

Dan samostojnosti in enotnosti Slovenija praznuje 26. decembra. Državni vrh ga je z osrednjo državno slovesnostjo počastil že minuli petek.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – 26. decembra 1990 je takratna slovenska skupščina razglasila rezultate plebiscita, na katerem se je velika večina Slovencev odločila za odcepitev od Jugoslavije in za samostojno državo. Slavnostni govornik na osrednji slovesnosti ob dnevu samostojnosti in enotnosti (kakor se praznik imenuje od leta 2005), predsednik državnega zbora Janko Veber je poudaril, da smo takrat presegli politična razhajanja in ideološke razlike, takšno enotnost pa bi potrebovali tudi v teh časih. Dejal je,

da smo še vedno gospodarji na svojem in da smo sposobni sami, brez tuje pomoči nadaljevati zgodbo o uspehu. »Smo pa ta čas razdvojeni med potjo popolne privatizacije in določitvijo strateško pomembnih panog, ki bi jih bilo dobro ohraniti v državni lasti. A pri tem kot da pozabljamo, da govorimo o lastnini, ki je last vseh naših državljanov in državljanov in ne različnih političnih interesov,« je dejal slavnostni govornik. Kritičen je bil do tistih, ki zaradi političnih interesov razdvajajo ljudi, do razmer, v katerih je mnoge državljanke pahnil brutalni neoliberalni

kapitalizem, in opozoril na omajano zaupanje ljudi, ki ga je moč povrniti z očiščenjem nepreglednih omrežij in odpravo ozkih strankarskih interesov in korupcije. Pred osrednjo državno proslavo je slavnostno zasedal državni zbor, govornica je bila njegova podpredsednica Renata Brunskole. Vsako leto pa praznik slovenske samostojnosti in enotnosti počasti tudi slovenska katoliška cerkev z mašami za domovino. V ljubljanski stolnici jo je daroval apostolski administrator ljubljanske nadškofije Andrej Glavan, ki je v pridilni dejal, da je v enem najbolj

kriznih let od osamosvojitve »udarilo« tudi po cerkvi. V predprazničnih dneh se po njegovih besedah upravičeno zastavlja vprašanje, kam je šel ves zanos, ki nas je dvigal in nam osmišljaj življenje pred 23 leti. Na koncu je sklenil, naj nas praznovanje božiča poveže v družino bratov in sester, ki se spoštujejo in so zmožni praznovati skupaj.

Predsednik republike Borut Pahor pa je pred praznikom sprejel svojce padlih pripadnikov teritorialne obrambe, ministrstva za notranje zadeve in civilnih žrtev ter ranjenih v vojni za Slovenijo. Ob tem je dejal, da ne smemo nikoli pozabiti, kaj se je takrat zgodilo, ne le zaradi nas in žrtev, ampak tudi zaradi generacij, ki prihajajo za nami, da bodo vedele, da Slovencem kot nikoli prej v zgodovini tudi ob pomembni odločitvi za samostojno državo ni bilo nič podarjenega, vse je bilo izborjeno. Za leto 2014 pa je dejal, da bi bilo lahko leto preboja iz krize.

Do novega vodstva z volitvami Sij in sence božiča

Kinološko zvezo Slovenije (KZS) v zadnjem času pretresajo sumi o nepravilnostih pri poslovanju in zapleti v vodstvu zveze, saj so dosedanjemu predsedniku Blažu Kavčiču na izredni skupščini izrekli nezaupnico.

MATEJA RANT

Kranj – »Gre za poskus barabinskega prevzema zveze,« Blaž Kavčič komentira sklepe disciplinske komisije, ki je na podlagi izglasovane nezaupnice na izredni skupščini konec novembra predlagala, da se mu izreče suspenz na opravljanje funkcije predsednika. Kavčič meni, da je bila nezaupnica izglasovana nezakonito, zato je sprejel sklep o zadržanju suspenza in ostaja zakoniti zastopnik zveze. »Vsebinsko pa nezaupnico sprejemam, zato sem imenoval volilno komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih izvedla postopek nadomestnih volitev mandatarja in upravnega odbora KZS.« Volilno skupščino bodo predvidoma sklicali v drugi polovici marca prihodnje leto, do 14. februarja pa morajo kandidati predložiti volilne programe. Predsednik nadzornega odbora KZS Jože Roman Grah je ob tem prepričan, da so volitve nujne, saj Kavčiču ne zaupajo več. »Člani bomo morali tehtno premisliti in

Blaž Kavčič / Foto: Gorazd Kavčič

najti tri kandidate, med katerimi bomo izvolili predsednika, ki mu bomo zaupali.«

Vsem članicam zveze, je pojasnil Blaž Kavčič, je pred dnevi že poslal tudi neke vrste poslovnih tekst, v katerem je povzel zadnjih pet let poslovanja. »KZS je v petih letih mojega predsedovanja ustvarila 4,6 milijona evrov prihodka in 450 tisoč evrov pozitivnega finančnega rezultata,« je poudaril Kavčič in dodal, da so ti rezultati pri nekaterih zbudili skomine po denarju in oblasti.

V zadnjem času, je dodal, pa so bili na KZS priča tudi razkritju številnih nepravilnosti, saj obstaja sum negospodarnega ravnanja pri obnovi poslovnega objekta KZS v Zapogah. Na podlagi poročila o gradbenem nadzoru, ki ga je izvedlo zunanje podjetje, naj bi dela v zvezi z obnovo slabo načrtovali, gradnja naj bi bila nekakovostna in je tudi niso izvedli v pogodbenem roku. »Sporno je vse od izbire izvajalca do vodenja obnove,« je prepričan Kavčič. Zato je celotno

dokumentacijo v zvezi s tem predal tudi Komisiji za preprečevanje korupcije, je poudaril in napovedal, da si bo v obdobju do izvolitve novega vodstva KZS prizadeval voditi tako kot v preteklih letih, po načelih dobrega gospodarjenja in v skladu s statutarnimi omejitvami na opravljanje nujnih poslov v obdobju nezaupnice.

Jože Roman Grah pa pravi, da se ob vsem tem lahko samo še smeje, saj vsak očitno dela, kar hoče. »Pozitivni rezultati poslovanja, ki jih navaja Kavčič, izhajajo iz leta 2010, ko je bila pri nas Evropska razstava psov,« je pojasnil in dodal, da imajo zasluge za to, da je bila razstava v Slovenji, tisti, ki so v zvezi delovali že pred Kavčičem. »Potica je bila že na mizi,« je slikovito ponazoril vlogo dosedanjega vodstva pri organizaciji razstave. Na nepravilnosti pri poslovanju zveze, je še dodal, je opozarjal tudi nadzorni odbor, zanje pa je po njegovih besedah objektivno odgovoren tudi predsednik, ki odgovarja za celotno poslovanje.

Kamniški »sod smodnika« pod nadzorom

1. stran

Ogroženost je bila, kot je zdaj tudi potrjeno, v zadnjem obdobju precej velika, saj so bila številna nevarna sredstva brez nadzora izpostavljena naravnim pojavom, kot so strele, pa tudi nepridipravom, a vzrokov za bojazen ni več, zagotavljajo predstavniki Slovenske vojske in ministrstva za notranje zadeve, ki so se pred dobrim mesecem lotili zahtevne sanacije. Prve rezultate sanacije, nadaljnje korake in trenutno stanje v KIK-u so konec minulega tedna predstavili novinarjem.

»Stečajni upravitelj nas je letos poleti opozoril, da ne zmore več zagotavljati ustreznega varovanja kompleksa, v katerem se nahajajo minsko-eksplozivna sredstva, pirotehnična sredstva in tudi nekaj kemikalij. Na podlagi sanacijskega programa smo najprej območje in eksplozivna sredstva zavarovali in s tem preprečili vstop nepooblaščenim osebam, v drugem koraku pa so pripadniki Slovenske vojske pristopili k samemu odstranjevanju

Vodja sanacije nadporočnik Peter Kogovšek pred objektom 92, kjer je bila možnost samovžiga največja. / Foto: Gorazd Kavčič

teh nevarnih sredstev. Večino smo ali še bomo odpeljali na ustrezno skladiščenje na druge lokacije, del sredstev pa moramo uničiti na mestu samem, saj so v tako slabem stanju, da bi njihov prevoz predstavljal preveliko tveganje. Stanje je zdaj že tako,

da do požara in eksplozije ne more več pridi, tako da sredstva ljudi in okolice ne ogrožajo. A gre le za osnovno sanacijo, celovita sanacija bo počakala novega lastnika,« nam je predstavil Boštjan Šefic, državni sekretar ministrstva za notranje zadeve.

Kot je povedal vodja sanacije nadporočnik Peter Kogovšek, so količino eksplozivna ob pregledu le izračunali, saj bi bilo natančno štetje vseh snovi prenevarno. Samo v objektu 92, ki je bil najbolj kritičen, je bilo 447 kg čistega eksploziva, trenutno ga je še 130. V njem so se nahajala razna inicialna sredstva, med drugimi tudi vžigalniki za hrvaške bombe iz leta 1992, ki so jih delali v KIK-u. Nekatere snovi so, kot smo se lahko prepričali, teknile tudi glodalcem. Pirotehniko so nam v zaščitnih oblekah predstavili, kakšno je njihovo delo, od blizu, a vseeno iz varne razdalje pa smo si lahko ogledali tudi nadzorovano eksplozijo, kakršno so Kamničani v teh dneh lahko slišali večkrat.

Ker je to edina smodnišnica na slovenskih tleh, naši strokovnjaki s sanacijo tovrstnih območij nimajo izkušenj, a kljub vsemu so nam zagotovili, da sanacija poteka po načrtih. Dela bodo spet nadaljevali 6. januarja, sanacija pa naj bi bila končana septembra 2015.

1. stran

Božič je to dejansko vedno bil, je povedal v pogovoru za Gorenjski glas pater Robert Bahčič z Brezij. Samo mi, ki nam je bilo morda predbro in nismo videli ljudi v stiski, smo na to pozabili. Papež Frančišek je v poslanici za dan miru 1. januarja zapisal, da imata gospodarska in tudi moralna kriza izvor v oddaljevanju od Boga in bližnjega in da je treba odpreti vrata bratstvu, v katerem bo bogastvo pravično razdeljeno med vse ljudi. Božič torej v svojem bistvu ne izgublja sija, le ljudje smo ga s svojimi ravnanji prekrili s preveč sencami

Božič je največji krščanski praznik. Jutri ga bodo po gregorijanskem koledarju praznovali evangeličani in katoličani, januarja pa večina pravoslavnih vernikov, ki so obdržali julijanski koledar. Slovenski evangeličani pričakujejo božič običajno, skladno z njihovimi verskimi zapovedmi. Le drugega škofa imajo. Gezo Ernišo je po osemnajstih letih nasledil Geza Filo, ki je sedež cerkve prenesel iz Moravskih Toplic v Ljubljano in ji tako dal vseslovenski pomen. Za katoličane, tako v milijardni svetovni, ali kot rečejo, vesoljni Cerkvi kot v Sloveniji pa je letošnji božični čas drugačen od preteklih. Novi papež Frančišek je usmeril nov veter v vatikanska jadra in pokazal, da v kuriji in okoli nje, med ljudmi s škrlatnimi pokrivali ni več nedotakljivih

in da je sprevržena morala začela nevarno zajedati katoliško Cerkev in njen nauk. Pri tem se sploh ni pregrešil zoper vero in postave, ampak je začel delati tisto, kar vera v resnici zahteva.

V primeru katoliške Cerkve na Slovenskem se je Frančiškov reformni veter spremenil v cunami, ki je odnesel dva njena najodgovornejša dostojanstvenika, nadškofa Antona Stresa in Marjana Turnška in prepihal nekatere redove. Prvič v samostojni Sloveniji je bil na zaporno kazen, ki še ni pravnomočna, zaradi gospodarskih, ne moralnih, prestopkov obsojen domnevni arhitekt finančnih nečednosti v mariborski stolni kanonik Mirko Krašovec. Leto poprej pa sta morala domnevno zaradi moralnih in materialnih prestopkov, kot so takrat utemeljevali ta ukrep, v osamo nadškofa Alojza Uran in Franc Kramberger. Katoliška Cerkev v Sloveniji je bila obglavljena, vendar je bil po oceni Vatikana ta ukrep učinkovitejši kot pa še naprej dovoljevati finančni in z njim povezan moralni razkroj. Težko je napovedati, kdaj bosta svoja sedeža zasedla nova nadškofa v Ljubljani in Mariboru. Vatikan se običajno premišljeno odloča. Če mi je dovoljena špekulacija, bosta to moža, ki nista obremenjena s prtljago slovenskih zdrav in bosta na daljši rok postavila stvari, kamor sodijo. Doma ni velike izbire, na tujem pa se bo že našel kdo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunano DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Sprejeli komunalni odlok

Jezerko – Na Jezerskem so končali gradnjo kanalizacije in čistilne naprave, občinski svet pa je na zadnji seji tudi že sprejel odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne ter padavinske vode na območju občine. Predvidoma januarja 2014 bo končana tudi finančna konstrukcija projekta in takrat bo občinski svet odločal tudi o višini komunalnega prispevka, ki ga morajo plačati lastniki stavb, ki se priključujejo na javno kanalizacijsko omrežje. S plačilom komunalnega prispevka so poravnani vsi stroški priključevanja stavbe na kanalizacijski sistem, razen hišnih kanalizacijskih priključkov, ki bremenijo lastnika stavbe. Kot je bilo še slišati na decembrski seji jezerskega občinskega sveta, bodo po uspešno opravljenem tehničnem pregledu čistilne naprave in kanalizacijskega omrežja lastniki stavb pisno obveščeni o možnosti priključitve na kanalizacijsko omrežje. Pogoj za pridobitev soglasja za priključitev, ki ga izda upravljavec, je poravnana komunalni prispevek. Skladno z omenjenim odlokom je priklop stavb na javno kanalizacijsko omrežje obvezen.

Čez most spet vozijo

Podnart – Konec tega tedna je promet po rekonstruiranem mostu čez Savo v Podnartu spet stekel dvosmerno, direkcija RS za ceste oziroma gradbeni izvajalec Gorenjska gradbena družba sta namreč odstranila začasno prometno ureditev s semaforizacijo. Rok za zaključek vseh del na spodnjem delu prekladne konstrukcije, opornikih in temeljih mostu je sicer do konca maja prihodnje leto, do takrat pa bo promet preko mostu sproščen v največji možni meri, so sporočili z radovljiške občinske uprave. Naložba rekonstrukcije mostu, zgrajenega leta 1966, sicer obsega njegovo celovito obnovo, razširitev z enostranskim pločnikom, obnovo javne razsvetljave ter sočasno preureditev uvoza javne poti do industrijske cone Podnart.

Promet čez Savo v Podnartu spet teče dvosmerno.

Foto: Gorazd Kavčič

Invazivne školjke v Blejskem jezeru pod nadzorom

Trud potapljačev pri odstranjevanju potujoče trikotničarke iz Blejskega jezera se je obrestoval, saj jim je uspelo bistveno zmanjšati število školjk in njihovih žarišč v jezeru.

MATEJA RANT

Bled – Po letu dni odstranjevanja te školjke iz Blejskega jezera so potapljači iz Društva za podvodne dejavnosti (DPD) Bled v soboto tudi javno predstavili rezultate svojega dela. Potujočo trikotničarko so v Blejskem jezeru prvič opazili leta 2010, nato pa je skupina 12 potapljačev opravila več kot sto ur potopov, da so pregledali celoten priobalni pas. Tako so s pomočjo Špele Remec Rekar iz republiške agencije za okolje pripravili zemljevid, na katerem so označili lokacije največjih žarišč te školjke. Obenem so se lotili njenega odstranjevanja in do začetka letošnje kopalne sezone so odstranili približno tri četrtine odkritih školjk, vsega skupaj pa so potapljači opravili že več kot štiristo ur potopov, je pojasnil Jure Žvan iz DPD Bled.

»Potapljači so bili zelo temeljiti, tako da na ploščadih v Grajskem kopalnišču ni več pritrjene nobene školjke, prav tako ne na pletnah,« z zadovoljstvom ugotavlja

Špela Remec Rekar

Na Bledu ocenjujejo, da bi s stalnim nadzorom in sprotnim odstranjevanjem invazivno školjko toliko obvladovali, da ne bi imela bistvenega vpliva na ekosistem Blejskega jezera.

Špela Remec Rekar, kar po njenih besedah pomeni, da so školjke pod nadzorom. »Ocenjujemo, da bi s stalnim nadzorom in sprotnim odstranjevanjem invazivno zebasto školjko obvladovali v tolikšni meri, da ne bi imela bistvenega vpliva na ekosistem Blejskega jezera, njegove obiskovalce

in uporabnike,« je poudaril Jure Žvan. Spomladi je za njihovo delo finančno pomoč zagotovila Občina Bled, ta denar pa so po besedah predsednika DPD Bled Marjana Lakote namenili za posodobitev opreme. Vendar v prihodnje računajo tudi na finančno podporo države. V sodelovanju z

Mihaelom Jožefom Tomanom z ljubljanske Biotehniške fakultete bodo pripravili projektno nalogo na temo stanja te školjke v Blejskem jezeru. »Na podlagi tega bi predvideli tudi nadaljnje ukrepe v zvezi s školjko – ali bo še naprej potrebno fizično odstranjevanje ali se bo situacija umirila sama od sebe, tako kot se je že ponekod drugje. Seveda pa ta školjka lahko postane tudi izjemno nevarna invazivna vrsta,« je pojasnil Toman in dodal, da školjka pomeni nevarnost predvsem zato, ker bistveno spremeni življenjske združbe v jezeru, medtem ko ljudem ni nevarna. Obenem bo država zagotovila sredstva, da bodo lahko financirali vsaj nekaj potopov, kar so potapljači doslej opravljali prostovoljno. Za ta namen kot tudi za projektno nalogo so vsega skupaj namenili okrog 17 tisoč evrov, kar je po Tomanovih besedah minimalno, a upa, da je to šele začetek. Poročilo, je še dodal, morajo pripraviti do konca marca in imajo torej na voljo zelo malo časa.

Poslovne storitve za dan brez stresa

www.posta.si

V današnjem hitrem in negotovem času se podjetniki, menedžerji majhnih, srednjih in velikih podjetij vsakodnevno soočajo s številnimi izzivi. Zagotoviti urejeno delovno okolje, ki zaposlenim omogoča kakovostno in ustvarjalno delo, kjer je poskrbljeno za razvoj in iskanje novih tržnih priložnosti in kjer je uspešnost nagrajena in cenjena, v teh časih ni preprosta naloga. Za takšno delovno okolje je še kako potrebno optimizirati številne poslovne procese in funkcije. Vendar lahko vodilni v gospodarskih družbah odločitve sprejemajo hitro in preudarno hkrati, če jim ob strani stoji zanesljiv poslovni partner, ki jim lahko ponudi prilagojene poslovne rešitve. Da boste lahko pomembne poslovne odločitve sprejemali hitro in preudarno, je Pošta Slovenije pripravila storitve, prilagojene vašim potrebam.

Vam primanjkuje časa za pripravo pošiljk in prostora za skladiščenje blaga? Želite znižati stroške za nakup in vzdrževanje lastne opreme za pripravo pošiljk?

Pošta Slovenije za vas pripravi pošiljke za pošiljanje, prevzame blago v skladiščenje ter ponuja prevoz blaga. Pri pakiranju blaga lahko uporabi tudi embalažo z vašim logotipom. Ponuja tudi informacijsko podporo skladišča, ki poenostavi stalne in občasne inventure skladiščenega blaga.

Brez rezervnih delov se vaš posel ne bo premaknil.

V vsakodnevnom obvladovanju svojega posla ne smete ničesar prepuščati naključju. Pošta Slovenije zagotavlja hitro, ugodno in zanesljivo dostavo rezervnih delov iz skladišč po Sloveniji in tujini v vaš servisno-prodajni center.

Ponuja prevzem povratne embalaže, reklamacijskih delov in blaga, ki so ga vrnilo vaše stranke v vaš servisni center, ter dostavo v zelena skladišča po Sloveniji in tujini. Prav tako ponuja odvoz poškodovanih in odpisanih delov na uničenje.

Tudi Porsche Slovenija je dobavo rezervnih delov prepustil Pošti Slovenije. Logistična storitev zajema prevzem originalnih rezervnih delov, dodatne opreme in pnevmatik koncerna Volkswagen v skladiščih v tujini, prevoz do poštno logističnih centrov v Ljubljani in Mariboru ter distribucijo do številnih pooblaščenih servisov po Sloveniji. Naročanje rezervnih delov iz centralnega skladišča poteka dnevno in tako Pošta Slovenije poskrbi, da so vsi deli že na njihovih servisih, ko večina strank še trdno spi.

Poslanstvo Pošte Slovenije je zagotavljanje odličnih storitev, s katerimi želijo doseči zadovoljstvo in navdušenje njihovih strank. Več na www.posta.si.

Poskenirajte QR kodo, izberite storitev in prejmite dodatne informacije kar na vaš mobilni telefon.

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
LOGISTIKA

Prihodnje leto javna blagajna

Radovljica – V Radovljici bo prihodnje leto začela delovati javna blagajna, so na zadnji letošnji seji sklenili člani radovljiškega občinskega sveta. V ta namen bo občina začela s postopki za izbiro finančne organizacije, ki izvaja storitve plačilnega prometa na območju občine. Javna blagajna bo organizirana za plačevanje položnic občine, občinskih javnih zavodov in podjetja, stroškov električne energije, ogrevanja, dimnikarskih storitev, telekomunikacij, domske oskrbe, upravljanja stanovanj, rezervnega stanovanjskega sklada, dodatnega zdravstvenega zavarovanja ter šolnin. Te položnice bodo torej občani lahko plačevali brez provizije, sredstva za plačilo provizij izbranemu izvajalcu pa bo občina zagotovila z rebalansom proračuna za leto 2014. To pomeni, da bo javna blagajna začela delovati po izpeljanih postopkih, kar se bo najverjetneje zgodilo do sredine prihodnjega leta, so sporočili z radovljiške občinske uprave.

Na Brdu pravljice v živo

Med 25. in 29. decembrom vse od 16. pa do 21. ure bo posestvo Brdo zablestelo v čarobnem sijaju.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Brdo – Od srede do nedelje boste lahko ob praznični kulinariki poslušali zgodbe, skrite v pravljicnih hišicah, in boste lahko vstopili v svet doživetij z drugačnimi pravili.

Če vas zanima, kako v rešnici živijo Mojca Pokraculja, Povodni mož in Martin Krpan, potem imate zdaj možnost pokukati v njihov svet. Duri pravljicnih hišk bodo na široko odprta vsak dan med 16. in 20. uro. Obiskali boste lahko tudi Zlato ptico in Hvaležnega medveda, si ogledali otroško gledališko predstavo Kdo je napravil Vidku srajčico, v čudovito okrašenem parku prisluhnili petju najlepših božičnih pesmi ali pa zaupali še zadnje svoje želje Božičku in dedku Mrazu. Čarobnost pravljicne vasice bodo dopolnile svetlobne simfonije, izbrani izdelki iz stekla, za pravo mero sladkosti bomo poskrbeli v kulinaričnem kotičku, na brdskem

Na Brdu lahko za nekaj dni postanete del pravljicnega življenja.

kulinaričnem bazarju pa si boste lahko kupili tudi slastne kulinarične spominke. V petek, 26. decembra, ob 19. uri bo na Račjem otoku kulturni program s podelitvijo nagrad za najbolj ustvarjalni literarni, likovni ali kakršenkoli umetniški izdelek na

temo Zimskih pravljic, ki so ga organizatorji tega dogodka organizirali v okoliških vrtcih in osnovnih šolah.

Zimske pravljice organizira JGZ Brdo s Krajevno skupnostjo Predoslje in Folklorno skupino Iskraemeco. Gre za destinacijsko

povezovanje, ki jih združuje že od časa Cvetličnih pravljic in kar ponovno dokazuje, da se s skupnimi močmi zmore več. Naj vas torej čarobnost pravljic premami, da vsaj za nekaj dni stopite v pravljicni svet na Brdu – posestvu doživetij.

PREJELI SMO

Geodetska uprava – drugič

Ali je Geodetska uprava posegla tudi po zakonodajni veji oblasti?

V uradnem listu RS št. 22/2007 z dne 12. 3. 2007 je bil objavljen nov Pravilnik o vpisih v kataster stavb, navajam: Z dnem uveljavitve tega pravilnika je prenehal veljati Pravilnik o vpisih v kataster stavb 15/92 - Zakon o evidentiranju nepremičnin ZEN 47/06.

Sredi leta 2010 so vsa gospodinjstva dobila priročnik Obveščanje lastnikov nepremičnin o poskusnem izračunu vrednosti nepremičnin. GURS se je skliceval na predpise, ki urejajo množično evidentiranje in vrednotenje nepremičnin, ki niso bili v veljavi že več kot dve leti in pol.

Pravilnik podrobneje ureja, kdo in na kakšen način izdela elaborat za vpis stavb v kataster stavb in je v veljavi več kot dve leti pred famoznim popisom, ki ga je izvedla Geodetska uprava z nameonom poskusnega izračuna. S prevaro ga je uporabila za dejansko vrednotenje, vedoč, da veliko lastnikov ni sposobnih izmeriti svoje nepremičnine, niti izmer, ki jih je lastnik opravil sam, ne sme uporabiti za vpis, saj je pravilnik jasen. Potreben je elaborat, ki ga lahko podpišeta le geodet ali projektant z opravljenim strokovnim izpitom in samo to je lahko zakonita osnova za vrednotenje. Vse, kar so napravili, pa ni niti podobno dejanskemu stanju. Namen tega pravilnika je nedvoumen, za vse nepremičnine je treba strokovno ugotoviti dejansko rabo celotne površine stavbe ali dela stavbe in tako vzpostaviti točnost registra. To, kar je napravila

Geodetska uprava, pa je katastrofa. Pravilnik ima majhno lepoto napako, ni namreč določeno, do kdaj morajo lastniki naročiti elaborate za vpis v kataster stavb. Geodetska uprava se dobro zaveda, da je stanovanje nedotakljiva last, raznim tajkunčkom je s tem omogočila, da so svoje sušilnice, hlevčke in podobno imenovane vile ovrednotili minimalno. Po javnih občilih jih pozivajo, da bodo kaznovani, in podobne neumnosti. Neto površina je vsa površina v stanovanjski hiši. Uporabna površina je površina, ki se uporablja kot stanovanjski del, brez stopnišč, hodnikov, pralnic, sušilnic, kurilnic in podobnih prostorov. Najbolj skrb zbujajoče je dejstvo, da Geodetska uprava ne spoštuje veljavnih pravilnikov, sklicuje se na neveljavne zakone, kar pa je najhujše, posega na področje zakonodajalca. V večstanovanjskih hišah je vpisala le uporabno površino, ki bo obdavčena, v enostanovanjskih hišah pa je vpisala neto površino. S tem je nezakonito posegla v odločanje zakonodajalca in lastnike enostanovanjskih hiš postavila v neenakopraven položaj. In kaj poreče na vse to vlada RS – minister Gregor pa nič.

MIROSLAV NEŽMAH

Podjetno v svet podjetništva

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Regionalna razvojna agencija Gorenjske (BSC Kranj) je pred dnevi objavila javni poziv za vključitev v projekt Podjetno v svet podjetništva 2014 za Gorenjsko. Prek poziva želijo spet izbrati in vključiti deset mladih visoko izobraženih brezposelnih

oseb v štirimesečno podjetniško usposabljanje, po zaključku katerega bodo mladi pridobili ustrezno znanje, ki je potrebno za identifikacijo in razvoj podjetniške ideje, njeno izvedbo v praksi ter za vodenje podjetja – tako bi se lahko mladi samozaposlili, zaposlili v lastnem podjetju ali zaposlili pri drugem delodajalcu.

Projekt se na Gorenjskem izvaja v BSC Kranj, vključeni bodo redno zaposleni za čas usposabljanja, v tem obdobju pa prejemale plačo in vsa nadomestila. Na usposabljanju bodo s strokovno pomočjo mentorjev pridobili ustrezno znanje in veščine, ki so potrebne za identifikacijo podjetniške ideje,

razvoj ideje in njeno izvedbo v praksi, uspešno vodenje podjetja, komunikacijo s poslovnim okoljem in drugo. Izbrani se bodo v usposabljanje vključili predvidoma v januarju 2014. Prijavijo se lahko tisti, ki imajo vsaj šesto stopnjo izobrazbe, stalno prebivališče v eni od gorenjskih občin in so stari manj kot 35 let. Rok za oddajo prijave je do ponedeljka, 30. decembra. Več informacij www.bsc-kranj.si.

Tudi pirotehnika dviguje prašne delce

Škofja Loka – Med prazniki se v Škofji Loki končuje javna razprava o programu varstva zraka. Občina Škofja Loka sicer ne sodi v območja kritične onesnaženosti s prašnimi delci v državi, meritve pa so vseeno pokazale precejšnjo obremenjenost s prašnimi delci. Tatjana Bernik, vodja občinskega oddelka za okolje in prostor, v prazničnih dneh opozarja: »Ne zavedamo se dovolj, da tudi uporaba pirotehničnih sredstev in ognjemeti pripomorejo k dvigovanju prašnih delcev, kar je zlasti kritično v zimskem času.« Zato z občine sporočajo prebivalcem, naj o uporabi obojega premislijo in se temu raje odrečejo, denar, ki bi ga namenili za te nakupe, pa morda prispevajo za kakšen drug, dobrodelen namen.

Bralkam in bralcem Gorenjskega glasa želimo vesel božič z vašimi najbližjimi ter mirno, srečno, zdravo in uspešno novo leto 2014.

DBS Leasing DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Januarja bodo zakopali v predoru pod Stenom

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – Direkcija RS za ceste kot naročnik in Občina Škofja Loka kot sofinancer sta z Gorenjsko gradbeno družbo podpisala pogodbo za nadaljevanje del na

evrov. S tem so izpolnjeni vsi pogoji za nadaljevanje gradnje obvoznice, kjer je treba še do konca izkopati predor pod Stenom in zgraditi cesto od predora proti Poljanski dolini. »Izvajalci del bodo takoj začeli pripravlj-

Direktor direkcije za ceste Gregor Ficko, škofjeloški župan Miha Ješe in direktor Gorenjske gradbene družbe Branko Žiberna so podpisali pogodbo o nadaljevanju del na škofjeloški obvoznici.

drugi in tretji etapi škofjeloške obvoznice. Vrednost pogodbe je blizu 22 milijonov evrov, izvajalec pa bo gradil skupaj s partnerjema, češkim podjetjem OHL ŽS in domačim Iskra Sistemi. Ločeno je pogodbo podpisala tudi Občina Škofja Loka, ki financira gradnjo komunalnih naprav: vodovoda, plinovoda in javne razsvetljave na trasi obvoznice, njena vrednost pa znaša 383 tisoč

ti potrebno dokumentacijo za gradnjo, januarja pa se bodo začela izkopna dela na zadnji tretjini še neizvrtega predora Pod Stenom, ki je v terminskem planu na kritični poti. Ostala dela bodo glede na zimsko obdobje potekala v skladu z meteorološkimi pogoji, ki so predpisani za zagotavljanje kvalitetnih pogojev gradnje,« so po večerajšnjem podpisu pogodbe sporočili z direkcije za ceste.

Tudi Air Serbia iz Ljubljane v Beograd

Zg. Brnik – Air Serbia slovenskim potnikom z novimi, dnevnimi povezavi med Letališčem Jožeta Pučnika Ljubljana in Beogradom odpira nova vrata na Vzhod. Srbski nacionalni letalski prevoznik je strateško povezan z Atihad Airways iz Združenih arabskih emiratov, beograjsko letališče Nikola Tesla pa je z njim pomembno vozlišče s številnimi povezavami. Iz Air Srbije so sporočili, da je Ljubljana priljubljen cilj srbskih turistov, v našo prestolnico bodo leteli vsak dan. »Nova povezava bo bistveno prispevala k načrtovani rasti potnikov v prihodnjem letu. Veseli smo, da kljub težkim gospodarskim razmeram prevozniki prepoznavajo potencial slovenskega trga in širijo mrežo letov po konkurenčnih cenah,« je ob prvem poletu Air Serbia povedal Zmagor Skobir, predsednik uprave Aerodrom Ljubljana. Nekaj mesecev bodo potniki za vozovnico odšteli le 99 evrov.

Blagoslovili bodo konje

Stara Loka - V Stari Loki za štefanovo vsako leto priredijo blagoslov konj. Tudi letos Konjenski klub Škofja Loka v sodelovanju z Lonko v četrtek, 26. decembra, ob 11. uri vabi na trg pred Marijino kapelico na Fari. Tam so v nedeljo že blagoslovili jaslice, zapel je otroški pevski zbor župnije iz Stare Loke pod vodstvom Lucije Tozon. V nedeljo, 6. januarja, pa bo ob 19. uri na Fari še Trikralski večer.

V Heliosu že odpuščajo

Delavci Heliosa, ki ga je država pred dvema mesecema prodala novemu avstrijskemu lastniku, te dni razočarani ugotavljajo, da so napovedi o novih zaposlitvah daleč od resnice. Zaradi slabih gospodarskih razmer jih bo več kot sto ostalo brez službe.

JASNA PALADIN

Količevo – V Heliosu, ki ga je država kot prvega s seznama za privatizacijo petnajstih državnih podjetij pred dvema mesecema prodala avstrijskemu holdingu Ring International, te dni odpuščajo.

Čprav se je Gerald Martens, predsednik uprave omenjenega avstrijskega podjetja, ob podpisu pogodbe javno zavezal, da bodo v določenem časovnem obdobju v Sloveniji obdržali vsa delovna mesta, in namignil, da bi se število zaposlenih utegnulo celo povečati, se je vodstvo družbe, ki je ta trenutek še v državni lasti, saj novi kupec kupnine še ni plačal, odločilo, da število zaposlenih zniža. Razlog? Več kot šestodstotni padec prodaje, slabe napovedi za leto 2014 in negotove razmere na trgih Rusije in Ukrajine, kamor ta domžalska tovarna barv in lakov največ izvažata. V Skupini Helios je zaposlenih okoli 2200 ljudi, in sicer v desetih proizvodnih obratih v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Rusiji in Ukrajini. Več kot trideset delavcev v Sloveniji je te dni že dobilo odpovedi, slednje se bodo nadaljevale tudi še januarja, saj naj bi bilo na seznamu več kot sto

V Heliosu bodo še pred prihodom novega lastnika znižali število zaposlenih.

zaposlenih. Sindikat KNG družb skupine Helios je zato na nogah.

»Med odpuščenimi so najbolj na udaru režijski in proizvodni delavci, mnogi med njimi so v Heliosu že 35 let in več. Jasno se kaže, da bo korist, ki jo bo država s prodajo deleža pridobila, zanemarljiva, saj bo pridobljeni denar zapravila že v naslednji trenutku po prejemu, za sanacijo lukenj v bančnem

sistemu, ki so nastale zaradi zelo nespametnih odločitev. Zaradi prodaje prihaja tudi do izgube delovnih mest, posledično pa naraščajo stroški nadomestil in socialnih transferjev, ki bodo zopet obremenili državo. Ponovno sprašujemo vse politične stranke, ali resnično menijo, da je privatizacija za vsako ceno rešitev za to državo,« so na petkovi novinarski konferenci poudarili

v sindikatu, ki bodo za odpuščene delavce organizirali pravno pomoč. Poudarili so še, da so se pripravljeno pogajati o znižanju plač, preazporejanju in skrajšanem delovnem času, da le ne bi bilo odpuščanj.

Zaposleni v Heliosu kljub vsemu upajo, da se bodo po prestrukturiranju ustvarili pogoji, ki bodo pomenili rast podjetja in ponovno zaposlovanje.

Tarot na tapiserijah

Najnovejše tapiserije Radovana Rakovca so na ogled v pritličju kranjskega zdravstvenega doma.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Tema razstave je znova tarot, ki ga judje včasih zamenjujejo z igro s kartami tarok, a Radovan pravi, da je tarok zgolj popularna (profanirana) inačica tarota. Tarot naj bi nastal med egiptovskimi svečeniki, ki so zaslutili konec faraonske države in njene kulture, svoje bogato znanje so ohranili in zavili v simbole ter izumili igro s kartami, najstarejšo znano igro v zahodni civilizaciji. »Moj tarot ni namenjen prerokovanju ali vedeževanju, ampak preklopu človekove zavesti v nadzavest in arhetipski svet njegovega doživljanja,« pojasni Radovan. »Simbol namreč ne označuje, ampak tolmači. Smisel simbola pa je izvirnejši od vsakega izvornega pomena. Tako tarot kot tudi drugi simbolni sistemi, ki jih podajam na svojih izdelkih,

naj bi omogočil intuitivno doživetje globlje stvarnosti, odnosov, ki obvladujejo kozmos, njegovo bistvo in njegovo jedro. Cilj tarota pojmujem pristno in zvesto, moje mnenje pa je, da gre za poponoma nov, svež, nekonvencionalen pristop, ki ni le renovacija, pač pa celo bistvena sprememba. Zavedam se časa in njegove realnosti, ki sta relativna in se spreminjata. Tolmačenje in oblikovanje tarota nam ponuja na videz nov sistem, ki današnjega človeka usmerja k prvotnemu in izvirnemu cilju. Po mojem mnenju tarot pomeni izvirni prispevek inovativni uporabi in tolmačenju njegovega sistema. Primeren je za našo dobo, ne glede na to, da se vključuje v globinski svet človekovega duha.«

K posameznim tapiserijam so dodani komentarji kranjskega mističnega pesnika in

Radovan Rakovec pri svojih tapiserijah. Krona, galeb, slon, pegaz, kit, morski konjiček so naslovljene, vsaka pa nosi simbolni pomen. /Foto: Tina Dokl

pisatelja Andreja Šušteršiča – Sara. K eni od šestih tapiserij kolekcije iz živalskega tarota je zapisal: »Galeb: Da že zgolj vijuganje je zgodba, znak. Se barve po nasprotju vežejo, za pot odvežejo. Od bele ptice

absolutni atributi v večnem letu kličejo k sprejemu vse resnice. Od te čarovnije, ki razsežnosti ponuja, sonce sije, dan prebujajo. Lastni te čarovnije je povsod, je naš dobrotnik, je Gospod.«

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

Praznični turnir mladih rokometišev

VILMA STANOVNIK

Cerklje – Pri Rokometnem klubu Damahaus Cerklje bodo ob letošnjih prazničnih dneh, božično-novoletnih praznikih in dnevu samostojnosti, pripravili zanimiv turnir za mlade rokometišev rojene letnika 2001 in mlajše.

»Na turnirju mlajših dečkov bodo nastopile ekipe Kronosa iz Logatca, Radovljice, Mokerca in domači fante,« je povedal predsednik RK Damahaus Cerklje

Bojan Korbar. Turnir bo ta četrtek, 26. decembra, in se bo v športni dvorani v Cerkljah začel ob 10. uri, ko se bosta najprej pomerili ekipe Kronosa in Mokerca. Sledile bodo tekme Damahaus Cerklje – Radovljica (ob 10.45), Radovljica – Mokerca (11.30), Damahaus Cerklje – Kronos (12.15), Mokrec – Damahaus Cerklje (ob 13. uri) in Kronos – Radovljica (ob 13.45). Zaključek turnirja z razglasitvijo najboljših bo predvidoma ob 14.45.

Le ena zmagaz Gorenjce

Dorenbiren, Feldkirch, Bled – Konec tedna se je v Internationalni hokejski ligi INL odigral dvojni krog. Prav uspešen za slovenske klube ni bil, saj sta zmago zabeležila le Team Jesenice, ki je v nedeljo na gostovanju v Dorenbirnu premagal domači Bregenzwald z 2 : 6 (0 : 1, 1 : 3, 1 : 2) in Celje, ki je na domačem ledu s 5 : 4 po podaljških premagal Kaltern. Triglav je doživel dva poraza. V soboto je bil z 2 : 1 (1 : 1, 1 : 0, 0 : 0) boljši Bregenzwald, v nedeljo pa nato še Feldkirch, ki jih je premagal z 9 : 3 (1 : 1, 5 : 0, 3 : 2). V soboto je bil Feldkirch s 3 : 1 (0 : 0, 1 : 0, 2 : 1) boljši tudi od Team Jesenice, ekipa Bleda pa je v nedeljo doma z rezultatom 2 : 7 morala priznati premoč moštvo Zell am Seeja. Na lestvici vodi Feldkirch z 51 osvojenimi točkami, Team Jesenice je z 31 točkami na osmem mestu, Playboy Slavija z 30 točkami drži 10. mesto, Triglav z 24 točkami je 11., Maribor z 13 je na 13. mestu, Celje je 14. z 8 točkami, MK Bled na zadnjem, 15. mestu pa je zbral tri točke.

Štefanov tek po Hotavljah

Hotavlje – Športno društvo Marmor Hotavlje, Krajevna skupnost Gorenja vas in Vaški odbor Hotavlje ta četrtek, 26. decembra, od 18. ure dalje vabijo na Štefanovanje in 2. Štefanov rekreativni tek po Hotavljah. Za veselo razpoloženje bo skrbel Hotaveljski kvintet, trenutno najboljši slovenski maratonec, letošnji državni prvak v maratonu in polmaratonu Tone Kosmač, sicer domačin iz Hotavelj, pa za spodbudo vsem tekačem, ki se bodo podali na okoli 3,5-kilometrski rekreativni tek po Hotavljah. Tek v soju obcestnih svetilk in naglavnih lučk bo povsem ne-tekmovalne narave, brez startnin in medalj, kljub temu pa bodo udeleženci deležni domačega kuhančka in ocirkovice, ki jo bodo za vse prisotne na prednovoletnem druženju na Hotavljah pred Zadržnim domom pripravili domači organizatorji. Več na www.sdmh.si.

Biatlonci na Pokljuki

Rudno polje – Športni društvo Gorje bo skupaj s SZS, odborom za biatlon, pripravilo tekmovanje za državno prvenstvo in pokal Comita v biatlonu. V športno rekreacijskem centru Pokljuka bo tekmovanje v sprintu ta četrtek, 26. decembra, pomerili pa se bodo biatlonci in biatlonke v vseh kategorijah od članov, mlajših članov, članic, mladink, ter starejših dečkov in deklic ter mlajših dečkov in deklic. V soboto, 28. decembra, bo na Pokljuki še zasledovalna in posamična tekma. Oba dneva se bo spored tekmovanja začel ob 10. uri.

Mladi risi ostali med elito

Pomlajena in oslajljena slovenska hokejska reprezentanca do 20 let si je na Poljskem zagotovila obstanek diviziji I.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo soboto zvečer se je s tekmo med Avstrijo in Poljsko, ki se je po kazenskih strelah končala v korist Avstrijcev z rezultatom 3 : 1, zaključilo svetovno prvenstvo divizije I skupine A za hokejiste do 20 let na Poljskem. Varovanci našega trenerja Gorazda Drinovca so prav do zaključnega piska trepetali za peto mesto na prvenstvu in usodo obstanka v prvi diviziji, saj bi v primeru zmage Poljakov izpadli iz divizije, slavje severnih sosedov pa je pomenilo, da so ostali med najboljšo šestnajsterico na svetu.

Sicer pa so na prvenstvu naši mladi risi vsega skupaj zabeležili le eno zmago, ko so

na tekmi proti domačinom Poljakom po borbeni igri in kazenskih strelah zmagali s 3 : 2. Z vsemi drugimi nasprotniki so izgubili, saj so jih na uvodni tekmi Belorusi premagali s 7 : 3, Latvijci pa so bili od njih boljši kar 10 : 0. Več so si naši nato obetali od tekme z Avstrijci, ki pa so jih premagali 5 : 3. Zadnjo tekmo so naši odigrali z Danci ter na koncu izgubili 4 : 2.

Kljub temu so uresničili glavni cilj, to pa je bil obstanek v skupini. Izkazali so se predvsem z borbeno in pošteno igro, saj je kapetan naših mladih risov Jaka Podrekar ob koncu prvenstva dobil pokal za fair play. Za najboljšega našega reprezentanta je bil izbran Luka Petelin.

Kapetan hokejske reprezentance do 20 let Jaka Podrekar je dobil pokal za fair play. / Foto HZS/Drago Cvetanovič

Olimpijske igre niso majhna stvar

Tako pravi kapetan naše hokejske reprezentance Tomaž Razingar, ki trenutno igra na Švedskem, ponosen pa je, da so prav hokejisti postali slovenska ekipa leta.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Društvo športnih novinarjev Slovenije je na četrtkovi slovesnosti za najboljšo slovensko športno ekipo letošnjega leta razglasilo slovensko hokejsko reprezentanco. Hokejisti, ki so bili pri glasovanju le za točko boljši od rokometne reprezentance, so si namreč v tem letu priborili nastop na olimpijskih igrah, ki bodo februarja v ruskem Sočiju. To bodo prve olimpijske igre za slovensko hokejsko reprezentanco.

»Biti najboljša ekipa je za nas veliko priznanje, saj je bila konkurenca izjemna. Tu so bili rokometiši, košarkarji, smučarji skakalci in tako naprej. Zato je resnično lepo, da so se novinarji odločili za nas, saj uvrstitev na olimpijske igre ni mala stvar, je bil priznanja

vesel kapetan slovenske reprezentance Tomaž Razingar, ki se na igre pripravlja na Švedskem, kjer igra za Trojo. Tudi sam se že nekoliko ozira proti tekmovanju. Vsi skupaj se zavedamo, kaj nas čaka februarja. Komaj čakamo, da se začnejo olimpijske igre. Do tedaj pa moramo dobro igrati v klubih in se maksimalno dobro pripraviti na igre,« je še dodal izkušeni kapetan.

Risi so športna ekipa leta po izboru novinarjev tokrat postali tretjič, pred tem so to priznanje prejeli leta 1998 in 2002. Naziv najboljšee ekipe po izboru športnih novinarjev Slovenije je za našo reprezentanco velika čast, saj predstavlja uvrstitev na olimpijske igre športni vrhunec te generacije in dokazuje, da smo na pravi poti, hkrati pa pomeni obvezo za trdo delo tudi v

Priznanje so v Cankarjevem domu v imenu hokejske reprezentance prevzeli Aleš Mušič, Robert Kristan in pomočnik trenerja Nik Zupančič. / Foto: Matic Zorman

bodoče tako športnikov kot tudi Hokejske zveze Slovenije, je komentiral izbor predsednik hokejske zveze Slovenije Matjaž Rakovec. Priznanje so

v Cankarjevem domu v imenu hokejske reprezentance prevzeli Aleš Mušič, Robert Kristan in pomočnik trenerja Nik Zupančič.

Slovo Tomaža Piriha in Roka Kolandra

VILMA STANOVNIK

Bled – Pri Veslaški zvezi Slovenije so v minulo soboto na Bledu pripravili slovesnost ob zaključku leta s podelitvijo priznanj. Veliko priznanje za tekmovalne dosežke so prejeli Aleš Zupan in Jure Grace ter trener Dušan Jurše za osvojeno bronasto medaljo na sredozemskih igrah, malo priznanje

pa so si zaslužili Miha Ramšak in Gašper Ferlinc ter trener Primož Merf za osvojeno bronasto medaljo na mladinskem svetovnem prvenstvu. Mariborčana sta ob tem prejela še priznanje za najodmevnejši preboj, ki ga VZS podeljuje najperspektivnejšim mladim veslačem.

Za 15 let trenerskega dela v reprezentancah si je jubilejno priznanje zaslužil trener

blejskega kluba Robert Krašovec, prav tako pa je Veslaška zveza Slovenije plaketo za zaslužne veslaške delavce podelila Borutu Kocjančiču iz koprškega in Antonu Zaletelju in mariborskega kluba, plaketo za posebne zasluge pa Pivovarni Laško, ki je dolgoletni zvesti sponzor blejskega kluba.

Z letošnjim letom sta karieri uradno zaključila

zelo uspešna veslača Tomaž Piriha in Rok Kolander. Njuna veslaška pot je dolga skoraj dve desetletji, na njej pa sta kar nekaj sezon preživela v istem čolnu in sta veljala za standardna člana zelo uspešnega slovenskega četverca. Skupaj sta v četvercu osvojila bron na svetovnem prvenstvu leta 2009 v Poznanju in četrto mesto na olimpijskih igrah v Pekingju.

V četrtek, 26. decembra 2013, ob 18.00 uri

Kupon za 20 % popust pri nakupu vstopnice
Navijajmo za naše orle! Gorenjski Glas

Trinajsta sreča

Posvečena človeku, ki je svoje življenje posvetil gorskemu kolesarjenju. Predbožična tura (PBT) je že trinajstič na zadnjo soboto pred božičem privabila več kot sto kolesark in kolesarjev.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Koper – Koko je vzdevek gorskega kolesarja, ki zbral družino, ki ne neha kolesariti niti pozimi.

»Zato pa imamo morje in zakaj torej bi se ne vozili skozi celo leto,« pravijo tisti, ki ne manjkajo prav nikoli. Primorci so tega že vajeni vendar »celinci« težko pomislijo na kolesa na datum, kot je na primer 21. december. Vpenjanje kolesa na streho avtomobila na ta dan ob sedmi uri zjutraj nekje na Gorenjskem mora pritegniti poglede sosedov. In letos je še nekako šlo,

Udeleženci Predbožične ture na Strunjanskem pomolu / Foto: M. Cvjetičanin

Sem kolesar, gorski kolesar je naslov gorsko kolesarske biblije, ki jo je napisal letos preminuli Gorazd Stražišar.

ko celinci še niso kidali snega. Ampak Predbožična tura je v vseh teh letih postala legendarna prireditve, ki je ne gre zamuditi za nobeno ceno, kaj šele če so vprašanje vremenske razmere in kilometrske razdalje. Nič ni težko, kar se mora, in na PBT se vsako leto mora priti.

Letošnja nesrečna številka 13 je padla kot spomin na letos nesrečno preminulega gorskokolesarskega guruja Gorazda Stražišarja. Vsi kolesarji se ga bodo spominjali po

predanosti, po strokovnosti in prijateljstvu. Težko je bilo kolesariti z njim v mislih in ne z njim na kolesu.

Tradicija, ki vabi, je torej letos predvsem zaradi slabih vremenskih razmer v notranjosti v Koper privabila točno 120 kolesark in kolesarjev. Koko in družina s foruma Tabla na internetni strani mtb.si so pripravili 35 kilometrov dolgo traso, ki je vodila iz Kopra okoli zadnjice v devžej do Strunjana in nazaj do Emonca, kjer je

bil cilj, poleg tega pa še kosilo in osvežilni napitki. Trasa je bila zanimiva, poučna, precej razgibana, na nekaterih odsekih je zahtevala precej kolesarskega znanja. Blato, zdrsljivi kraški kamen, spolzke korenine, malce asfalta, vse to so bile začimbe dogodka, ki kolesarjem pomaga prezimiti. Sonce je bilo videti v manjših dozah, ampak bil je zasačen kar sicer ni motilo udeležencev; prej bi rekli, da so take razmere idealen dan za kolesarjenje v decembru.

Dobrodelni tek in pohod Božičkov znova presegel pričakovanja

Tekači in pohodniki so za Rdeče noske – klovne zdravnike s svojo udeležbo zbrali kar 4030 evrov.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Ljubljana – V petek, 20. decembra, je v ljubljanskem parku Tivoli v organizaciji Tekoškega foruma potekal že 10. Dobrodelni tek in pohod Božičkov. Kar sedemsto

ljubiteljev teka in rekreacije je teklo ali hodilo po Rožniku. Kjer je Božiček, tam so tudi otroci, zato se je v Tivoliju zbralo veliko otrok, ki so uživali v ustvarjalnem koticu, v katerem so izdelovali novolentne okraske iz slame, najbolj

pa so se razveselili obiska Božička, s katerim so skupaj pozirali fotografu in domov odnesli tudi spominske fotografije. Z božičnimi pesmimi so za praznično razpoloženje poskrbeli Tuba Božički iz Glasbene šole Kranj.

Niti tradicionalno klovnovsko ogrevanje ni manjkalo. Kot je že v navadi, sta tekače in pohodnike pred startom ob glasbeni spremeljavi in z napornimi gimnastičnimi vajami ter plesnimi koraki ogrela klovna zdravnik, ki sta dala tudi znak za začetek teka in pohoda. Po prihodu v cilj so udeležence z bučnim spodbujanjem pričakali njihovi navijači.

»Spet smo ob pomoči lepega vremena, številnih partnerjev in prostovoljcev poskrbeli za res lepo predpraznično vzdušje v Tivoliju. Vsekakor nas zelo veseli, da dogodek vsako leto znova podpre toliko ljudi dobre volje, tako tekačev kot drugih udeležencev. Vesela sem tudi, da smo zopet zbrali lep znesek za Rdeče noske – Klovne zdravnike,« je povedala Karmen Jakob Logar, predstavnica Tekoškega foruma in agencije ProminaSport.

Dobrodelniki in zabavljači v rdečem / Foto: Špela Bokal

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Dobila sem pismo

Vzklik, ki je najprej zmedel očeta, mami pa tako dvignil radovednost, da se je pozabila sezuti v predsobi. Pismo? Pismo, da Pismo, naslovljeno na moje ime. Kdo pa danes še piše pisma? Starši prejemo kuverte, največ tiste, v katerih so položnice kakopak. Kdaj nam je nazadnje kdo pisal?

Predvsem se danes postavlja vprašanje: zakaj bi nam kdo pisal pismo, če pa tehnologija omogoča vse kaj drugega kot pa nalivko, papir, kuverto in znamko.

»Pišem ti, ker nimam mobilca, doma nimamo interneta, po telefonu te ne morem poklicati, ker sem slišal praviti te, da doma nimate stacionarnega telefona, poklicati te na tvojega mobilca pa nisem še upal, ker Ne sili me v nerodnost Poglej, tudi z nalivko se da narisati smeška. Pišem ti pismo, ker vem, da imate dobre punce raje pisano kot tipkano besedo In da te povabim na drinko. Verjetno niso tehnični pripomočki tisti, ki mi že na startu dajejo prednost «

Hčeri se je nasmešek razlegel okoli celega obraza. Pismo je stisnila na prsi. Nogi sta se ji zašibili, mati je pogrizla vse nohte, oče pa je slutil,

to. Miha brez mobilta piše puncam pisma? Miha romantik? Miha revež? Miha, zaposavljen najstnik? Miha, kreten?

Mami sezuva čevlje kar v kuhinji, oče se sprašuje, zakaj tako vneto sesa, če pa hodijo s čevlji po stanovanju, vmes prileti osemletni brat, ki sprašuje, kaj je to pismo? Sestra mu ljubeče odgovori, da je to tisto, kar on Miklavžu in Božičku pušča na okenski polici, le da je vse skupaj v kuverti z znamko. »Kaj je to znamka?« ne neha.

»Kaj ti je napisal, mu boš odpisala, kaj hoče, zakaj te ne pokliče, « sprašuje mami, a hči se ji le nasmehne. Ne more ga poklicati, ker on nima mobilta, zato mu bo odgovorila v pismu Koliko časa potuje pismo? Oče pravi, da položnice pridejo hitro, za pisma pa ni prepričan.

»Ej, mati, punči moja, se spomniš, ko sem ti jaz pisal iz vojske, a?« In ti si mi pisala nazaj Vsak dan Vsak dan sem prejel pismo Kaj se zdaj čudiš, če je tvoja hči prejela pismo?« Materi so se obrvi poravnale, potem pa kmalu postavili strehico, njen ljubeč pogled je dojel, da je njena hči ravnokar prejela svoje prvo ljubezensko pismo Analogno,

Fant, ki danes dekletu napiše pismo »na roke«, velja za reveža ali čudaka. Katera punca pa pričakuje pismo v poštnem nabiralniku in ne pisemca na telefonskem ekrančku? Če gre svet po svoje, naj vsaj romantika ostane med ljudmi.

da se je v njeno hčer zaljubil največji revež med reveži. O romantiki ni bilo govora! Pa vendar onadva nista vedela, kako utripa hčerino srce tam spodaj pod pulijem. Rdečica ji je oblila obraz, kot bi ravno zdaj stopila iz pancirjev pred kamin. Oči že dolgo ni imela tako iskrecih. Mati je odgriznila zadnji noht: »Kdo ti je pisal?« Hči je mirno spustila pismo na kuhinjski pult, dvignila pogled do maminih oči, ga spet spustila do njenih nesezutih čevljev, pogledala očeta, ki je ignoriral lastno radovednost, in odgovorila: »Miha.«

Miha je fant iz sosednjega bloka, fajn fant, igra košarko za domači klub, ni videti reven in njegov oče vozi pasatta, mami dela na občini, sestra igra flav-

ne digitalno. Dobila je preživeto stvar, zastarano, klinopis, nekaj, česar današnja mladina sploh ne pozna več ...

Čez tri dni sta sedela skupaj, pila čaj. Pismo danes pride v manj kot 24 urah: če ga na primer oddaš do osemnajste ure, ga prejemnik prejme že zjutraj naslednji dan Dobila sta se, ne da bi se vmes stokrat klicala, kje in kdaj. V pismu je pisalo: v petek ob 18h v Kavki In to je to Oba sta bila tam. Nihče ni klical vmes, da bo zamudil, da ne ve, kje parkirati, da ne ve, kje točno Kavka je, da se opravičuje, ker danes sorry ne bo šlo, ker ne pije čaja, ker bi šel raje na Pungert, mogoče kje drugje ali sploh ne, ker se da že vse na fejsiču zment alpa po esemesih

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.d.o., Trig Tonača Cesta 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Usoden trk

Petkova nesreča je bila usodna za pešca. Letos petnajst smrtnih žrtev na Gorenjskem.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – V petek zgodaj zjutraj se je na Orehku v Kranju zgodila prometna nesreča, v kateri je 44-letni voznik osebnega avtomobila zaradi neprilagojene hitrosti trčil v starejšega pešca. V trenutku trka je pešec pravilno prečkal vozišče, zaradi hudih ran je takoj umrl. To je letošnja 15. smrtna prometna nesreča na gorenjskih cestah in četrta, v kateri je umrl pešec.

Policiste je po objavi poziva k sodelovanju prič poklicala ena od prič in prispevala pomembne podatke o okoliščinah nesreče. Tako so policisti ugotovili, da poleg voznika tudi pešec ni upošteval

predpisov o varnosti cestnega prometa, saj se pred prečkanjem vozišča ni prepričal o varnostni svoje namere. Tik pred usodnim trkom naj bi se tako še en voznik komaj izognil trku s pešcem.

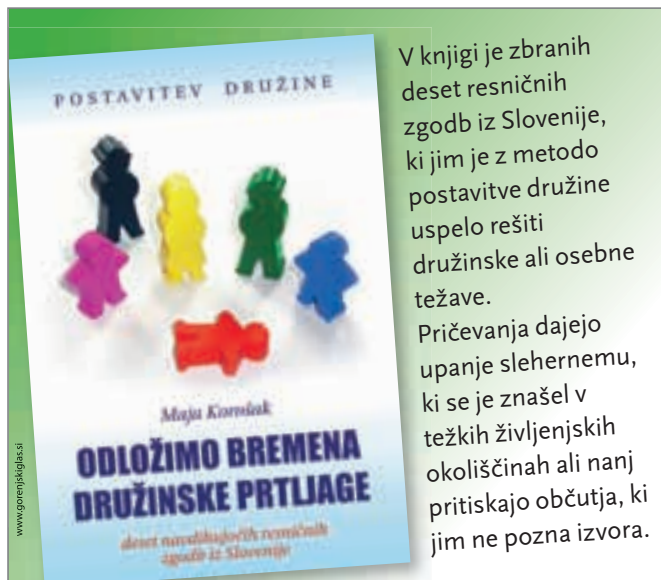
Ob hudi nesreči pa krajani Orehka izpostavljajo neurejeno cestno oziroma prometno signalizacijo v tem delu Kranja, predvsem pa na pre slabšo osvetljenost tega dela naselja. Naselja so običajno osvetljena prav zaradi varnosti pešcev in kolesarjev, v tem delu Orehka (križišče z Ljubljansko cesto) pa v mraku marsikdo spregleda šibkejše udeležencu v prometu. Tokrat je bilo to za starejšega pešca usodno.

Ob hudi nesreči je bil promet med Orehkom in Laborami v petek dlje časa otežen.

Ukradli BMW in John Deera

Kranj – Kranjske policiste je v petek poklicala oškodovanka iz Kranja in naznanila, da so ji ponoči ukradli osebni avtomobil znamke BMW 118d, srebrne barve, reg. št. KR HK 140. V nedeljo zvečer so policiste obvestili tudi o tatvini traktorja znamke John Deer Premium tip 5720, reg. št. KR M3-09, zelene barve. Traktor je bil odtujen skupaj s starejšo tovorno prikolico znamke in mini bagrom oranžne barve, ki je bil naložen na prikolici. Policija prosi vse, ki imajo kakršnekoli informacije o tatvinah vozil, da to sporočijo na 113, anonimni telefon o80 1200 ali na Policijsko postajo Kranj na 233 64 00.

V knjigi je zbranih deset resničnih zgodb iz Slovenije, ki jim je z metodo postavitve družine uspelo rešiti družinske ali osebne težave. Pričevanja dajejo upanje slehernemu, ki se je znašel v težkih življenjskih okoliščinah ali nanj pritiskajo občutja, ki jim ne pozna izvora.

Knjiga se bere lahkotno, bralca vzpodbuja k razmišljanju in odpira skrita pota duše.

Redna cena priročnika je 25 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

20
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Še vedno čakajo Progarja

Na okrožnem sodišču v Kranju se je nadaljevalo sojenje sedmim obtoženim za trgovino z mamili, med katerimi je tudi Dejan Vidmar, obtožen vpletenosti v rop sefov SKB Banke. Kronske priče, skesanca Tonija Raduniča Progarja še vedno niso zaslišali.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Minuli četrtek so na zatožno klop okrožnega sodišča v Kranju znova sedli Dule Mikić, Milanko Sredić, Žarko Tešanović, Martin Udovič, Dejan Pejovski, Miroslav Banjac in Dejan Vidmar, ki mu v Ljubljani sodijo tudi za rop sefov SKB Banke. Poleg Vidmarja je zadnje čase v ospredju tudi obtoženi Martin Udovič, nekdanji lastnik podjetja Gradient iz Tomačevega.

Osmi obtoženi, ki se brani s prostosti, Nebojša Čubrilović, se sojenja ni udeležil, zato ga je predsednica senata začasno izločila. Osmereo obtožnica bremeni združenja v hudodelsko združbo, preprodaje večjih količin kokaina v Italiji in organiziranja prevoza 11 kilogramov kokaina iz Brazilije.

Sojenje bi se moralo nadaljevati z zaslišanjem skesanca Tonija Raduniča Progarja. Obtoženci, ki so na zatožni klopi sodišča sedeli v spremstvu pravosodnih policistov in številnih prijateljev

Šesterico obtoženih so na sodišče pripeljali iz pripora, vendar pričanja skesanca niti tokrat niso dočakali.

in družinskih članov, pričanja skesanca niso dočakali niti na tokratni glavni obravnavi. Kot pričó so zaslišali partnerko obtoženega Tešanovića, ki je pojasnila odnose med slednjim in skesancem Progarjem. Odnosi so med njima napeti, saj si je Progar izposodil štiri tisoč evrov, nato pa denarja ni mogel vrniti, zato ga je prosil za preložitve vrčila.

Naslednji je na prostor za priče stopil dolgoletni prijatelj obtoženega Tešanovića,

ki je pojasnil, da ga pozna že več kot 15 let in potrdil posojilo Progarju, na vprašanje obtoženega Tešanovića pa pojasnil tudi, da naj bi Progar v zameno za posojilo obljubil preglede pri zdravstvenih strokovnjakih v Rusiji. V nadaljevanju je predsednica senata Metka Radjenović predstavila pričanje nekdanje lastnice Fia- ta Multiple, v katerem so junija lani našli 20 kilogramov kokaina. Preiskovalcem je povedala, da si je avto

prišlo ogledat več ljudi. Vozi- lo, vredno okoli 1600 evrov, so napisali na prijaznega, komunikativnega in visokega sivolasega moškega srednjih let, kupca ali njegovih spremljevalcev pa ni prepoznala med fotografijami, ki jih je pokazalo tožilstvo.

Tudi tokrat je četa odvetnikov, ki zastopa obtožene, poskušala izločiti čim več dokazov. Spet je bil v ospredju postavljen status Tonija Raduniča Progarja, ki se je sprva znašel med obtoženci, med priprtjem pa naj bi razkril celoten obseg trgovine z mamili ter pristal v programu za zaščito prič ter s tem kronska priča tožilstva. Obrambi obtoženih se v povezavi s statusom Progarja pojavljajo številna vprašanja, predvsem jih je zanimalo, zakaj in kdaj je postal zaščiten priča. Z dosedanjimi pojasnili tožilstva zagovorniki niso bili zadovoljni in so zagrozili z možnostjo zaslišanja generalnega državnega tožilca, ki s komisijo odloča o vključitvi v program za zaščito prič.

Smučamo na lastno odgovornost

Med prazniki bo na gorenjskih smučiščih več policistov. Opozarjajo, da divjanje in alkohol ne sodita na bele strmine. Globe znašajo od 200 evrov navzgor, najmanjša kazen je odvzem vozovnice.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Samo prejšnji konec tedna so policisti obravnavali sedem nesreč smučarjev. »Število ne odstopa od povprečja glede na temperature in stanje prog ter veliko število smučarjev iz t. i. eksotičnih držav oziroma z malo smučarskega znanja,« pove policijski inšpektor Matej Brajnik s Policijske uprave Kranj. V minuli smučarski sezoni je bilo sicer na gorenjskih smučiščih kar 49 nesreč s hujšimi in 142 z lažjimi telesnimi poškodbami, ena oseba je izgubila življenje (ne neposredno na smučišču).

Inšpektor razloži, da so med najpogostejšimi razlogi za nesreče smučarjev podcenjevanje razmer na smučišču in precenjevanje znanja, sledi utrujenost oziroma slaba pripravljenost smučarjev, tudi gostota smučarjev. »Na smučiščih smo predvsem ob koncih tedna, praznikih in počitnicah, letos več poudarka namenjamo tudi hrvaškim počitnicam. Takrat nas

Matej Brajnik

bo na gorenjskih smučiščih spremljal tudi hrvaški kolega,« pove Brajnik.

Policisti opažajo, da je ob nadzornikih smučišča, ki skrbijo za red, velikokrat dovolj že zgolj prisotnost policista na smučeh, ki sicer ugotavlja, ali smučarji upoštevajo red na smučiščih: od objestne in prehitre vožnje, neprimerne prehitre vožnje in podobno. Med drugim slednji ugotavlja tudi alkoholiziranost smučarjev, saj velja na smučišču enaka toleranca kot v cestnem prometu, nadzor poteka tudi v

Globa za pijanega smučarja znaša od dvesto evrov navzgor.

gostinskih lokalih na območju smučišča.

Na vprašanje, ali mu je delo smučarja policista tudi v užitek, se Brajnik nasme- hne: »Šele po opravljenem rednem delu gremo lahko na smučišče in verjemi- te, da gre za zelo naporno delo. Ves čas na terenu, vse- skozi osredotočen na smučišče in smučarje, vseskozi s kupom obveznosti. Noben spust ni izključno zaradi užitka.« Hkrati imajo smučarji policisti na voljo zgolj smučarske čelade in očala, uniforma ni funkcionalna,

za smučarje (razen ser- visa) poskrbeti sami.

Pred dnevi sta se na smučišču v Kranjski Gori pone- srečila 40- in 41-letni delavec RTC žičnice Kranjska Gora. V nesreči se je huje ranil voz- nik, sovoznik pa utrpel lažje rane. Brajnik opozarja, da je vožnja z motornimi san- mi dovoljena le po cestah, v naravnem okolju pa ne: »Po smučišču se posamezniki ne smejo voziti zaradi pov- zročanja gospodarske ško- de, upravljalci pa lahko, ker jih uporabljajo kot delovne stroje.«

Božič je najbolj družinski od vseh praznikov. Pa si pred božičem 2013 oglejmo, kako je s temi rečmi pri Prešerenu. Kako razložiti očitno protislovje: rodil se je trdni kmečki družini, svoje pa si ni znal ali zmogetl ustvariti ...

Prešernov družinski paradoks

MIHA NAGLIČ

Slovenci častimo predvsem Prešernovo smrt oziroma tisto, kar je ustvaril v življenju pred njo. Na dan njegove smrti smo si omislili tudi osrednji kulturni praznik. Po letu 2000, ko smo velikopotezno počastili dvesto obletnico njegovega rojstva, se dejavno spominjamo tudi njegovega rojstnega dneva. Tretji december je zadnja leta vse bolj prepoznaven ta veseli dan kulture, vseslovenska kulturna akcija. Pred božičem, dnevom rojstva človeka, ki naj bi bil po krščanski veri Sin božji, pa si oglejmo, kako je bilo z rojstvom otroka, ki je imel postati Pesnik – v katerem se je med Slovenci najmočnejše učlovečil univerzalni duh pesništva.

»Brat France je bil pri Ribiču v Vrbi 3. decembra 1800 ob treh popoldan rojen. Krščen je bil na Rodinah na ime sv. Frančiška Ksaverija, ki ga praznujemo ta dan. Našega očeta Šimna brat, stric Franc, so bili takrat na Bohinjski Bistrici kaplan. Rekli so: Ko bi bil vedel, bi bil jaz prišel in ga krstil. Bili so tudi Franc Ksaver in so na to veliko držali. Rodinska cerkev ima namreč kapelico sv. Frančiška Ksaverija. Prav zavoljo te kapelice so bile Rodine takrat nekaka božja pot za Gorenjsko.« S temi besedami se je rojstva svojega brata spominjala njegova mlajša sestra Lenka. Njeno daljšo pripoved je zapisal prešernoslovec Tomo Zupan in jo objavil v knjigi Kako Lenka Prešernova svojega brata, pesnika, popisuje

(1933). »Otrok, bratov in sestra, nas je bilo pri Ribiču osem. Trije fantje, pet deklet. Vsi smo bili rojeni tule v kamri, ki se hiše drži. Med nami otroci v Ribičevi hiši je takole bilo. Mi mlajši: Mina, Urša, jaz in Jurij smo skup vlekli. Starejši: Jera, Katra in France pa tudi vkup. To je že tako v hišah. Jera pa nas je manjše vendar kam peljala, na goro nad Begunjami k sv. Petru ali drugam. Toda Katra nas ni nikamor peljala; doma naj bodo otroci, je rekla. France je bil starejši. Pa nam je mlajšim vendarle včasih pri igrar pomagal in materi potem rekel: Tile so tako neumni, mi smo bili bolj pametni. Naša mati so na to odvrnili: Prav tako neumni ste bili vsi.«

Franceta je krstil Jakob Mahtik (Mactig), tedanji rodinski kaplan, za krstnega

botra je bil Jurij Dolar, »Fli-sov boter iz Vrbe«. (Ta je bil 11 let pozneje za botra tudi Janezu Zlatoustu Pogačarju, Prešernovemu rojaku iz Vrbe, ki je postal ljubljanski škof. Nadškof Anton Vovk pa se je, kakor je znano, rodil v isti hiši kot Prešeren!) Prvega sina Šimna in Mine so krstili na ime Frančiška Ksaverija, slovitega jezuita in misijonarja iz 16. stoletja. Ta goreči mož, ki je skušal krščanstvo razširiti v Indijo in na Kitajsko, velja za zavetnika misijonov. Franc Ksaver Prešeren nikakor ni bil misijonar v tradicionalnem smislu te besede. A postal je veliki mag poezije, vse dežele, v katerih prebivamo Slovenci, je povzdignil v misijon poezije. Malo je narodov na svetu, v usodi katerih bi poezija odigrala tolikšno vlogo, kot

jo je pri Slovencih. Največji pa je v tem projektu pospeševanja narodne osamosvojitve s pesništvom delež, ki ga je prispeval v Vrbi rojeni genij, pesniški zavetnik slovenstva.

A kakor je bil velik in uspešen v poeziji, je bil povsem neuspešen v poskusu, da bi si ustvaril tudi svojo lastno družino. Stara indijska modrost pravi približno takole: »Živel si celovito in dostojanstveno si opravil svojo vesoljno nalogo, če si zaplodil otroka, posadil drevo in napisal knjigo.« Otroka, drevesa in knjige ne kaže razumeti le dobresedno, ampak bolj v prisposobi. Prešernu so se v izvenzakonski zvezi z Ano Jelovšek rodili trije otroci, hčerki in sin. Drevo je prisposoba za materialno sled, ki jo človek pusti za seboj; nekdo si pozida ali

prisluži hišo ali stanovanje, drugi kaj drugega, tretji dela »pro bono«, za javno dobro. Prešeren je zgradil hišo, v kateri po njem prebiva slovenska poezija. Knjiga je prisposoba za duhovno sled, ki jo človek pušča za seboj že za življenja in po smrti, če ne drugače, pa vsaj v spominih svojih najbližjih, ki se ga spomnijo, ko mu na dan vseh svetih ali na povsem posvetni dan prižgejo svečo. Prešeren pa je napisal knjigo z veliko začetnico: Poezija (1847). Ta in pred njo Krst (1836) še vedno stanujeta v prej imenovani hiši poezije, kjer sta se jima pridružile še mnoge druge.

Prešeren je torej tudi po navedeni indijski modrosti živel celovito in dostojanstveno življenje: zaplodil je (najmanj) tri otroke, posadil drevo (proti koncu življenja naposled le dobil svoje lastno odvetništvo), napisal izvirno in mnogokrat na novo izdano temeljno knjigo slovenske poezije. Z današnjega vidika bi mu lahko očitali le, da ni v celoti ustanovil svoje lastne družine. Zaplodil je otroke in nekaj prispeval (če bi mogel, bi gotovo več) za stroške njihovega odraščanja, odgovornosti družinskega očeta pa ni zmogetl. Njegovo pesniško delo zaradi tega ne bi trpelo, saj je imel v tistem času svoja glavna dela že napisana. Rečeno bolj biblično in pred božičem: opravil je vlogo angela iz prizora Marijinega oznanjenja, Jožefovo vlogo pa le v manjši meri. A kdo sem jaz, da bo o tem presojal! Kot že tolikokrat se tudi tu še enkrat priklonim Prešernovi pesniški veličini.

Zaplodil je otroke in prispeval za stroške njihovega odraščanja, odgovornosti družinskega očeta pa ni zmogetl. Opravil je vlogo angela iz prizora Marijinega oznanjenja, Jožefovo pa le v manjši meri ...

Najvišja dosežka Slovenije in slovenstva: v naravi Triglav, v duhu Prešeren (Vrba, 17. 12. 2013)

Prešernovo družinsko in zasebno življenje lahko razumemo le, če poznamo pesnikov rod in celo vrsto njegovih najožjih sorodnikov, med katerimi izstopajo strici duhovniki in pesnikove sestre ...

Prešernov rod, strici in sestre

MIHA NAGLIČ

Prešernovi iz Vrbe konec okrog leta 1800 niso bili slovenska Sveta družina. To bi bili kvečjemu zaradi številnih duhovnikov, ki so bili tega rodu; ne nazadnje se je v isti hiši kot pesnik sto let pozneje rodil Anton Vovk (1900–1963), pravnuk pesnikove sestre Mine, ki je postal ljubljanski nadškof. Če pa malo pretiravamo in zatrdimo, da je bil Prešeren zaradi moči svoje poezije za Slovence poldrugo stoletje skoraj odrešeniškega pomena, potem bi lahko rekli, da je bila Vrba slovenski Betlehem – četudi pesnikov oče Šimen ni bil Jožef in je bila mati Mina, rojena Svetina, Marija le po imenu

Prešernova Sveta družina

PREŠEREN je »star slovenski kmečki rod z Gorenjskega, iz katerega je izšlo več vidnih osebnosti, med njimi prvi slovenski pesnik svetovne veličine«. Tako je Alfonz Gspan uvedel geslo Prešeren v Slovenskem biografskem leksikonu (SBL). Ta obsega skoraj 19 drobno potiskanih strani, na katerih je govora le o Prešernovem rodu; geslo z imenom pesnika samega, ki ga je napisal Anton Slodnjak, pa ima kar 47 strani! »Ni slovenskega priimka, ki bi se v naši zgodovini pojavljal skozi toliko stoletij kakor priimek Prešeren, ki pomeni šegavega, objestnega, porednega in celo predrznega človeka

Ker se pojavljajo prvi Prešerni na omejenem ozemlju, utegnejo imeti vse različne veje Prešernov v davni skupnega pradeda. Zdi se, da je prevzel ta priimek vsaj v XIV. stoletju kmet v posavski ravnini med Žirovnico in Kranjem, in verjetneje je, da so se Prešerni s kmetov priselili v Radovljico in Kranj, hoteč se povzpeti iz podložniškega v višji družbeni razred, kakor pa obratno, da so Prešerni meščanskega porekla težili v vas «

Foto: Gorazd Kavčič

V tej hiši sta se rodila dva velika Slovenca: pesnik France Prešeren in nadškof Anton Vovk.

Najstarejši v Vrbi izpričani Prešerni so živeli na Boštjanovini (Vrba 6), prvi pri Ribiču zapisani Prešeren pa je bil Jakob, ki se je na domačijo verjetno priženil. Gotovo je, da je tu gospodaril že pesnikov praded Jožef (1693–1754). Njegov sin je bil Jernej (1742–1800), pesnikov stari oče, poročen z Boštjanovo Mino (1737–1823), roj. takisto Prešeren. Njun sin je bil pesnikov oče Šimen (1762–1837), ki se je poročil Mino Svetina (1774–1842) iz Žirovnice. »Ribičevina je bila tedaj po velikosti tretja kmetija v Vrbi in je merila v 47 zemljiških parcelah, med katerimi kažeta dva nenavadno velika sadovnjaka na napredno gospodarstvo, skupno okrog 13 ha. V družini je gospodaril religiozni duh v smislu tedanjega kranjskega janzenizma. Ribiča sta upala, da jima bodo sorodniki duhovniki pomagali preskrbeti otroke in da bosta ohranila celotno domačijo kolikor mogoče samo enemu dediču. To družinsko politiko je vodila posebno mati Mina, ki je prekašala moža Šimna po izobrazbi in volji. Bila je kot učenka beljaške nunske šole večša nemškega jezika, kar ji je prineslo v Vrbi vzdevek nemška salata. Mislila je morebiti kakor njen oče, podjetni, končno pa nesrečni kmečki kupec, da bo tudi moža Šimna pridobila

za kupčevanje. Toda ta tihi, na zunaj neokretni, a dobri in globoko čuteči mož, ki se je v mladosti moral skrivati na Koroškem, da se je izognil vojaščini, saj mu njegov samo dvajset let starejši oče pač ni mogel ne hotel zapisati gospodarstva pred izbruhom avstrijsko-francoske vojne 1797, je bolj ljubil kmetovanje in vznostvo ter bi si bil rad vzgojil naslednika za dom. Toda Mina, telesno šibka, a duhovno močna, ponosna žena, cerkvena pevka, načitana v Bibliji, religiozna, duhovstvu zelo vdana, a tudi praktična, je hotela sinove šolati s pomočjo domačih duhovnikov, hčere

pa zaposliti v župnijskih gospodinjstvih in prihraniti dom samo eni. Zato je verjetno ona pregovorila Šimna, da je povedel poleti 1808 ali spomladi 1809 sina Francea k ujcu Jožefu na Kopanj, kjer je tedaj živela tudi dečkova babica, Šimnova mati Mina, in dve Šimnovi sestri Meta in Lenka. L. 1807 je umrl tam Jožefov pranečak Boštjanov Janez iz Vrbe in zdaj ni bilo več v župnišču dečka, ki bi bil goden za šolo. Verjetno je, da je Jožef zdaj želel sam najstarejšega Šimnovega sina k sebi, da bi ga učil. Morebiti je zgodaj prebujeni otrok tudi sam tiščal od doma.«

Prešerni duhovniki

Prešerni so bili torej kmečkega rodu in so živeli predvsem od kmečkega dela. Če pa bi jih sodili po velikem številu duhovnikov, ki so izšli iz njihovih vrst – in po pesniku Francetu, ki je bil duhovni ustvarjalec par excellence – bi lahko zatrdili, da so bili tudi duhovno pomemben rod v nacionalnem merilu. Pesnik je v svojem času pri nekaterih veljal za frajgajsta, po drugi strani je v njegovem ožjem sorodstvu kar mrgolelo duhovnikov, njegova poezija pa je dostikrat dobesedno prežeta s krščansko metaforiko. Najpomembnejši za njegov osebni razvoj je bil stari stric JOŽEF PREŠEREN (1752–1835), Boštjanov iz Vrbe, brat pesnikove stare mame Mine. Tomo Zupan je zapisal, da »se mora Slovenstvo morda njemu zahvaliti za pesnika«. Bogoslovje je študiral v Ljubljani in Gradcu, služboval najprej tu, potem pri uršulinkah v Ljubljani, na Brezovici in Vrhniki, nato 20 let, od 1800 do 1820 na Kopanju nad Ročno pri Grosupljem, 1820–29 pa na Ježici. Tu se je upokojil in se preselil v Ljubljano, kjer je do smrti živel v Janochovi hiši (zdaj Rožna ulica 5). France je pri njem oziroma skupaj z njim živel dvakrat, na Kopanju in v Ljubljani.

»Ni slovenskega priimka, ki bi se v naši zgodovini pojavljal skozi toliko stoletij kakor priimek Prešeren, ki pomeni šegavega, objestnega, porednega in celo predrznega človeka «

Sodobni romarji na stopnišču Prešernove rojstne hiše v Vrbi / Foto: Gorazd Kavčič

PREŠERNOSLOVJE

Snovanja

Alojz Zorman Fojž, France Prešeren in Gorenjska, didaktični plakat

Živel je »gosposko in znal vsako reč tako obrniti, da je vsega vselej še malo preveč imel«. Gospodinjile so mu sorodnice iz Vrbe. »Med vsemi sorodniki je izkazal pranečaku Jožetu (pesnikov brat, ki je umrl že kot študent, op. M. N.) največ ljubezni, pranečaku France tu pa največ dobrot, saj mu je bil krušni oče, prvi učitelj in nesebični podpornik v času študija, a tudi kasneje, ko je bil France že v službi. Vzgojen je bil najbrž v janzenističnem duhu, a se ni uveljavil kot propagator te smeri, vsaj s tiskom ne. Tudi se ni uvrstil med slovenske preporodne aktiviste, izkazal pa je gibanju pač nevede in morda nehote neizmerno uslugo, ko je z očetovsko ljubeznijo omogočil pranečaku Francetu študij, se živo zanimal za njegov napredek, bil nanj posebno navezan in mu kmalu odpustil, da ni šel v lemenat, ter ta sklep, se zdi, na materino nevoljo odobral, ko ga je France prepričal, da ni za ta poklic. Kako je gledal Jožef na Francetove literarne uspehe, ni znano, France mu je vračal dobrote s hvaležnostjo in spoštovanjem, saj je priznal, da mu je bil prizanesljivi Gros sonkel na svetu največji dobrotnik.« (Anton Slodnjak, SBL)

Duhovniki so bili tudi vsi trije bratje pesnikove matere Mine, Muhovčevi iz Žirovnice: Tomaž (1734–1808), Anton (1746–1838) in Blaž (1748–1789) Svetina. Duhovnika sta postala očetova brata Franc Ksaver (1771–1841) in Jakob (1777–1837) Prešeren. Slednji je bil najdlje župni vikar v Borovnici, na svoja zadnja leta pa kurat na Šmarni gori. »Po postavi je bil najmanjši možki v vsem sorodstvu, imel pa je močan glas, bil veselega srca, zabaven, družaben in gostoljuben. Za denar in prihranke ni imel smisla.« Pesnik ga je

svojo družino večkrat obiskal na Šmarni gori in glede na prej zapisano se tam gori najbrž niso imeli slabo. Duhovnik je bil pesnikov brat Jurij Prešeren (1805–1868). »S Francetom sta kot dijaka obiskovala strice, stanovala pa nista skupaj. Bil je amuzičen in za naša prodna prizadevanja ni imel smisla. Kot duhovnik je služeval večinoma na nemškem Koroškem, spočetka v krajih, kjer je bilo mnogo protestantov. Pridigovanje v nemščini mu ni delalo težav, pač pa pridigovanje v slovenščini. Pesnik in Jurij sta se drug drugemu odtujila, ker je bil slednji nazorsko precej nestrpen, le poredkoma sta si dopisovala, a pisma niso ohranjena. Bil je varčen in svojeglaven.« France ga je na Koroškem obiskal le enkrat, v Št. Ropretu pri Beljaku (zdaj Sankt Ruprecht am Moos), kjer je pri njem 1842 umrla njuna mati Mina. Sam je umrl v Ovčji vasi pri Žabnicah (zdaj v Italiji), kjer nanj še vedno spominja lep nagrobnik. Najvidnejši slovenski duhovnik z Ribičevine v Vrbi je seveda pesnikov pranečak Anton Vovk (1900–1963), pravnik pesnikove sestre Mine, ki je postal prvi ljubljanski nadškof v 20. stoletju. Na pesnikovi in nadškofovi rojstni hiši sta tako kar dve spominski plošči z imeni dveh slovenskih odličnikov.

Prešernove sestre

Prešernova starša, oče ta Šimna in mater Mino, smo že omenili. Prav tako pesnikovega brata Jurija, ki je bil duhovnik na Koroškem. Vsaj besedo si zasluži njun brat JOŽEF (1803–1818). Tudi tega je oče odpeljal k staremu stricu Jožefu na Kopanj in ta ga je imel od vseh Ribičevih otrok najrajši. »Bil je zelo nadarjen, krepak in cvetočih lic ter je veljal za najlepšega ljubljanskega

študenta.« A je moral že mlad umreti. Tako nam ostane, da na kratko popišemo še pesnikovih pet sestra: od njega starejši sta bili Jera in Katra, mlajše pa Mina, Urša in Lenka. V zgodovino so prišle, ker so bratu stregle ali o njem pripovedovale.

JERA (1798–1876), prva od Ribičevih otrok, je bila »med sestrami najbolj nadarjena in najboljšega srca«. Mladost je prebila pri stricu Jakobu v Borovnici, brati jo je naučila že mati, stric pa še pisati. Tako je bila ona tista, ki si je z bratom dopisovala, ko je študiral na Dunaju. Gospodinjala je stricu Francu Ks. Prešernu in nato še stricu Antonu Muhovcu na Koroškem. Po njem je obilno dedovala in se 43 let stara poročila. Ko je mož umrl, je vse premoženje zapustil svojim sorodnikom in ona je kot vdova nazadnje živele v pomanjkanju na Blejski Dobravi. Druga je bila sestra KATRA (1799–1873). Ta je najprej gospodinjala stricu Jožefu na Ježici in v Ljubljani, po njegovi smrti pa bratu vse do konca. »Čeprav je znala brati, je ostala preprosta kmečka ženska brez višjih kulturnih potreb. Že kot otrok ni bila prijazna, čez čas se je razvila v hudo, gospodovalno, svojeglavo in jezichno žensko, tercijalko brez srca. Ker je bil pesnik mirne narave, je njene muhe potrpežljivo in molče prenašal. Kak dan ali dva pred usodnim 8. februarjem 1849 je najbrž pod Dagarinovim vplivom in verjetno s pristanom duševno strtega brata požgala del njegove literarne zapuščine, četudi pozneje ni hotela tega nikomur priznati. « Ali je to res ali ne, ne bomo najbrž nikoli do kraja izvedeli. Vemo pa, da je po bratovi smrti živela slabo; prihrankov ni imela, dedščine tudi ne, preživljala se je s prejo volne in miloščino, ki jo je dobivala od sorodnikov.

MINA (1808–1878) je kot otrok služila pri stricu Jakobu v Borovnici in se pri njem naučila pisati. Potem je nanese, da je prav ona prevzela Ribičevino. »Kaj je dovedlo očeta in mater, da sta se kljub Jerinemu in Francetovemu nasprotovanju odločila izročiti posestvo Mini, ni znano.« Ve pa se, da sta si stara zagotovila obilen preužitek, ki je domačijo močno bremenil. »Izročitelja sta si izgovorila skupno domačo hrano ob nezaklenjenem kruhu, stanovanje, kurjavo, obleko, obutev in znaten priboljšek (letno 10 mernikov soržice – mešanice pšenice in rži, op. p. – 3 mernike pšenice, 4 mernike ajde, 2 mernika rži in 10 funtov zabele). Na Ribičevino priženjeni zet je bil dolžan prispevati 500 goldinarjev zaženila, plačljivega deloma takoj, deloma v 7 letnih obrokih, 1 kravo, 2 žrebeti, 8 mernikov soržice, 2 skrinji iz trdega lesa in posteljo z vso posteljnino.« Ta zet je bil Jožef Vovk s Črničva. V zakonu Mina ni bila srečna. »Mož je imel razmerja z drugimi ženskami, kar ni ostalo brez posledic, bil je surov, brezobziren in je s svojimi nastopi dokončno razbil družino, da ženinim sestram in bratoma rojstni

dom ni bil več mikaven.« France je imel Mino srčno rad. »Imela je izvrsten spomin in je na stara leta veljala za nekakšno lokalno kroniko. Rodila je 9 otrok. Umrla je za vodenico v Vrbi.«

URŠA (1809–1878) je gospodinjala stricu Francu Ks. na Savi in Goričici, potem pa bratu Juriju na Koroškem. Po njem sta s sestro Lenko tudi podedovali in si kupili »kot« v Zabreznici, kjer je umrla. »Po postavi je bila med sestrami največja, v obraz pa pesniku najbolj podobna«, piše Slodnjak, čeprav njene slike ne poznamo.

LENKA (1811–1891) je bila od vseh najmlajša. Služila je stricu Francu in bratu Juriju. Po smrti sestre Urše je se je preselila domov v Vrbo, podarila nečaku Jožefu Vovku vse prihranke in mu varovala otroke. Na koncu je zbolela za rakom, umrla je v ljubljanski bolnišnici. »Bila je majhne rasti, v gornjem delu obraza podobna pesniku Imela je odlični spomin. To živo pričjo pesnikovega življenja je odkril prešernoslovec Tomo Zupan, si zapisal njene jasne in prijetne pripovedi ter jih objavil.« Tako je nastala knjiga Kako Lenka Prešernova svojega brata pesnika popisuje, izšla 1933.

Lenka Prešeren (1811–1891), Francetova najmlajša sestra. Bila je majhne rasti, v gornjem delu obraza podobna pesniku

Matija Jama, Prešernova rojstna hiša v Vrbi, Dom in svet, 1899

Najvidnejši duhovnik z Ribičevine v Vrbi je pesnikov pranečak Anton Vovk (1900–1963), pravnik pesnikove sestre Mine, ki je postal prvi ljubljanski nadškof v 20. stoletju.

Prešeren je imel ženo – 23 let mlajšo Ano Jelovšek, a se ni hotel poročiti z njo. V nezakonski zvezi so se jima rodili trije otroci – Rezka, Ernestina in France. Ernestina je napisala spomine na očeta, dragoceno besedilo, iz njega je tudi ta pogovor.

Spet punčka! Kje pa jo imaš?

ERNESTINA JELOVŠEK (1842–1917), PREŠERNOVA HČI

MIHA NAGLIČ

Da ne bo nesporazuma: ta pogovor je seveda »umišljeni intervju«, nastal je z uporabo knjige Spomini na mojega očeta, ki jo je napisala Prešernova hči. Pisati je začela po pripovedih svoje matere Ane, po letu 1875, v nemščini, dokončala 22. februarja 1883. Objavila jih je šele 1903 v slovenskem prevodu Janka Kesslerja. Tu jih povzemamo po prevodu dr. Dušana Ludvika v knjigi Janeza Mušiča Sodobniki o dr. Francetu Prešernu, 1989. Ernestinin izvirni rokopis hrani Slovanska knjižnica v Ljubljani.

Kakšen je bil odnos vašega očeta do žensk, je bil res nezaupljiv?

»Njegovo nezaupanje do ženskega spola je bilo zares obžalovanja vredno, nobeni ni zaupal. In to nezaupanje je bilo vir mnogemu trpljenju, prizadejal ga je sam sebi ali pa ubogemu dekletu, ki je postala moja mati. Kadar berem njegovo pesem Ženska zvestoba, mi je bridko pri srcu: moj ubogi, ubogi oče! Kdor izgubi vero v žensko, se je odrekel veri v človeštvo. Ta pesem nam zelo jasno pove, kako je gledal Prešeren na žensko, Sonetnemu vencu, ki ga je spletel Juliji, pa odkrhne precejšen kos njegove pomembnosti, tako kot izbriše trdi dotik roke barvni prašek z metuljevih kril. Na eni strani krasen metulj bleščečih barv – nežna obljuba vdanosti neki ženi, na drugi strani pa grda gosenica nezaupanja, ki je vredno prezira. Koliko globoke vdanosti, brezmejne potrpežljivosti in neskončne ljubezni bi bilo treba, da bi ozdravelo srce tega človeka – ta naloga pa je bila poverjena – otroku! Kar povprek je zaničeval ženske. Do žensk iz boljših družin je bil posmehljiv in sarkastičen. Dekleta je še prav posebno

rad spraševal, kdaj se mislijo omožiti, na to pa je pogosto dobil kak gorko odrezav odgovor, posebno če vprašano dekle ni imelo nobenega upanja na možitev. Rad je tudi zatrjeval, da dekleta zmeraj vedo, kdaj se pomozijo, ker jim to moški obljublajo. Tudi je zelo rad dvoril dekletom, te pa so bile prepričane, da je dr. Prešeren vanje zaljubljen. En tak primer: Imel je zelo dobrega znanca, ta pa je imel edinko in dve hiši. Dekle je bila povrh tega še zelo muzikalna, poučevala je tudi klavir. Temu dekletu je dr. Prešeren vneto dvoril, kar je najbrž navedlo njenega očeta, da mu je ponudil roko dekleta. Prešeren je dejal, da mu je zelo žal, da pa je že davno izbral, je že oče, za ženo pa ne vzame nobene druge kakor mater svojega otroka. To zgodbo je omenjeni človek sam pripovedoval moji materi, toda šele po očetovi smrti. Že veliko prej pa ji je tudi Prešeren pripovedoval o tem z besedami: Pa mi tisti H. ponuja svojo škrofulozno hčer, ne bi je maral, pa de ima še toliko denarja. Večkrat je tudi zatrjeval, da ni noben oženjen moški tako zvest svojji ženi kakor on moji materi. In tega moža so imeli za nemoralnega!«

Vaša mati in oče sta se spoznala pri dr. Crobathu, pri katerem je dr. Prešeren delal, Ana Jelovšek pa je prišla v njegovo družino služiti. Lahko njuno prvo srečanje razložite bolj natančno?

»Leta 1836 je prišla moja mati v družino doktorja Crobatha za pestunjo. Stara je bila komaj trinajst let, a je bila, kakor pripovedujejo ljudje, ki so jo takrat poznali, že dobro razvita. Tisti pa, ki se je najmanj zmešnil za dekle, je bil dr. Prešeren. Takrat sta bila v Ljubljani internirana dva Poljaka, pri doktorju Crobathu pa sta bila na hrani. Eden od njiju, Emil Korytko, je tudi

Ernestina Jelovšek (1842–1917), Prešernova hči

umrl v Ljubljani za posledicami razuzdanega življenja; drugi, grof Horodynski, pa se je leta 1839 vrnil v svojo domovino. Emil Korytko je izdal zbirko ljudskih pesmi v slovenskem jeziku, zato se je spomin nanj še ohranil med Slovenci. Dr. Crobath je prvi zapazil mojo mater in je nanjo opozoril tudi oba Sarmata (Poljaka). Nekega dne je moj oče spremljal doktorja Crobatha k Langusu, ki je ravno

takrat portretiral oba Crobathova otroka – Luizo in Evgena. Pa vpraša Langus, ki je bil tudi Prešernov osebnih prijatelj: Gospod doktor, kdaj pa se boste dali portretirati? Vaš portret utegne biti nekoč še zelo iskan. Ko se bom oženil, za zdaj pa še nimam neveste, najprej si moram kakšno poiskati, kakšno čedno hišno, s frajlami pa ne maram imeti opravkov, je pristavil dr. Prešeren. Pa si vzemi mojo

kratkokrillko! To ime je dal dr. Crobath moji materi; ker je bila ravno takrat v najbolj bohotni rasti, so ji bile vse obleke prekratke. Kdo pa je ta? je vprašal Langus. No, guvernanta mojega fantka, vendar: kaj vi, ki ste slikar, še tudi niste opazili tega dekleta? To ste mi moški! Če bi ne bil oženjen, bi dekle prihranil zase. To so besede dr. Crobatha. Ta pogovor je pripovedoval sam Prešeren moji materi.«

»In ta otrok, katerega rojstvo bi jo bilo skoro stalo življenje, ta fantek ji je bil najdražji na svetu. Kako vesel bi moral biti šele njegov oče, da se mu je izpolnila njegova želja; toda on ga ni prišel niti pogledat!«

POGOVOR

Snovanja

Kako pa je bilo po tem prvem srečanju?

»Šele po tistem se je začel Prešeren bolj spoznavno zanimati za imenovano dekle; začel je s tem, da je dražil njenega varovanca Evgenčka, ki je bil tudi njen ljubljencek. Imel je namreč navado, da je vsako jutro prišel ob devetih pozdravit Crobathovo gospo in se je pri njej pomudil nekaj minut, pri tem pa je zmeraj povedal nekaj dvoumnih ljubeznivosti gospejini po polji sestri, ki je stanovala pri njej. Tudi Miha Kastelic, ki je bil takrat nastavljen v licejski knjižnici, poleg tega pa je bil priložnostni pisar pri doktorju Crobathu, se je začel vrteti okoli moje matere. Mogoče je vse to napotilo gospo Crobathovo, da se je nekega lepega dne obrnila na mojo mater s tole opazko: Ču vaj se Kastelca! Prešeren je sicer zloben, toda skoz in skoz je pošten; Kastelic pa je kača. Crobathova gospa je bila blaga, vsega spoštovanja vredna žena in je imela zelo rada mojo mater, večkrat jo je pohvalila Prešernu, češ da je pridna in spretna v šivanju in drugih opravilih.«

Potem pa naj bi se na Crobathovem vrtu zgodil en hujši zaplet, skoraj incident?

»Tako je prišel maj leta 1837. Pri doktorju Crobathu so imeli nekakšen vrt, kjer so se igrali otroci. Tam je bilo tudi kegljišče, kjer so se ponavadi zabavali s kegljanjem dr. Crobath, oba Poljaka, kanonik Jerin, včasih tudi dr. Prešeren. Ta vrt pa ni bil ob hiši, temveč malce v stran (ob današnji Barvarski stezi). Tja je torej morala moja mati hoditi vsak dan po obedu z Evgenčkom. Tja ji je nekega dne naskrivaj sledil Korytko in jo napadel kot pobesnel. Vpila je, ga praskala in grizla, Evgenček je zagnal vik in krik, ko je videl, da Korytko vleče njegovo Neti v vrtno uto. Tedaj

se prikaže Prešeren. Moja mati ni mogla razumeti, kaj sta moža zatem imela med sabo, ker sta govorila poljsko, toda odslej je imela mir pred Korytkom, ne pa tudi pred Horodynskim; ta pa ni bil tako nasilen. – Crobathova gospa ji je naročila, da naj zmeraj zaklene vrata za seboj in naj nikogar ne spuščata noter. Toda Neti se je tega nasveta držala le deloma «

Neti so nato Crobathovi odpustili, češ da naj bi imela razmerje z »nekim soldatom« Kdaj pa sta se – kot moški in ženska – zbližala France in Ana?

»Ko so torej pri Crobathovih odslovlili mojo mater, je šla domov, potem pa k neke- mu krojaču, da bi se naučila šivati obleke. Kot sem že omenila, Prešerna nekaj mesecev sploh ni videla, tudi mislila ni več nanj. Pa sta se nekega dne čisto po naključju srečala; ko jo je pozdravil, se je ustavil in jo vprašal, kod hodi, da je nič več ne vidi, čeprav si je zmeraj želel, da bi jo kje srečal; da je bil zaradi nje v skrbeh, lahko bi zašla med slabo družbo, kajti v Ljubljani so ženske, ki speljujejo mlada dekleta na kriva pota, on pa je slišal, da nima nič svojcev. Pa mu je povedala, da ima starše in da stanuje pri njih; tega je bil zelo vesel. Odslej sta se večkrat videvala, vsakokrat, ko jo je zagledal, se je štirinajstletnemu dekletu globoko priklonil – to se ji je moralo zdeti prav imenitno – in jo pospremil, če je deževalo, z dežnikom do doma. Bilo je menda leta 1838, ko je Prešernu šinilo v glavo, da bi šla skupaj na Skaručno na božjo pot; ustregla mu je, čeprav je bilo pozimi. Kolikor pa vem iz pripovedovanja moje matere, je skoraj gotovo, da tisti čas njuno razmerje še ni bilo takšno, da bi ga smeli imenovati intimno. Menda je bilo kmalu po tisti božji poti, takole okrog novega

leta 1839, ko je nekega večera šel z njo v snegu in ledu na sprehod. S plaščem, ki ga pa ni slekel, je ogrnil tudi njo; zeb lo ga je, da so mu zobje šklepetali. Ko sta se poslavljala, ji je rekel, da se je prehladil in da hoče piti še kuhano vino, preden gre spat. Če jutri ne pridem, se spomni, da sem bolan in me pridi obiskat. In res je zbolel – ne vem pa, če je takrat prišla k njemu. Zdravnik mu je puščal kri in svetoval, naj se oženi, ker prepogosto zaporedno puščanje slabi kri. Prešeren je bil tudi v svojem tridesetem letu zelo bolan, mislim, da je že takrat imel vodeno. Že takrat so ga zdravniki opozarjali, da mora živeti zelo urejeno in zmerno, če hoče dočakati starost. Po tisti bolezn, ki sem jo pravkar omenila, sta se videvala vsak dan, in 15. oktobra 1839 se je doktorju Prešernu rodila prva hči. Tisto leto je bilo najsrečnejše od let, ki jih je mati preživela z njim.«

Njunemu prvemu otroku in vaši starejši sestri je bili ime Rezika. Kako jo je oče sprejel?

»Ko se mu je rodila prva hčerka, je rekel materi, da je ni treba dati krstiti. Mati je bila spričo te izjave precej osupla, posebno, ker je še pripomnil, da se otrok, ko dorase, lahko sam odloči, po kateri veri bo živel. Njegovi nazori o vzgoji otrok so bili podobni tistim, ki jih razvija J. J. Rousseau v svojem Emilu. A tudi sicer se je nagibal k nazorom ženevskega filozofa: Kdo r ima majhne potrebe, je resnično prost. Prešeren je zase potreboval zmeraj prav malo. Samo v enem pogledu se Prešeren ni strinjal z Rousseaujem. Ta namreč neke pravi, da je prijetno, de ima človek kar se da mnogo od svoje žene; on bi dal, če bi bil bogat, svoji ženi vse, samo da bi se prepričal, ali ga ljubi zaradi njega samega, la hko bi tudi vzela denar, a ga kljub temu

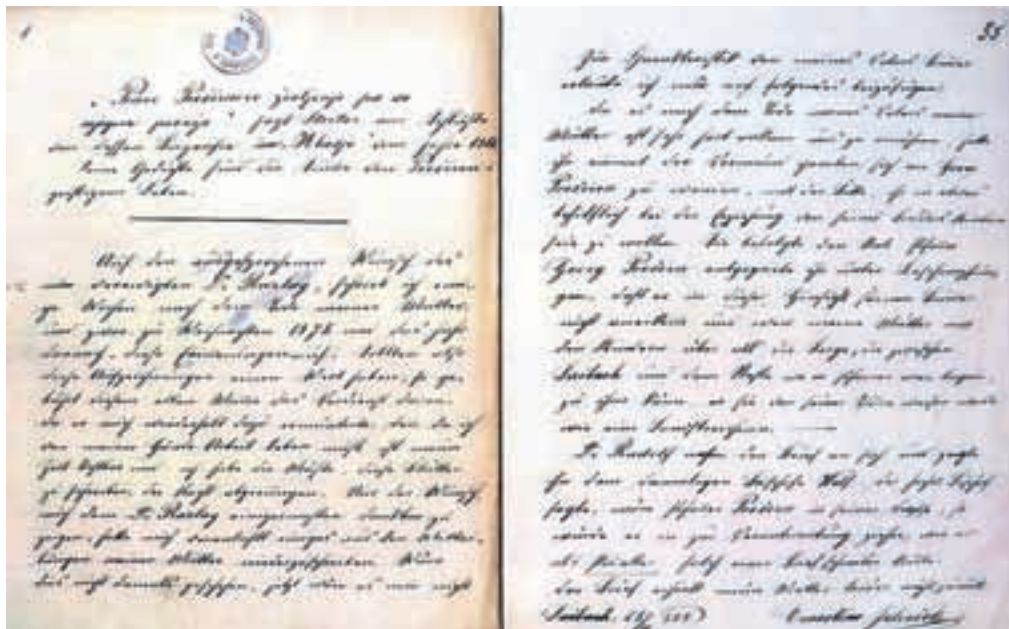
zapustila. Narobe pa je Prešeren dejal, da noče nobeni ženski ničesar dolgovati. Moja mati je dala otroka krstiti na ime Rezika, potem ga je dala v rejo na kmete, sama pa je šla spet domov k staršem. Novembra, torej čez slabe štiri tedne, je s svojimi starši obiskala otroka. Deklica je bila zelo bolna, tako da je njen oče dovolil, da jo je vzela domov. Maja 1840 je dekletce umrlo, Prešeren je zelo žaloval za svojo prvorojenko. Prej, ko je bil otrok doma, ga je prišel vsak dan pogledat. Večkrat je dejal, da oče lahko obišče svojega otroka tudi opolnoči in da nima nihče pravice, da bi mu to prepovedal; njegov otrok pa je bil hudo bolan. Ko je nekoč prišel malce pogledat k otroku, mu je mati potožila, da je otrok siten in da celo noč ne da miru. Rekel ji je, da naj potrpi, saj bo otrok tako ali tako umrl. Ko je videl, da je žalostna, jo je tolažil, češ saj je vendar bolje, da umre otrok, kakor da bi smrt ugrabila njega, njej pa bi ostal otrok. Stvar je razlagal na dolgo in široko, tako da je mati planila v jok. Da bi jo spravil na druge misli, jo je vprašal, če ga ljubi dovolj, da bi mu lahko odpustila vse, karkoli bi ji žalega storil, in da ga nikdar ne bo zapustila. Zagotavljala mu je, da je ni stvari, ki bi mu je ne odpustila. Tudi zapustila ga ne bi nikoli. Črna pa si kakor kakšna ciganka, vzklikne Prešeren nepričakovano. Jezna je vzrojila, le čemu ji to pravi, ali hoče biti z njo surov itd. Nekaj časa se je smejal njeni jezi, kar jo je najbrž še

bolj razkadilo, potem se je prepirala, dokler se ni razjezil tudi Prešeren: D obro, pa grem, toda tole tvojo punčko vzamem tudi s seboj, saj je moja! – Ti jo kar vzemi! Ti torej lahko vse odpustiš, kakor hitro pa se čutiš užaljeno v svoji nečimrnosti, si zmožna zapustiti ne samo mene, ampak tudi svojega otroka! Kako prav je imel, se je pokazalo pet let pozneje.«

Kako pa je sprejel vas, svojega drugega otroka?

Dne 18. decembra 1842 sem bila rojena jaz. Ko mu je mati to sporočila, je nemudoma prišel. V sobo je stopil z besedami: Spet punčka! Kje pa jo imaš? Ker je bila tema, je mati hotela zaklicati, naj prinesejo luč, a ni pustil in je sam prižgal svečo. Dvignil me je s postelje in me nesel k luči, kjer me je odkril in mi pregledal vsak del telesa, če je zdrav. Potem me je položil materi v naročje in dejal: To bo moja mala kuharica, škoda, da ni prišla na svet že pred desetimi leti. Ne daj mi otroka v rejo, jaz bom že skrbel za vaju, nekaj pa lahko tudi ti postoriš. Ta njegova srčna želja se mu ni izpolnila. Materi so se razbolele prsi, poleg tega pa se tudi ni rada ukvarjala z majhnimi otroki, zato me je dala v rejo neki ženski z Iga. Ta njen korak je povzročil, da sva bili vse svoje življenje brez doma, še sreča, da tega ni nikoli spreviedela. Ko me je potem položil materi na roke, jo je vprašal: Kako bo ime dami? – Ernestina. – Saj to je vendar nemško ime! – Kako pa

»Če bi se pa vendarle zgodilo, da bi prej umrl, ko bosta moja otroka preskrbljena, upam, da ne bosta zapuščena. Šele po moji smrti uvidi moj narod, kaj sem storil zanj. Moja otroka ne bosta siroti!«

Popravek spominov na očeta Franceta Prešerna, rokopis hčerke Ernestine, datiran 24. 4. 1888

Ana Jelovšek (1823–1875), Prešernova nesojena žena, fotografirana pred letom 1875 / Foto: Wikipedia

POGOVOR

Snovanja

»Kadar berem njegovo pesem Ženska zvestoba, mi je bridko pri srcu: moj ubogi, ubogi oče! Kdor izgubi vero v žensko, se je odrekel veri v človeštvo.«

Zadnja Ernestinina fotografija, posneta v ateljeju Davorina Rovška v Ljubljani

naj bi ji potem bilo ime? – Svoje otroke lahko krstiš, kakor hočeš. Klical me je Tinka in tudi doma so me tako klicali. – Tinka moja, boš prišla k meni za kuharico, mama naj pa s svojim usranim fantom ostane v Ljubljani!, mi je dejal (slovensko), ko nas je leta 1847 obiskal; vzela me je v naročje in me z nepopisno ljubeznijo gledal v oči. Stara mati je potem večkrat dejala, da ga ni nikoli videla tako veslega in srečnega kot takrat. Na meni mu je ugajala moja resna natura, ki so jo drugi grajali. Takrat sta stanovala eden nasproti drugega, le vrt je bil vmes. Če je hotel z njo govoriti, ji je lahko kar pomahal. Tam je stanoval, dokler ni odšel iz Ljubljane. Neko nedeljsko popoldne je prišla k njemu, bil je izredno dobre volje: povedal ji je, da je zelo srečen, saj ima spet hčerkico, kadar

umre, bo vsaj nekdo jokal za njim. Tudi ti boš jokala, je dejal materi, šele ko me ne bo več, boš spoznala, kaj si imela, kajti zdaj me ne razumeš! Moja sestra pa ne bo nikoli jokala za menoj, saj tercijalka nima srca! Nato ga je mati vprašala, kako more biti vesel, ko pa ve, da bo za njim jokal ubog, nebogljen otrok. Vrag si ga vedi, toda v vsakem človeku je nekaj egoizma; s tem sem hotel le povedati, da sem srečen, ker imam bitje, kateremu je moje življenje potrebno, ki deli z menoj vso srečo in nesrečo; to pa je lahko samo pri otroku. Zaradi tega sem srečen in za to srečo se moram zahvaliti tebi! – Zdaj še nič ne mislim na smrt, sem zdrav, potemtakem lahko z lahkoto dočakam sedemdeset let. – Ko bi tudi jaz mogel tebe osrečiti, je še dejal. Poročici se z menoj, ti veš, da bi

bila to zame največja sreča. Vzdihnil je, oprl komolce ob mizo, pobesil glavo, spustil roke ter se globoko zamislil, čez nekaj časa je dvignil glavo in bil je videti, ko da se je za deset let postaral, potem je vstal, prijel mater za rame in jo rahlo potisnil skozi vrata: Pojdi zdaj. Po tem dogodku se dolgo nisimo videli, celo po denar je morala hoditi moja dojlja. Ta dogodek, ki sem ga ravnokar opisala, se je zdel materi tako nenavaden in celo nerazumljiv, da mi ga je od besede do besede, tako kot sem ga zdaj zapisala, več kot enkrat ponovila. Ali ta žena res ni poznala prave sreče v ljubezni, ki jo čutimo le, če je tudi ljubljeno bitje srečno?«

Tri leta za vami se je rodil še France ...

»Dne 18. septembra 1845 je bil rojen moj brat France. Bil je tretji in zadnji otrok, ki ga je imela moja mati z doktorjem Francetom Prešernom. Moj oče je moral biti takrat v hudih denarnih škripcih, saj svojega sina ni prišel niti pogledat, čeprav mu je mati poslala pošto po svoji materi. In ta otrok, katerega rojstvo bi jo bilo skoro stalo življenje, ta fantek ji je bil najdražji na svetu. Kako vesel bi moral biti šele njegov oče, da se mu je izpolnila njegova želja; toda on ga ni prišel niti pogledat! In vendar je to dejanje verjetno v njej bolj užalilo žensko kot pa mater. Ko mi je pripovedovala o teh dogodkih, je rekla: Zdelo se mi je zelo malo, da ga ni bilo blizu, ko si sicer ni dal dvakrat reči. «

Kako je bilo, ko ste očeta videli zadnjič, na smrtni postelji v Kranju?

»Na postelji je ležal moj oče! Pri njem v sobi sta bila dva krepka kmeta, starejši od njiju je bil očetov svak

Janez Vovk, za mlajšega pa ne vem, kdo je bil. Prišla sta, da bi mu stregla, ker ga sestra ni mogla prevzdigovati. Hotela sva mu poljubiti roko, pa ni dovolil. Skozi kožo mu je že pronicala sokrvca. Teti je govoril, kako še vedno upa, da bo kmalu ozdravel. Bratec, star tri leta, si je ogledoval in ogledoval okovje omare, jaz pa sem stopila k vratom nasproti postelje, tako da sem lahko videla očeta, in se jokala. Videla sem, da je moj nadvedni ljubljani papa bolan. Ker ni dovolil, da bi mu poljubila roko, sem mislila, da je hud name, in zato sem jokala. O smrti še pojma nisem imela. Tinka, le jokaj se za tvojga lepga papa, ki tako lepo skrbi zate! To je dejala moja mati, ki je ravno takrat stopila v sobo in je stala za mojim hrbtom. Kdo pa skrbi zanjo, če ne jaz? je zvenelo s postelje nazaj. Nisem pa še povedala vsega o tem dnevu obiska. Mati je stopila do postelje, oče ji je prijazno podal roko, nato je pomignil kmetoma, naj odideta iz sobe, kar sta storila – vsaj tako je bilo videti – le nejevoljno in z obotavljanjem. Šele potem je spregovoril z mojo materjo. Rahlo ji je očital, da je prišla z nama v tako visokem snegu in ostrem mrazu. Da bo kmalu okreval, ko bo spet zdrav, bo že vse uredil, za skrajni primer pa ve, kaj je njegova dolžnost. Takoj zatem je stopila v sobo njegova sestra, ravno ko mu je mati dejala, da naju bo pustila pri očetu, ker naju sama ne more preživljati. Prešernova sestra, ki je imela navado, da se je zaletavala iz ene skrajnosti v drugo, je bila takoj za to: Le jih pustite, otroke imam jaz rada! Ko pa ji je teta potem rekla, naj vendar odreže vsakemu od nas kos kruha, je odgovorila: Ga nemamo nič! – Moj oče

je globoko vzdihnil, in tako smo se poslovili. «
Draga in spoštovana Ernestina, hči Prešernova, z vašimi besedami smo obudili spomin na očeta in na družino, ki je ni znal ali zmožog ustanoviti ...

Dodatek: Ernestina Jelovšek, Prešernova hči

Ernestina se je rodila 18. decembra 1842 v Ljubljani kot drugi otrok Ane Jelovšek in Franceta Prešerna. Njeno življenje je bilo vse prej kot srečno. V letih 1850–54 se je pri uršulinkah izučila za šiviljo. Leta 1856 je odšla za materjo v Trst, julija 1866 sta obe odpotovali na Dunaj. Po materini smrti se je spomladi 1877 preselila v Maribor, februarja 1879 pa v Ljubljano. Preživljala se je s šivanjem, vse dokler ji ni opešal vid in je morala na koncu v ljubljansko ubožnico. Tu je tudi umrla, na Prešernov rojstni dan, 3. decembra 1917. Tako se ni izpolnilo upanje njenege očeta, kakor ga je zaupal njeni materi: »Če bi se pa vendarle zgodilo, da bi prej umrl, ko bosta moja otroka preskrbljena, upam, da ne bosta zapuščena. Šele po moji smrti uvidi moj narod, kaj sem storil zanj. Moja otroka ne bosta siroti!« Pa sta bila. Tisti Narod, ki ga je Cankar ironično pisal z veliko začetnico, je ostal brez srca. Izjeme so bile le redke. Slovenski visokošolci na Dunaju so 13. decembra 1874 namesto nameravane »besede« priredili dobrodelni koncert in »izročili izkupiček v velikem ubožstvu živečima ženama« Ani in Ernestini. Franja Tavčarjeva je slednji pomagala tako, da jo je preskrbovala s šivanjem. Nazadnje je živela samo še od podpore, ki jo je zanj nabirala pisateljica Manica Komanova.

Mestna jubilejska ubožnica v Ljubljani, kjer je svoja zadnja leta živela in tudi umrla Ernestina Jelovškova. Stavba na Japljevi št. 2 se danes imenuje Klinika za gastroenterologijo.

Nagrobnik Ernestine Jelovšek v Prešernovem gaju v Kranju, kamor so njene posmrtni ostanke presneli leta 1967.

Zakaj Prešeren ni zmoget ali znal ustvariti lastne družine? Ženske je opeval, tiste, s katerimi je prihajal v zemeljske stike, je onesrečil, zlasti Ano Jelovšek, mater svojih otrok ...

Prešernova ribniška skrivnost

MIHA NAGLIČ

Preberimo najprej ugotovitev, ki ji skoraj ni mogoče oporekati. »Za Prešernovo ljubezensko življenje od doraščlosti naprej je bila značilna izrazita fiksiranost na žensko, toda predvsem ali samo na zelo mlado, v dekliški podobi petnajstletnih in komaj nekaj več. Zrelejše ali bolj izkušene ženske so ga komajda privlačevale ali so ga celo odbijale. V obeh primerih je ostajal do ženske neodločen ali plašljiv, kar se je otipljivo pokazalo zlasti tedaj, ko je imel priložnost navezati z njimi erotičen stik in so se mu skoraj ponujale. Prav v teh položajih je bil ne le odločen, ampak že kar nasproten ženskim nameram, kar je šlo tako daleč, da so ga imeli za preziralca žensk, za takega, ki misli o njih vse najslabše.« Tako je glavno posebnost Prešernovega ljubezenskega življenja povzel dr. Janko Kos v odlični knjigi Neznani Prešeren, 1994. Preden je prišel do gornje ugotovitve, je seveda zadevo temeljito proučil, kolikor je to zdaj in za nazaj sploh še mogoče. »S tem pogledom nazaj bi se dalo reči o Prešernovem odnosu do žensk tole: ljubil je tiste, ki so mu bile nedosegljive, tistih, ki so mu bile naklonjene in se mu celo same približale, ni ljubil ali jih je celo onesrečil.«

Prešernoslovci povečini soglašajo, da je treba vzrok za takšno posebnost v pesnikovem odnosu do žensk iskati v t. i. Prešernovem ribniškem doživljanju. Njegova sestra Lenka je povedala, da je njen brat sam na smrtni postelji v Kranju izjavil: »Zame bi bilo bolje, da nisem nikoli v Ribnici bil.« V ribniško normalno ga je poslal stari stric Jožef, župnik na Kopanju, pri katerem je Ribičev France živel od leta 1808 ali 1809. Stanoval je pri učitelju Antonu Kromholzu, sudetskem Nemcu. Tu je ostal prvi dve šolski leti do 1812, ko je šel v Ljubljano. Kaj se mu je tedaj zgodilo? Kot učenec je bil zelo uspešen. Anton Slodnjak domneva:

Ploča v Ribnici spominja na leta 1810–1812, ki jih je učenec France preživel v ribniški šoli. Takrat naj bi se mu zgodilo nekaj usodnega.

»Zaveden od Kromholzovih otrok, je zablodil tu v nekakšno mladostno zablodo, da je bil pozneje vedno nejevoljen, ako ga je kdo spomnil Ribnice, in da se je baje še na smrtni postelji z bridkostjo spominjal tega kraja.«

Zdi se, da pesnik sam ni nikomur zaupal, zakaj bi bilo boljše, da ni »nikoli v Ribnici bil«. Tako ostajajo različne možne razlage. Janko Kos jih povzame v tri. Prva je ta, da je enajstletnega dečka zapeljala ženska, »morda dosti starejša«, in da je to storila na način, ki je dečku to reč priskutil. Vendar se ta možnost ne ujema s pesnikovem lastnim pripovedovanjem, sporočenim po hčerki Ernestini, da ga je o razliki med moškim in žensko podučil šele domači hlapec, ko je bil star 16 let in je bil v Vrbi na

počitnicah. Druga razlaga je, da je bil žrtev homoseksualnega zapeljavanja in zlorabe. Kos jo ima za malo verjetno; po eni strani zato, ker bi takšna zloraba v tedanjih podeželskih razmerah najbrž ne ostala skrita, po drugi pa zato, ker tudi v njegovem pesniškem delu ni opaziti nikakršne sledi homoseksualnosti. Res je nasprotje: »Prešernov ljubezenski svet je popolnoma in samo heteroseksualen.«

Tretja razlaga meri na samozadovoljevanje. »Zato ostane za Prešernov ribniški doživljaj najverjetnejša še zmeraj tista razlaga, na katero je mislil že Slodnjak, to pa je seveda mladostna spolna razvada v obliki samozadovoljevanja, priučena v mladostniškem krogu ribniških sošolcev ali tovarišev pri igri, razvada, ki je doraščajočemu

mladeniču in pozneje mlademu neporočencu ostajala izvir nezadovoljstva s seboj in nesamozavesti, o kateri govorijo mnoga pričevanja, vzrok živčnih težav, ki so se po nekaterih poročilih v mlajših letih stopnjevale do pravih bolezenskih znamenj, in ne nazadnje razlog za težave pri bližanju žensk in navezovanju ljubezenskih stikov z njimi.«

Katera razlaga je »prava«? V tem zapisu tega ne bomo dognali. Zapišimo raje, da je bila verjetno edina ženska, s katero Prešeren ni stopil le v pesniško, ampak tudi v čisto stvarno zemeljsko razmerje moškega in ženske, ANA JELOVŠEK. Rodila se je 6. junija 1823 v Ljubljani. Prešerna je spoznala, ko je še mladoletna služila v družini dr. Crobatha, pri katerem je Prešeren delal. Pozneje pa je nanoslo tako, da je postal oče njenih treh otrok. Prva je bila hči REZKA, rojena 15. oktobra 1839, umrla maja 1840. Druga je bila omenjena ERNESTINA (1842–1917); ta je po smrti obeh staršev napisala spomine. Tretji je bil sin FRANCE JELOVŠEK, rojen 18. septembra 1845, lepi svetlolasni deček, materin ljubljencek, umrl za grižo 17. avgusta 1855. Janez Trdina je pripovedoval, da ga je podpiral sam oče naroda, dr. Janez Bleiweis – hodil je v šolo in znal že v osmem letu vse poezije svojega očeta na pamet. Pesnik sam pa je mislil, da ta otrok sploh ni bil njegov.

Ana si je pravzaprav želela samo to, da bi se pesnik poročil z njo. Tako ga je z obema otrokoma še pred njegovo smrtjo obiskala v Kranju s prošnjo, naj se vendar poroči z njo. Pa ni hotel. Res pa je, da je določil Ernestino in Franceta za svoja dediča (čeprav nista imela česa dedovati). Po Prešernovi smrti se je preselila v Trst, kamor ji je pozneje sledila tudi Ernestina, 1866 sta obe odpotovali na Dunaj in se preživljali kot šivilji. Ana je tu tudi umrla, 18. novembra 1875. Njena nesreča je bila velika. Potem ko svojega 23 let starejšega ljubimca ni mogla pridobiti z rojevanjem otrok, ga je začela prezirati. »V njem je nedvomno videla vse kaj drugega kot moško odločnost, pogum in odgovornost. O tej stvari je imela po svoje prav. Pričevanje sodobnikov v ničemer ne potrjuje Anine nezvestobe v letih, ko se je že predala Prešernu; v novo ljubezensko zvezo je stopila šele pozneje, ko se je za stalno preselila v Trst.«

Tako je to reč ocenil dr. Janko Kos. »Po vsem tem je mogoče soditi, da je bila zveza z Ano Prešernu sicer erotična izpolnitev, toda v socialnem, moralnem in tudi ljubezenskem pogledu je bilo to razmerje prava življenjska katastrofa. Paradoks Prešernovega srečanja z Ano je bil ta, da je edino ob nji, verjetno z njeno dejavno, zapeljivo pomočjo zmoget premagati svojo erotično travmo, toda hkrati je morala ta zveza postati preskus njegove socialne in moralne moči. Tega preskusa ni preстал, ampak se je v njem izgubil in v nekaj letih tudi uničil, tako kot je svoj padec napovedal že konec tridesetih let v baladi Ribič. Posledica je bila ta, da je bilo okoli leta 1845 konec ne le njegovih odnosov z Ano, ampak tudi njegovega pesnjenja. Sledila je selitev v Kranj, kjer je končaval svoje življenje v apatičnem vdajanju alkoholu, obupu in boleznim. Ostala sta samo zavest o koncu in strah pred smrtjo. Ta je bil po pričevanju najbližjih velik in v takšni agoniji je trpel do konca.«

»S tem pogledom nazaj bi se dalo reči o Prešernovem odnosu do žensk tole: ljubil je tiste, ki so mu bile nedosegljive, tistih, ki so mu bile naklonjene in se mu celo same približale, ni ljubil ali jih je celo onesrečil.« (Janko Kos)

Razglednica Ribnice / Fototeka Slovenskega etnografskega muzeja

V Prešernovem izmikljanju možnosti, da bi si ustvaril svojo lastno družino, je nekaj skrivnostnega. Podobno je z njegovim izogibanjem predlogom, da bi ga portretirali ...

Kontrafirati se ni pustil nikoli

MIHA NAGLIČ

Kontrafirati se ni pustil nikoli.« Tako je monsinjorju Tomu Zupanu zatrdila Prešernova sestra Lenka. Beseda, ki je danes ne najdemo skoraj v nobenem slovarju, se je takrat očitno uporabljala tudi v vsakdanji govorici. Gre za italijanski glagol »contraffare«, ki pomeni dvoje: posnemati in oponašati ter ponarediti in ponarejati. Lenka je hotela s to besedo povedati, da se ni njen brat nikoli pustil naslikati. Tako še danes ne vemo – in kot kaže nikoli ne bomo – kakšen je »v resnici« bil. Upodabljala in upodobila ga je cela vrsta slikarjev in kiparjev; nekateri so se pri tem ravnali po opisih, drugi so se prepustili ustvarjalni domišljiji. Kolikor sem sam utegnil pregledati slikarske podobe, se mi zdi, da sta še najboljši in najbolj zvesti prva in zadnja. Prva je, kot vemo, olje na platnu, ki ga je posmrtno (1850) naslikal ljubljanski slikar Franz Kurz Goldenstein, ki je pesnika osebno in dobro poznal. Kot »zadnj« upodobitev sem imel v mislih odlični in značajske zadeti portret, ki ga je po temeljitem študiju naslikal slikar Rudi Španzel in je nam je še dobro znan z bankovca za tisoč tolarjev.

Zakaj se pesnik ni pustil naslikati? Njegova hči Ernestina Jelovšek je po pripovedovanju matere Ane v svojih spominih zapisala: »Nekega dne je moj oče spremljal doktorja Crobatha k Langusu, ki je ravno takrat portretiral oba Crobathova otroka – Luizo in Evgena. Pa vpraša Langus, ki je bil tudi Prešernov osebni prijatelj: Gospod doktor, kdaj pa se boste dali portretirati? Vaš portret utegne biti nekoč še zelo iskan. –

Ko se bom oženil, za zdaj pa še nimam neveste ...,« naj bi odvrnil Prešeren. To naj bi bilo leta 1837. Poleti 1834 pa naj bi, zaljubljen v Primičevo Julijo, pogosto zahajal v atelje prijatelja Langusa, kjer je nastajal njen portret. Ob tem je

Franz Kurz Goldenstein, France Prešeren, 1850

Franc Ks. Zajec, France Prešeren, mavec, 1865

nastal tudi sonet Mars kteri romar gre v Rim, v Kompostelje, katerega akrostih kaže, da je posvečen prav Matevžu Langusu, prvaku ljubljanskih portretistov

tiste dobe. »Ah, tak podobo gledat me device, / Nebeške nje lepote senco, sanje / Goljufne, v katerih komej sled resnice « Mogoče je skrivnost prav v teh treh

verzih: da so tako podobe kot pesmi preskromne, da bi pričarale vso lepoto izvoljene – in pesnika samega?

Pesnikov obraz je najbolj natančno ubesedil publicist in urednik Janez Mušič v knjigi Prešeren v upodobitvah (1993). V tem odstavku je povzel vse dotlej znane opise. »Prešernov obraz je bil ovalen, zdrave barve in od sonca nekoliko zagorel. Imel je belo čelo, a zaradi bujno rastočih las ne posebno visoko. Sive in bolj majhne oči je imel na pol odprte. Njegov navadno resni pogled je dajal očem nekaj motnega, zato so ljudje govorili, da gleda mračno. Samo kadar je bil močno razburjen, npr. vesel ali jezen, se mu je zablislilo v očeh in silna strela je udarila v predmet njegove ljubezni ali jeze. Vmes se je zdelo, da vidi v dno duše, zato je bilo čisto nemogoče, da bi ga kdo nalagal. Obrvi je imel svetle in košate, nos pa bolj dolg in rahlo upognjen. Usta majhna, ustnice drobne, zgornja je molela nekoliko čez spodnjo in le po trzanju spodnje ustnice so ljudje vedeli, kdaj je bil močno vznemirjen, kajti znal se je zmeraj premagovati. Njegova brada je bila mehka in okrogla s plitko jamicco. Okrog ust je imel poteze izredne prijaznosti in ljubeznive dobrote. Lasje, temno rjavi, skoraj črni in nekoliko kodrasti, so bili gosti, mehki in bleščéči, navadno jih je nosil dolge čez ovratnik, ker si jih ni rad strigel. Ušesa je imel prav majhna in tesno ob glavi.«

Če preberemo gornji odstavek in si hkrati ogledujemo Goldensteinov in Španzelov portret, lahko dobimo vsak svojo podobo. Zdaj je treba samo še malo počakati, da bodo računalniki že tako pametni, da bodo po skeniranju in primerjanju različnih portretov in ob upoštevanju besednega opisa naredili še računalniški portret Prešerna.

Avtor prve kiparske upodobitve Prešerna pa je Franc Ksaver Zajec. Rodil se je 4. decembra 1821 na Sovodnju v Poljanski dolini. Ime je dobil po istem zavetniku kot Prešeren, kateremu

je bilo tedaj že 21 let. Zajec je na akademijah na Dunaju in v Münchnu študiral kiparstvo in velja za prvega akademskega kiparja med Slovenci. Na svojega soimejnaka pesnika se je navezal v dvojem. Leta 1865 je izdelal prvo kiparsko upodobitev Prešerna, njegov sin Ivan Zajec, prav tako akademski kipar, pa je avtor Prešernovega spomenika na Tromostovju v Ljubljani. Za portret, ki ga je izdelal oče Franc Ksaver, so vedeli, vendar je veljal za izgubljenega. Leta 1990 so ga našli, po mavčnem izvorniku so bile narejene še tri kopije v mavcu in štirje odlitki v bronu. Eden je bil 3. decembra 2000, za Prešernov 200. rojstni dan, odkrit kot njegov spomenik v rojstni Vrbi. »Doprni kip, ki je pred nami, z arhivskim pričevanjem govori, da gre za plastično podobo, ki je nastala po Goldensteinovem portretu, obenem pa za plastiko, ki je bila namenjena predvsem učinkovanju na odru – zato jo je avtor izdelal zelo sumarno v neoklasicistični maniri. Gre za kip, ki je na stopil v eni od takrat zelo priljubljenih živih slik in ima zato velik pomen za zgodovino slovenskega gledališča in za rekonstrukcijo takratnih besed. O resnih pripravah na proslavo in o novem vrednotenju Prešernovega dela v tistem času priča tudi to, da so k delu pritegnili uveljavljenega akademskega kiparja. Še zanimivejši pa so odnosi, ki so se stkali okrog upodobitve; gre namreč za dogovarjanje in dopisovanje med Zajcem, Goldensteinom in Bleiweisom, ki je bil lastnik Goldensteinovega portreta. Plastiko je Zajec zasnoval kot reprezentativni portret. Obdržal je sicer vse značilnosti Goldensteinovega, vendar je nekoliko podaljšal obraz, draperijo pa je zaokrožil v klasicistični šegi tako, da je plašč v dobršni meri oblikoval kot del antične toge. Tako je podobo povzdignil na raven reprezentativnih, po antičnem vzoru pobožanstvenih podob velikih mož.« Tako je na novo odkriti portret Prešerna označil dr. Ivan Sedej.

Treba je počakati na čas, ko bodo računalniki že tako pametni, da bodo po skeniranju in primerjanju različnih portretov in ob upoštevanju besednega opisa naredili še računalniški portret Prešerna ...

V ZNAMENJU GLASBE IN BOŽIČKA

Že tradicionalni božični koncert Jerbas domačih je tudi tokrat do zadnjega kotička napolnil telovadnico osnovne šole v Poljanah. Prireditev je minila v znamenju vesele glasbe in božičnih želja, za katere je poskrbel Božiček osebno.

Samo Lesjak

Agencija Media butik in Občina Gorenja vas – Poljane sta na zadnjo adventno nedeljo že tradicionalno pripravili božični koncert Jerbas domačih, ki je v telovadnici Osnovne šole Poljane vedno odlično obiskan – in tudi tokrat ni bilo nič drugega. Da se je glas o prireditvi razširil že krepko preko občinskih meja, dokazujejo številni obiskovalci iz mnogih oddaljenih krajev. Pravi jo, da jim je preprosto lepo na prireditvi, ki ohranja spomin na tradicijo in običaje, ki so in še spremljajo življenje na podeželju.

Rdeča nit letošnjega Jerbasa domačih so bile božične želje, ki sta jih avtorici besedil Tončka Oblak in Lucija Kavčič spretno in šaljivo zabeležili in položili v jervas pred gugalnik, v katerem je prijeten večer preživel Božiček – Ivan Alič, ki je na vever, sproščen način povezoval zabavno

Ob nastopu Ansambla bratov Poljanšek so zadoneli 'Božični zvonovi'. / Foto: Primož Pičulin

prireditev in z anekdotami iz vsakdanjega življenja skrbel za smeh med občinstvom, ki je resnično lahko uživalo tudi ob glasbenih nastopih.

S prazničnimi pesmimi so se polni dvorani najprej predstavile domače pevke Blegaške sinice, ki jih vodi Štefka Eržen. Energije, ki jo oddajajo, so se hitro nalezli Veseli Begunjčani, s katerimi so imele v zaodrju pravi mali koncert. Pod preprogo božičnega dne so svoje želje Božičku zaupali prikupni

fantje iz ansambla Golte. Primorski temperament je na odru zavel z ansamblom Erazem, da skladba Cvetje v jeseni najlepše zazveni s citrari, pa nas je prepričal citrar Dejan Praprotnik. Novoletnega praznovanja so se z obiskovalci veselili člani ansambla Javor, da bi ostali za vedno skupaj, povezani s svojimi poslušalci, pa so si zaželeli člani Ansambla bratov Poljanšek. Tone Rus je tokrat opravičil člane svojega ansambla, ki so bili

zaradi službenih obveznosti v komornem zboru in filharmoniji zasedeni, je pa na oder pripeljal vse svoje štiri otroke, ki so pričarali pravo družinsko praznično glasbeno razpoloženje, ki mu je občinstvo namenilo bučen aplavz. Jerbas domačih so sklenili Veseli Begunjčani in združeni z ostalimi glasbenimi gosti vsem zaželeli srečno novo leto.

Župan Občine Gorenja vas – Poljane Milan Čadež je tudi tokrat užival na koncertu, podprl dobre ideje izvajalca koncerta in v pogovoru s Sašo Pivk Avsec z odločno poljansko besedo občanom zaželel trdnega zdravlja, da bodo tudi v novem letu lahko sledili sanjam in željam po uresničitvi vseh projektov, ki jih v občini ne manjka. Aktivni direktor Agencije Media butik Boštjan Avsec pa je obiskovalce povabil že na Jerbas domačih 2014, na katerem bodo gostili trenutno najbolj priljubljen ansambel na narodnozabavnih odrih, Modrijane.

Božiček Ivan Alič v družbi citrarja Dejana Praprotnika

Za dobro vzdušje je s temperamentnim nastopom poskrbel ansambel Erazem. / Foto: Primož Pičulin

'Lepo mi je ob tebi' je prepeval ansambel Toneta Rusa.

Tudi v zaodrju je bilo veselo: Blegaške sinice in Veseli Begunjčani / Foto: Primož Pičulin

100 % GARANCIJA - NAKUP BREZ TVEGANJA !

z vami že 5 let

Dežela Zdravja
d.o.o., Vrtnarja 6a, 1360 Vrhnika

Bi bili radi še boljši ljubimci ?

www.sextablete.si

- NA VOLJO BREZ RECEPTA - NARAVNO IN ZA VSA LETA

040 800 560

4 tablete + 1 brezplačno = 30,60 EUR
9 tablet + 3 brezplačno = 58,14 EUR (za 12 tablet)
13 tablet + 7 brezplačno = 82,62 EUR (za 20 tablet)

Kako lahko pride do trajnega povečanja ?

www.penistablete.si

- ANONIMNA DOSTAVA - BREZ STRANSKIH UČINKOV

031 246 816

10 tablet = 32,74 EUR
20 tablet + 4 brezplačno = 63,51 EUR (za 24 tablet)
30 tablet + 10 brezplačno = 93,30 EUR (za 40 tablet)

KULTURA

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 24. 12.
18.00, 21.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
18.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.10 ODRASLI 2
16.20, 18.20 GREMO MI PO SVOJE 2
16.00 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
20.20 ČEFURJI RAUS!

Sreda, 25. 12.
18.00, 21.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
13.40, 18.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
12.40 JELENČEK NIKO 2, sinhro.
14.10 JURIJ IN POGUMNI VITEZI, sinhro.
16.10 ODRASLI 2
12.20, 14.20, 16.20, 18.20
 GREMO MI PO SVOJE 2
16.00 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
20.20 ČEFURJI RAUS!

Četrtek, 26. 12.
21.00 VOLK Z WALL STREETA
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
16.20 SPREHOD Z DINOZAVRI
20.30 SVINJARJA
20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.40 ODRASLI 2
16.30, 18.30 GREMO MI PO SVOJE 2
18.40 ČEFURJI RAUS!

Petek, 27. 12.
21.00 VOLK Z WALL STREETA
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
12.40, 16.20 SPREHOD Z DINOZAVRI
20.30 SVINJARJA
14.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.40 ODRASLI 2
12.30, 14.30, 16.30, 18.30
 GREMO MI PO SVOJE 2
14.20 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.40 ČEFURJI RAUS!

Sobota, 28. 12.
21.00 VOLK Z WALL STREETA
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
12.40, 16.20 SPREHOD Z DINOZAVRI
20.30 SVINJARJA
14.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.40 ODRASLI 2
12.30, 14.30, 16.30, 18.30
 GREMO MI PO SVOJE 2
14.20 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.40 ČEFURJI RAUS!

Nedelja, 29. 12.
21.00 VOLK Z WALL STREETA
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
12.40, 16.20 SPREHOD Z DINOZAVRI
20.30 SVINJARJA
14.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.40 ODRASLI 2
12.30, 14.30, 16.30, 18.30
 GREMO MI PO SVOJE 2

14.20 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.40 ČEFURJI RAUS!

Ponedeljek, 30. 12.
21.00 VOLK Z WALL STREETA
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
12.40, 16.20 SPREHOD Z DINOZAVRI
20.30 SVINJARJA
14.10, 20.40 KAPITAN PHILLIPS
16.40 ODRASLI 2
12.30, 14.30, 16.30, 18.30
 GREMO MI PO SVOJE 2
14.20 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.40 ČEFURJI RAUS!

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Torek, 24. 12.
13.45 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
11.15, 14.45 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D
15.15, 15.45 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
13.10 LEDENO KRALJESTVO, 3D, sinhro.
11.45, 13.40 JURIJ IN POGUMNI VITEZI
11.40, 13.20, 15.00 JELENČEK NIKO 2, sinhro.

Sreda, 25. 12.
17.40, 18.30, 20.55, 21.50 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
16.40, 20.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D
20.50 VSE JE IZGUBLJENO
18.45 VESOLJSKI PIRAT KAPITAN HARLOCK
16.20, 17.55 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
15.40 LEDENO KRALJESTVO, 3D, sinhro.
15.10, 15.45 JURIJ IN POGUMNI VITEZI
20.15 IGRE LAKOTE: KRUTO MAŠČEVANJE
17.05 JELENČEK NIKO 2, sinhro.

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Sreda, 25. 12.
16.00 POTOVANJE NA BOŽIČNO ZVEZDO
18.00 GREMO MI PO SVOJE 2

Petek, 27. 12.
16.00 JELENČEK NIKO 2, sinhro.
18.00 SPREHOD Z DINOZAVRI, 3D, sinhro.
20.00 PHILOMENA

Sobota, 28. 12.
16.00 LEDENO KRALJESTVO, 3D, sinhro.
18.00 SPREHOD Z DINOZAVRI, 3D, sinhro.
20.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D

Nedelja, 29. 12.
16.00 SPREHOD Z DINOZAVRI, sinhro.
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D
21.00 LLEWYN DAVIS

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

VREME NA GORENJSKEM BO

Naslov Kakšno je bilo vreme na Gorenjskem? ni prav običajen za muzejske razstave, pa vendarle: v Mestni hiši lahko izveste marsikaj zanimivega o tem, kako je bilo in je z vremenom na Gorenjskem.

Igor Kavčič

Čeprav je uvodoma mladi harmonikarski virtuoz Rok Perhavic igral skladbo z naslovom V švicarskih Alpah, je treba dodati, da je nastala v Avsenikovi delavnici narodno zabavne glasbe in je konec koncev vreme v Švici in pri nas bržkone kar precej podobno.

Da ima Gorenjska zgodaj zjutraj hladen in skoraj mrzel zrak, ker leži visoko in so takoj nad njo snežniki, je zapisal Janez Vajkard Valvasor v Slavi Vojvodine Kranjske v drugi polovici 17. stoletja, in da je na Gorenjskem čez dan prijetno toplo. Dež in toča sta kar pogosta in vetrovi z gora dodobra shladijo ozračje. Kako v muzeju razstaviti vreme? »Razstava je zorela dlje časa. Ob številnih drugih razstavah, ki sem jih pripravljala v zadnjih letih, sem pogosto naletela na podatke, stvari in dogodke v preteklosti, povezane z vremenom, naj gre za oblačilno kulturo, dobre in slabe letine na poljih, zdraviliški turizem,« je povedala avtorica razstave Marjana Žibert.

Razstava je sestavljena iz več delov, zgodb. Najprej se sicer srečamo s predstavtivijo zdraviliškega turizma na Bledu, kjer je ugodne vremenske razmere znal tudi poslovno izkoristiti Arnold Rikli. V stebriščni dvorani pa se srečamo z

Strokovna razlaga delovanja vremenske postaje: direktorju Urada za meteorologijo dr. Klemenu Bergantu so prisluhnili avtorica razstave Marjana Žibert, kranjski podžupan Darko Jarc in načelnica Urada za družbene dejavnosti Nada Bogataj Kržan. / Foto: Primož Pičulin

nekaj zanimivimi zgodbami od zapisov, ki prikazujejo, kako so naši predniki spremljali vremenske pojave, se z njimi spopadali, soočali in upali, da bo po dežju posijalo sonce. Z različnimi eksponati avtorica predstavlja, kako so vremenski pojavi vplivali na življenje ljudi na Gorenjskem in kakšno je bilo njihovo razpoloženje ob tem, kako so verniki pisali prošnje za lepo vreme, kakšna obutev in obleka je bila ob različnem vremenu v uporabi. Posebej zanimivi so zapisi iz kronike Kranjčana Janeza Ovinca, ki je živel v Prešernovem času, v prvi polovici 19. stoletja. Fotografije, ki jih predvajajo na ekranu in sta jih med

drugim prispevala tudi fotoreporterja Gorenjskega glasa Tina Dokl in Gorazd Kavčič, nam prikažejo vso grozo poplav na Gorenjskem z zadnjem desetletju.

Poseben del razstave pa je namenjen tudi zgodovini meteoroloških opazovanj na Gorenjskem od druge polovice 19. stoletja naprej. Predstavljeni so različni predmeti, ki se uporabljajo za merjenje temperatur, vlage, količine padavin, snega in podobno. Za ta del razstave so gradivo prispevali tudi v Agenciji RS za okolje, na Gozdarskem inštitutu Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Kranj in drugi. Na odprtju nas je skozi zgodovino meteorološke znanosti popeljal

dr. Klemen Bergant, direktor Urada za meteorologijo: »Spremljanje in predvidevanje vremena nekoč in danes se v osnovi ne razlikuje veliko, tehnološki razvoj pa nam je to v prvi vrsti močno olajšal. Predvsem pa so informacije o vremenu danes zelo široko dostopne,« je povedal Bergant, a dodal, da je kljub temu treba čim bolj budno spremljati dogajanja v naravi in na podlagi tega ter znanja in izkušenj vedeti, kako bomo v prihodnjih dneh shajali z vremenom. O razstavi priča tudi lična knjižica, občutek različnih vremenskih razmer v živo vam bo vsekakor pričarala multivizija, ki jo je pripravil Domen Dimovski.

LAŽJI SUDOKU

3	4					5	9
9		6				3	1
5			7		9		6
			3		7		8
			5	4		1	6
			6		5		
1			2		8		4
4		8				1	2
6	3						9

Rešitev:

5	6	9	2	1	7	6	9
7	9	1	6	8	9	7	1
7	4	2	9	8	5	1	6
1	7	6	9	3	1	9	2
6	2	9	1	7	5	6	4
8	1	5	4	6	7	9	2
9	8	7	6	5	4	1	2
1	2	6	7	9	8	6	5
6	5	2	9	1	7	4	8

TEŽJI SUDOKU

9	3	7				6		
		1	9		4			
	4	8		1				
1				5				
	9	3	2		7	1	5	
				3				7
				6		2	8	
			4		8	5		
		4				7	1	

Rešitev:

6	1	7	5	2	8	3	9	4
8	9	6	8	7	2	1	4	5
7	9	2	5	1	6	9	3	8
1	6	9	3	4	7	5	2	8
9	5	1	7	2	6	8	4	3
2	6	8	9	4	1	7	5	3
5	7	6	1	9	8	2	4	3
8	2	4	7	6	1	9	5	3
1	7	9	2	8	5	4	3	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

MULARIJA

Dragi otroci,
želimo vam nasmejane,
razigrane in vesele božične
praznike ter počitnice!

RUBRIKO MULARIJA ureja
Dina Kavčič. Pišite ji na
dina.kavcic@g-glas.si ali na
koticek@g-glas.si.

S PUNKLJEM V ŠOLO

Maja Bertoncely

Obiskali smo učence čipkarskega krožka na OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka. V letošnjem šolskem letu ga obiskuje kar triindvajset otrok od 3. do 6. razreda. Na krožek ob torkih zjutraj prihajajo celo štirje fantje. »Letošnje številke so za našo šolo rekordne. Zanimanje je res veliko. Učenci se za klekljanje navdušijo od starejših sorojencev, od sorodnikov, kar nekaj pa jih je tudi iz mojega razreda,« pojasnjuje mentorica Eda Berginc, ki čipkarski krožek na šoli vodi od leta 1986. Poleg punklja, klekljev, bucik in sukanca učenci za klekljanje potrebujejo tudi ljubezen do ročnih del in veliko potrpežljivosti. »Napredka ni kar čez noč. Odvisen je tudi od tega, koliko učenci delajo doma, če jim zna kdo pomagati. Vsako leto pa kakšen tudi odneha,« še pravi Berginc. Med tistimi, ki so med našim obiskom

Čipkarski krožek na OŠ Cvetka Golarja še nikoli ni bil tako dobro obiskan kot v tem šolskem letu. / Foto: Maja Bertoncely

bili na krožku, najdlje kleklja petošolka Anja Triler: »Krožek obiskujem od prvega razreda. Navdušili sta me teta in starejša sestra. Takoj mi je bilo všeč. Ni mi težko. Naredila sem že več kot deset čipk. Trenutno delam deteljico.« Za punklji resda prevladujejo dekleta, navdušeno

pa so kleklje vihteli tudi fantje. Šestošolec Matic Bertoncely je bil sploh prvi fant, ki je pred tremi leti prišel na krožek, letos pa so se mu pridružili še trije. »Klekljala je moja sedaj že pokojna prababica in mi pokazala. Takoj mi je šlo, pa sem se vpisal na krožek. Naučiti se kitke ni težko,

težje je nadaljevanje. Veliko je dela, si pa potem zadovoljen, ko je čipka narejena,« je dejal. Družbo so mu za klopjo delali ostali trije fantje, tretješolci Nande Starman, Julij Martin Fričovsky in Lan Korenčič. Vsi na krožku pa so dokaz, da se mladi še zanimajo za ročna dela, tudi za klekljanje.

ANITA DI GRAZIA

POVEJ, KAJ SANJAŠ ...

»Pogosto se mi sanja, da se vzpenjam po stopnicah. Stopnice so po navadi zelo strme in le težko jih premagujem, vendar vedno prispem do vrha. Le nazaj ne morem več, saj se po navadi znajdem v vrtočavih višinah in me je preprosto preveč strah, da bi šla nazaj. Sanje so zelo neprijetne, najprej zaradi naporene hoje po stopnicah, potem pa je tu še strah pred višino, ki mi vedno prepreči pot nazaj. Kaj mi hočejo te sanje sporočiti?«
Tadeja

Draga Tadeja, morda se ti zdi tvoja nočna hoja po stopnicah zares naporno opravilo, toda le zakaj bi hotela nazaj dol? Hoja po stopnicah navzdol je vedno povezana z notranjostjo in s preteklostjo. Ta sanjska slika nas skuša usmeriti nazaj, v preteklost, v podzavest, kjer ždijo nepredelana čustva, ki zavirajo razvoj.

V svojih sanjah pa hodiš le navzgor, v vrtočave višave. To je zelo pozitivno znamenje za več življenjskih področij. Najbolj očitno je, da se trenutno osvobajate iz nekega težkega obdobja. Morda si se borila s kakšno depresijo, mora s kakšno izgubo, vsekakor pa gre za dokaj grenko obdobje, ki je povezano s številnimi odpovedmi in z občutki žalosti. Hoja po stopnicah navzgor pa kaže, da se vse obraca na dobro. Težko fazo si že skoraj premagala in začela živeti z novo čustveno energijo. Sedaj gledaš nase in na življenje iz novega zornega kota. Stare in boleče izkušnje si opredelila kot lekcije, iz katerih si pridobila nova znanja in modrosti. Ko se sedaj znajdeš pred novim izzivom, se ne umakneš, temveč se prebiješ do zastavljenega cilja. Do vrha pa se prebiješ z velikim naporom, kar razkriva, da sama sebi nekako še

ne verjameš, da je vse hudo za tabo in da si že veliko doseгла. Verjemi in zaupaj si! Sanje komentirajo tudi dogajanje na poslovnem področju. Stopnice lahko simbolizirajo konkreten projekt, hoja po njih pa lahko predstavlja posamezne korake, ki so še potrebne za zaključek projekta. Kakorkoli, iz sanjske scene je razbrati poslovni uspeh, ki bo povezan z večjo odgovornostjo in z več dela. Tudi v tem sklopu ne moreva mimo napora, s katerim hodiš po stopnicah. Stopnice simbolizirajo željo po uspehu, napor pa predstavlja tvoj trud, ki ga v realnosti vlagas v uresničevanje poslovnih ciljev. V tebi se je izoblikovalo mišljenje, da uspeha brez truda, napora in trdega dela ne bo. Sanje so ponavljajoče in s tem kažejo, da se preveč ženeš. Naj pride uspeh kot posledica dela, ki ga opravljaš z ljubeznijo, in ne zaradi pomenja

krvavega potu. Če si nečesa preveč želimo, se to zagotovo vedno bolj umika iz našega življenja. Strah pred višino izvira iz tvoje podzavesti in namiguje na tvojo manjkajočo samozavest. Ne boj se višine, saj ti hoče pokazati, česa vsega si zmožna, čeprav si v realnosti ne bi nikoli pripisala takšnih sposobnosti in uspehov. Zdrava samozavest je pomembna, da si lahko v sozvočju sama s seboj, da lahko začutiš ponos. Morda je smiselno, da se sedaj lotiš nečesa povsem novega, česar prej zaradi strahu pred neuspehom nikoli ne bi poizkusila. Spopadi se s svojimi strahovi in jih obvladaj, še toliko bolj, če si človek, ki hitro podvomi vase. Poenostavi svoje misli, svoje življenje. Pred tabo so novi izzivi in priložnosti in bolj ko se jih boš samozavestno in z ljubeznijo lotila, lažje jih boš obvladala. Želim ti vse dobro!

Za punkljem so tudi štirje fantje (od leve): Lan, Nande, Julij Martin in Matic, na sliki z mentorico Eda Berginc.

Petošolka Anja (v ospredju) se je za čipkarski krožek odločila že v prvem razredu. / Foto: Maja Bertoncely

PESMI MLADIH

Na hribčku

Kadar žalost
v mojem srcu biva,
kadar v meni vesolja ni,
takrat sedim
na hribčku žalosti.

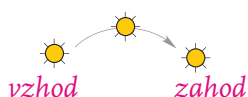
Nihče ne ve zame,
da obstaja moje ime,
moja mladost,
moje življenje,
nihče ne ve
za moje želje.

Sedim na hribčku
žalosti,
sama,
objokana
in osamljena.
Manca

Želim ti, da se tvoj hribček spremeni v srečnega in veslega. Malo z zamudo prejme za mesec oktober knjižno nagrado Zala, za mesec november Daša in december Tanja. Metka

Pesmi pošljite na elektronski naslov
pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov:
Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

tedenski koledar

Datum	Dan	Ime	Vzhod	Zahod
24. 12.	tor.	Eva	7.42	16.21
25. 12.	sre.	Božič ☾	7.43	16.21
26. 12.	čet.	Štefan	7.43	16.22
27. 12.	pet.	Janez	7.43	16.23
28. 12.	sob.	Živko	7.44	16.24
29. 12.	ned.	David	7.44	16.24
30. 12.	pon.	Evgen	7.44	16.25

desetdnevna vremenska napoved

Torek 24. 12.	Sreda 25. 12.	Četrtek 26. 12.	Petek 27. 12.	Sobota 28. 12.	Nedelja 29. 12.	Ponedeljek 30. 12.	Torek 31. 12.	Sreda 1. 1. 2014	Četrtek 2. 1. 2014
4/9 °C	6/9 °C	5/7 °C	1/5 °C	2/7 °C	-1/4 °C	-4/1 °C	-1/4 °C	-1/7 °C	-4/2 °C

PRAZNOVANJA

Novorojenčki

Minuli teden se je na Gorenjskem rodilo 38 novorojenčkov. V Kranju se je rodilo 14 dečkov in 11 deklic. Med novorojenčki sta bila tudi bratca. Najtežja je bila deklica s 4200 grammi, najlažjemu dečku pa je tehtnica pokazala 2270 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 6 dečkov in 7 deklic. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2650 gramov, najtežji deklici pa je babica natehtala 4360 gramov.

Mladoporočenci

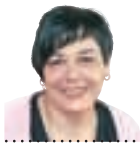
V Kranju sta se 14. decembra poročila Said Khatibi in Barbara Gubanec, 18. decembra pa Igor Žužek in Karmen Logar.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

TANJA ODGOVARJA

»Jutri, jutri«

Lepo pozdravljena. Sem vaša redna bralka in zopet se obračam kvam po pomoč. Ali bom kdaj prišla s financami na zeleno vejo? Ali bo prišlo do kakšnih sprememb na čustvenem področju? Kaj me čaka v novem letu? Kaj pa se obeta sinu in hčerki? Čeprav sta oba že odrasla, me skrbi, sploh, ko vidim njuno žalost in jima ne znam pomagati. Hvala vam.

Rada napišem vašo napoved, saj so pred vami sami dobri obeti. Leto 2014 bo po kar dolgem času vaše zelo, zelo dobro leto. Kot da bi se odgrnila zavesa in bi se vsi temni oblaki odstranili z obzorja. Ne vem, kako drugače naj vam povem, z dobrimi stvarmi, dogodki boste nadoknadjili vse za nazaj. Zakaj je bilo v preteklosti vse negativno, ni odgovora. Lahko ste se še toliko trudili, a vidnega uspeha ni in ni bilo. Ne da se vam obetajo samo čudovite spremembe pri financah, ampak tudi v ljubezni boste končno srečni in zadovoljni. Spoznali boste občutek varnosti in kaj pomeni, da vas ima nekdo rad. Začeli boste sijati od notranje sreče in kar verjeti ne boste mogli, da se vse to dogaja prav vam. Vsaka stvar v življenju se zgodi ob svojem času in nihče od nas ne more prehitovati. Vam ni treba nikamor več hiteti. Prišel je vaš čas in zagotovo ga boste znali izkoristiti. V sredini leta se vam odpira dobra možnost za zamenjavo službe in ne boste dolgo premišljevali. Za sinovo prihodnost vam ni treba več skrbeti. Že v prvih mesecih novega leta se mu zgodi nekaj čudovitega

in pred njim je niz uspehov na vseh področjih. Hčerka je bila veliko pod stresom, kar se ji je seveda poznalo tudi pri zdravju. Kot vidim, je že začela urejati zadeve, ki jo mučijo, saj do sedaj niti ni imela volje. Čaka jo nova ljubezen in tudi še otroci. Vse bo v redu, tako kot mora biti. Ste dobra mati in vse naredite in pomagate, če le morete, zato ne iščite krivde pri sebi. Vedno, kadar je padec, je tudi vzpon. Želim vam vse dobro.

»Zmaj 1988«

Draga Tanja, že si mi pomagala. Upoštevam vse tvoje nasvete. Zanima me za službo, ker se govori vse mogoče in me je strah, da ostanem brez. Kaj se mi kaže glede ljubezni, ali ostaneva skupaj? Rada bi dokončala šolo, ali mi uspe. Imam tudi zdravstvene težave, čakam na izvide, upam, da ni kaj hudega. Hvala, ker si in nam pomagaš.

Vaša služba je stabilna in strah, ki ga imate, ni potreben. Šolo boste prihodnje leto dokončali, morate pa vložiti več truda, kot ste ga. Brez nič je vedno nič. Partnerski odnos je pretrpel kar nekaj kriz, a vse sta prebrodila in skupaj dozorevala. To ni nič slabega, učimo se in učimo, dokler se ne naučimo. Seveda ostaneta skupaj, se dopolnjujeta in se imata neizmerno rada. Izvidi se bodo pokazali nič posebnega. Težave vam izvirajo iz vašega psihičnega stanja, ki je bilo v preteklosti velikokrat porušeno, sedaj se popravlja in se vse uredi. Lep pozdrav in imejte se radi.

ŠTIRIDESETLETNIK, KI IMA PETINDVAJSET LET

Med najbližjimi in prijatelji je v svoje peto desetletje vstopil tudi Matej Colja, pravnik z Milj, oče dveh krasnih hčera, poslušen soprog, sin ...

Miroslav Cvjetičanin

Najkrajši, klasičen opis pridnega in vestnega moškega, ki je v prijatni gostilnici Corner počastil vse, ki jih ima rad blizu.

Goveja župca je band, ki je popoldan podaljšal v noč, vendar preden so jo urezali po domače, je imela njegova soproga Maruša pripravljene kar precej obsežen program. Med drugimi je moral priznati, kako fino in krasno se ima v zakonskem jarmu, tu je seveda kot pravi desc pri štiridesetih močno zavil z očmi, seveda, da bi dal znak vsem prisotnim, da je še daleč od srednjega imena Copata, a da se zna zgoditi, da bo že pri abrahamu slika drugačna. No, tu so vskočili prijatelji, ki so ga že s trepljanjem po rami in vilijamovko prepričali, da ga ne bodo zapustili ob popoldnevih, ki so namenjeni športni rekreaciji, teku, kolesarjenju, telovadbi. In zraven še obveznemu tedenskem sestankovanju s sosedi na nevtralnem terasi. Potem mu je žena Maruša pripravila še zanimiv kviz, ki je pri Mateju izrazil njegovo edino hibo, ki je ne skriva,

namreč: strašno težko pomni človeške obraze. Pravi, da prej človeka prepozna po njegovi senci kot pa obrazu, zato mu je Maruša na velikem platnu prikazovala fotografije povabljenih, ki pa so bile iz otroštva. Torej: Matej je moral prepoznati svaka Damirja na sliki, na kateri je štel nekaj mesecev, kar pa je bilo seveda nemogoče, saj Matej niti lastne matere ni prepoznal na fotografiji, na kateri je štela pet let. In tako dalje. Izmed petdesetih obrazov je prepoznal samo sebe in hčeri, ki ju je pa zamešal. Ampak gosti so si morali priznati, tudi njemu v podporo, da je bila naloga zares težka, kajti izbrane so bile fotografije na katerih se večina gostov niti sama ni prepoznala. Potem je sledil še ples, maturantski ples, katerega je Matej pred davnimi leti prešprical iz sumljivih razlogov. Učenje četvorke je potekalo v živo s pravim učiteljem plesa, tako da je na koncu tudi to odsotnost ali napako lahko odključal kot popravljenost za vedno. In potem so sledila darila povabljenih. Med drugimi je dobil kar dve kolesarski majici Herbalife, katerega filozofija in praksa je tudi njegov hobi oziroma izpolnjen prosti čas, ki ga je popeljal že v nekaj lepih

Matej Colja, Miljan, Kraševc, oče, mož, sin, prijatelj, pravnik, herbalajfovec, štiridesetletnik

evropskih velemest. No, in Herbalifova analiza telesa mu je dokazala, da je v bistvu star le petindvajset let! Dobil je tudi polet s padalom v tandemu. Darilo, katerega bi se marsikdo ustrašil, vendar je Matej tudi adrenalinski džanki, tako da komaj čaka na polet

in prijateljem, ki so se tega darila domislili, se je odvalila kot kamen velika skrb s srca. Sledil je odklop s plesom in glasbo benda Goveja župca, ki pa ni igral kraških ljudskih, za kar so prijatelji Mateja Colja močno okarali, saj ima kraške korenine.

VILSKA MIMICA – DEVETDESETLETNICA

Jasna Paladin

Na Jezerskem so nazdravili devetdesetemu rojstnemu dnevu mame, stare mame in prababice Vilske Mimice. Kot najstarejša hči je bila očetu dr. Josipu Šenku, po domače Makekovecemu Jožku, sodniku v Kamniku, in materi Ljudmili, po domače Vilski Milki, rojena 3. decembra 1923 v Kamniku. Za njo so prišli še sestra Olga in brata Leon in Marko. Čeprav je živela v Ljubljani, kjer si je ustvarila družino in bila zaposlena kot profesorica biologije, je bila vse življenje prava Jezerjanka, navezana na Jezerško dolino, na naravo, ki jo je znala kot biologinja opazovati in spoštovati, na narečni jezik, ki ga doma

Vilka Mimica s svojo rojstnodnevno torto.

govorimo še danes, na številne sorodnike, s katerimi je vse do današnjih dni vzdrževala pristne stike, tudi na oni strani meje. Od rane mladosti

je vsa poletja preživljala v Vili v krogu številne družine, skrbela za dobro počutje vseh, ki so prišli k hiši, predvsem pa je z velikim veseljem razdajala

svoje znanje tujih jezikov in tako pomagala mnogim generacijam otrok, ki se je še danes radi spominjajo, »je povedala Jadka Scagnetti.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	PISEC AFORIZMOV	NAŠ PISATELJ (ANTON)	ŽREBANJE	REKA V NEMCIJI	MODEL VOZILA FORD	ŽRTVENIK	VELIKO- NOČNO JAJCE	SOSEDNJA DRŽAVA	TEKAČ	VZDEVEK KARLA SOSSA	PARADIŽ	GORENJSKI GLAS	KLEMEN SLAKONJA	EGIPČAN- SKI BOG SONCA	TEŽA OVOJNINE	VZDEVEK ONASSISA	TISKAR- SKA MREŽA	IVO ZORMAN	ZANKA ZA LOV NA ŽIVALI	PREVOZNO SREDSTVO	OSTRA VODNA SKALA	AZORSKO OTOCJE	PRIPADNIK INŽENIRCEV KI KOPLJE JARKE	
NAŠ HOKEJIST (A. K.)												NAŠA IGRALKA (K. Č.)												
FORMAL- NOST			6						17			STARI TESTAMENT ALOJI PODOBNA RASTLINA												
KONJSKA KRMA					DEŽELA TRACANOV KOKOŠ							OČRT ČETRTRNA ZAKASNITEV PREDAVANJ NA UNIVERZI					ZG. DEL PROSTORA REKA V RUSIJI	4						
JADRANSKI OTOK				NOČNA POSODA (ŽARG.) TKANINA ZA ZAVESE						VZKLIK NA BIKOBORBI	DRŽAVA V AFRIKI VANEK OMAN				PEVEC COTUGNO NAKAZEN					RENIJ DEL JE- DILNEGA PRIBORA				
IZTOK ČOP	9		TVOR FRAN ALBREHT				ILOVICA (NAREČNO) BOGDAN NORČIČ						FILMSKI ZVEZDNIK (JEAN)	REKA, KI TEČE SKOZI PARIZ		13			BUKOV PLOD MUSLIMAN- SKI BOG					
DRAG KAMEN						MESTO NA HRVAŠKEM		8						TELOVADNI ELEMENT PAPEŽEVA PALAČA V RIMU							NAKUPO- VALNA TORBA	ANTIČNA ZGRADBA V PULI		
ČOK ZA SEKANJE DRV						PEVEC JUNKAR					TELO- VADKA ŠAJN						VODNA RAZTOPINA (MODRA) OBRAMBA							
											GORENJSKI GLAS	MATE- MATIČNI IZRAZ POŽIVILO, DRAŽILO				1			ZNAMKA RAČUNAL- NIKOV STAROSTA			14		
											CILJ, NAMEN						AMERIŠKI PLES, SEJK BIKOV GLAS						12	
											TONI SVETINA		NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ) NAJVEČJA CELINA						PRIPADNIK GERMANOV		ANDREJ NOVAK RAČUNAL- NIŠKI ZNAK, @			
											MITOLOŠKI LETALEC	10			REKA V AMERIKI GOZDNA RASTLINA, CREMOS									
											PADAR					PUSTNO PECIVO JAP. SLIKA NA SVITKU S SVILO						OBRAVNAVA INFORMACIJ Z RAČUNAL- NIŠKI	SMER GIBANJA LADJE	
											EFEKT						IME PRE- BIVALCA PO KRAJU KONEC POLOTOKA	15						
											ROMUNSKA DENARNA ENOTA			VOJAŠKI POHOD NAŠ KIPAR (FRANCE)					SUMERSKI BOG NEBA REKA V RUSIJI					
											POMIRILO									FRANCIJ SVOD, OBOK				
											NOEL REDDING		STAR IZRAZ ZA VRV GRŠKI KIPAR		11		NASIP ZA LAŽJI DOSTOP GEOMETRIJ- SKO TELO					5		
											CENT	3		DRŽAVNIK GADAFI NOVOZE- LANDSKA PTICA									PEVEC HRIBAR	
											KAKEMONO LATERAN ONATAS OVALOID OZIRIS	MONU- MENTALEN SPOMENIK	OKOVJE NAŠA SMUČARKA (T. M.)						PISA- TELJICA KARLIN RAFAEL (KRAJŠE)					
											ANTIKVAR								VLADAR BANOVINE DEŽNI OBLAK, NIMBUS					
											DENARNA ENOTA V LITVI		KRMILO VRSTA KAMNINE					7					TOMAŽ DOMICELJ KRAJ NAD VIPAVO	
											LETOPIŠ	16				ČASTNIK ANTIČNO IME REKE GUADIANE								
											ŠVEDSKI ZAPIS FIN- SKE LUKE VAASA				ANDREJ INKRET ZAZNAVA S PRSTI				MLETO ŽITO					
											OLIVIER MARTINEZ		LITERARNI LIK (JAMES) NEUMET- NIŠKO DELO						TENIŠAČ KAVČIČ					
											GLAD													
											EGIPČAN- SKI BOG SONCA				2									
											OMAKA ZA PICO							GLAVNO MESTO JEMNA						

Za vsakega se najde Volkswagen.
Zdaj po čisto majčkenih cenah.

Ne spreglejte izjemne prilžnosti in pri nakupu vozil
Volkswagen prihranite kar do 5.500 EUR*.

JAMSTVO 4+

PODALJŠANO JAMSTVO ZA 3. IN 4. LETO

**Popust do
5.500 EUR***

Emisije CO₂: 99–193 g/km.
Kombinirana poraba goriva:
3,8–9,3 l/100 km.

Slike so simbolne. Več informacij o specifični porabi
goriva in specifičnih emisijah CO₂ pri novih osebnih
vozilih najdete v priložni varčni porabi goriva in
emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno dobite na
prodajnem mestu in na spletni strani www.volkswagen.si.
*Ponudba velja za vozila letnik 2013 na zalogi oziroma za
nova naročila do 31. 12. 2013. Višina popusta oziroma
prihranka je odvisna od modela.

Das Auto.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj
tel.: 04 27 00 252, faks: 04 27 00 222

www.avtohisavrtac.si

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano
v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 8. januarja 2014,
na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice
lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na
Bleiweisovi cesti 4.

1. nagrada:
enodnevna
uporaba GOLF
VARIANT
2. nagrada:
enodnevna
uporaba VW
POLO
3. nagrada:
poklanja
Gorenjski glas

DRUŽABNA KRONIKA

DECEMBER. ČAS VESELJA.

Prednovoletna srečanja si v teh dneh po vsej Gorenjski sledijo kot po tekočem traku. S koncerti se je praznično vzdušje začelo v Kamniku, obiskali smo dobrodelno prireditev na Jesenicah, vmes pa skočili še na smučišče Krvavec.

J. Paladin, A. Sodja

V petek se je v središču Kamnika začel sklop prireditev, ki so ga na kamniškem zavodu za turizem in šport poimenovali »Kamnik. Decembra. Čas veselja.« Dogajanje se je v petek popoldne začelo na pobočju Malega gradu z grajskimi uličnimi pogruntavščini in zgodbo o Snežni kraljici, nato pa se je preselilo na Glavni trg in oder ob drsališču, ki je bil središče prazničnega dogajanja cel vikend. Nekateri obiskovalci

so se v Kamnik pripeljali kar z muzejskim vlakom s parno lokomotivo, ki je iz Ljubljane pripeljal nekaj sto ljudi. V petek zvečer so zbrane dolgo v noč zabavali Alya in 6Pack Čukur & The Hangover Ladies, sobotni večer je množica uživala z rokerji Big Foot Mamo in nato z Illusion Art, nedeljsko popoldne pa je bilo v znamenju narodno-zabavne glasbe – nastopili so Veseli muzikanti in Veseli svatje.

Glasba je v soboto odmevala tudi na Krvavcu, kjer so tudi uradno odprli letošnjo smučarsko sezono. Ob novi otroški vlečnici so odprli nov otroški park z različnimi

objekti za vsestransko snežno zabavo, nato pa se na Plazi kljub oblačnemu vremenu celo popoldne sproščeno zabavali s skupino Victory.

Civilna iniciativa Ejga – za lepše Jesenice pa je že v sredo v dvorani Kolpern na Stari Savi pripravila prireditev Ejga veseli december. »Pripravili smo prireditev, na kateri smo samo dajali. Da bi ljudje vsaj za kratek čas pozabili na položnice, poročila in drugo. Pripravili smo petsto kosil, dvesto daril za otroke, kulturno-zabavni program in puzzlijado. Uspelo je, saj je bila dvorana polna, vzdušje pa odlično,« je povedal Ahmed Pašič, ki z vse večjo

skupino prostovoljcev vliva upanja tistim, ki so se zaradi krize znašli na robu. Ejga veseli december je otrokom popestril obisk Božička, nastopili so tudi klovn Jaka, Pika Nogavička, Folklorna skupina Julijana in dijakinja Srednje šole Jesenice.

Praznične prireditve se bodo vrstile tudi v tem tednu. Tako bodo denimo v Festivalni dvorani na Bledu 29. decembra ob 20. uri pripravili že jubilejno 15. Veselo domače na Bledu, kjer bodo nastopili ansambli Navihanke, Bitenc in Slovenski pozdravi, domača folklorna skupina, harmonikarica Majči in mnogi drugi.

Oder sklopa prireditev »Kamnik. Decembra. Čas veselja« je prva zasedla pevka Alya. / Foto: Matic Zorman

Direktorica Zavoda za turizem in šport Kamnik Urška Kolar v družbi 6Pack Čukurja / Foto: Matic Zorman

Središče Kamnika je v soboto zvečer odmevalo v rokernih ritmih skupine Big Foot Mama. / Foto: Primož Pičulin

Smučarje sta v letošnjo sezono pospremila tudi direktor RTC Krvavec Srečko Retuznik in župan Cerkelj Franc Čebulj. / Foto: Primož Pičulin

Oblačno vreme na Krvavcu je v soboto z glasbo skušala pregnati skupina Victory. / Foto: Primož Pičulin

Ejga veseli december na Jesenicah je obiskal tudi Božiček in med otroke razdelil dvesto daril. / Foto: Andraž Sodja

VRTIMO GLOBUS

Adele prejela priznanje kraljeve družine

Dobitnica grammyja, zlatega globusa in oskarja, petindvajsetletna pevka Adele je svojim lovorikam dodala še eno: posebno MBE priznanje za prispevek k britanski glasbeni industriji, ki jo podeljuje britanska kraljeva družina. »Počasščena sem, da so opazili moje delo in da sem nagrajena s strani tako čudovitih in navdihujočih ljudi,« je povedala pevka. Nagrado je prejela iz rok princa Charlesa.

Gabrielle in Dwyane sta zaročena

Ameriška igralka **Gabrielle Union (41)**, ki je igrala poleg Willa Smitha v filmski uspešnici Bad boys 2, in **Dwyane Wade (31)**, košarkar ameriške lige NBA, sta se zaročila. »Pa se je zgodilo,« je pod sliko, na kateri ponosno kaže zaročni prstan zapisala igralka in novico delila s svojimi oboževalci. »Rekla je ja,« je pod enako fotografijo na svoji družabni strani objavil košarkar. Par je v zvezi štiri leta, skupaj pa še nimata otrok. Wade ima iz prejšnjega zakona dva sinova.

Selena Gomez odpovedala turnejo po Avstraliji

Pevka in igralka **Selena Gomez (21)** je odpovedala turnejo po Avstraliji v februarju in marcu zaradi osebnih razlogov. »Zelo cenim svoje oboževalce in nikoli jih ne bi razočarala. Nekaj let sem svojo kariero postavljala na prvo mesto, sedaj pa si moram vzeti nekaj časa zase. Želim postati boljše oseba,« je v imenu pevke za People povedal njen predstavnik, ki pravi, da je s Seleno vse v redu in da si želi preživeti praznike skupaj s svojo družino.

Dot-Marie Jones dahnila usodni da

Dot-Marie Jones (49), igralka, ki je poznana predvsem po vlogi trenerke v seriji Glee, je obljubila večno zvestobo dolgoletni partnerki Bridgett Casteen. Slovesnost je potekala na njenem domu v Los Angelesu. S poroko pa nista presenetili le javnosti, temveč tudi svoje znance. Njuni najbližji so bili uradno povabljeni na prednovoletno zabavo, ki se je kasneje izkazala za poročno slavo.

Simpatična Anamarija Kostevc iz Bitenj je petindvajsetletna oblikovalka, ki je dejavna na mnogih področjih. Kot aktivistka se udeležuje in tudi vodi naravovarstvene akcije, na katerih opozarja na problematiko sodobne družbe in okolja. Ukvarja se z novinarskim delom, rada potuje, dejavna pa je tudi na umetniškem področju – nedavno je v Kranju na ogled postavila svoje nadrealistične slike. / Foto: arhiv dogodka(Boštjan Gunčar)

Slovenski med za tegobe vse na svet'

Pristen slovenski med naj najde mesto na naši pristno pripravljene praznični mizi. Podarimo ga tudi našim najbližjim. Z njimi si bodo osladili konec leta in okrepili prve korake v novo leto.

PAVLA KLINER

V hladnem začetku leta bo njihov osebni trener pri krepitevi odpornosti in pomočnik pri premagovanju prehladov in viroz. Pregnal ali vsaj omilil bo kakopak še številne druge zdravstvene tegobe. Omenimo le njegove antibiotične, antiseptične, baktericidne (uničuje bakterije), pomirjevalne zmožnosti. Seveda pa je treba vedeti, katera vrsta medu je primerna za kakšno bolezen. Čebele pridelajo med iz cvetličnega nektarja ali mane, ki ju zbirajo iz različnih dreves in cvetov. Vsaka vrsta cvetov daje drugačen med. Pristen slovenski med je tako iz akacije, lipe, žajblja, kostanja, smreke, hoje in ajde. Glede na težavo, ki muči naše bližnje, jim podarimo različno vrsto medu.

Smrekov, hojev, gozdni

Če je kdo od naših dragih slabokrven, mu podarimo smrekov ali pa hojev med, saj vsebujeta obilo rudninskih snovi in terpenov. Slednji mehčajo sluz pri dihalnih težavah, zato se obnese ta tudi kot pomoč pri izkašljevanju in prehladu. Smrekov med je rdečkasto rjave barve in precej goste strukture. Bogat z eteričnimi olji ima rahel priokus po smoli, ki pa ni moteč. Pri nas le redko najdemo 100-odstotno smrekovega, saj je pomešan s cvetličnim medom. Smrekov med je maninega izvora. Mano izločajo uši ali kaparji, ki živijo na smreki.

Uš zapiči rilček v mladi poganjek smreke in drevesni sok zaradi pritiska v drevesu začne kar sam teči skozi uš. Čebele ližejo kapljice, ki jih izločajo uši. Hojev med je tako kot smrekov maninega izvora, le da se tu čebele »pasejo« na jelki. Hojev med je nadvse prijetnega sladkega okusa in milega vonja. Ker paša na hoji ni redna, dosega ta vrsta medu višjo ceno in je med ljudmi najbolj cenjena. Ta vrsta medu je temno rjavo zelena in precej gosta. Gozdni med krepi odpornost organizma in pomaga proti vnetjem žrela. Tako kot njegova predhodnika je tudi gozdni med maninega izvora. Je mešanica hoje, smreke in javorja.

Cvetlični, akacijev, kostanjev

Kjer so v hiši otroci, jim podarimo z minerali bogat cvetlični med, saj ga zaradi njegovega blagega okusa otroci naravnost obožujejo. Koristil bo tudi ljudem, ki jih mučijo srčno-žilne bolezni, saj krepi srce in ožilje, spodbuja pa tudi celjenje ran. Cvetlični med sodi med najbolj pogoste vrste in je kakopak cvetličnega izvora. Čebele nabirajo nektar na pomladanskih cvetlicah, zlasti na regratu, divji češnji in javorju. Prepoznamo ga po svetlo rjavi ali rumeni barvi, odvisno od tega, katera rastlina je prisotna v večji količini. Če je kdo med vašimi dragimi impulziven, vzkipljiv in nagle

Temne sorte medu naj bi vsebovale do 8-krat več rudninskih snovi kot svetle.

jeze, mu podarite akacijev med, ki pomirja. No, da ga le ne bi razjezilo tudi darilo. Akacijev med nas napolni z izgubljenimi energijami, zato ga podarimo tudi tistim, ki so venomer utrujeni in brez življenjske energije. Pomaga še pri čiščenju jeter in pri vnetnih obolenjih grla, spodbuja tek in uravnava izločanje želodčne kisline. Ker je zelo milega okusa in domala brez vonja, ga tako kot cvetlični med obožujejo naši najmlajši. Akacijev med je cvetličnega izvora, je skoraj brez barve ali pa nežno rumen. Akacijev med se po zdravilnosti uvršča takoj za kostanjevim, ki naj bi bil najbolj »gajsten«. Kostanjev med koristi pri nespečnosti in ugodno vpliva na prebavila in jetra. Kostanjev med je cvetličnega izvora in diši po pelinu. Bogat je s cvetnim prahom, kar mu daje grenko noto. Ampak prav zaradi cvetnega prahu je kostanjev

med še posebej zdravilen. Deluje baktericidno, preganja težave s spanjem, blagodejen pa je tudi njegov vpliv na krvni obtok, jetra in prebavila. Na hitro ga lahko zamenjamo s smrekovim medom, saj mu je temno rjavkasto rdeč, kot je, na las podoben.

Lipov, ajdov, žajbljev, sončnični

Lipov med slovi kot najboljši med pri premagovanju prehladov. Diši prijetno po lipovem cvetju, je svetlo rumen z zelenkasto opalnim odsevom. Ajdov med pomaga pri okrepanju, saj krepi organizem po prestopu bolezni. Ajdov med premore tudi močne diuretične lastnosti, ki so zelo izrazite pri vseh svetlih vrstah medu. Žajbljev med je odličen za dihala. Sončnični med nam bo vrnil moč in poskočnost.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja – kosilo: čista juha - buillon s stepenim jajcem, lovska pečenka v mrežici, polnjena s korenjem, smetanov pire krompir, rdeč radič s fižolom, orehova potica; **večerja:** pečena nadevana jabolka z vaniljino kremo, fini keksi
Ponedeljek – kosilo: zeljnata juha z govedino, kruhovi cmoki z ocvirki, motovilec z jajcem v solati, buhteljni; **večerja:** polnjene bučke, prelite z jogurtom in kislom smetano, čebulni kruh
Torek – kosilo: goveja juha z rezanci, govedina iz juhe, pražen krompir s čebulo, smetanov hren, endivija v solati; **večerja:** orehova potica, sadni čaj; poobedeček po polnočnici: narezek s suhim mesom in jabolčnim hrenom, beli kruh, potica, sadni sok
Sreda – kosilo: goveja juha z jetrnimi žličniki, telečja pečenka v naravnem soku, maslen krompir, sestavljena solata, potica, sadje; **večerja:** lososov namaz z maslom in toastom, vino
Četrtek – kosilo: cvetačna kremna juha, pečenka Štefani, nadevana z jajci, omaka s kislimi gobicami, popečen krompir s kumino, rdeči radič s koruzo, skutna pogača; **večerja:** okisan in obložena žolca z bučnim oljem in čebulo, zrnat kruh
Petek – kosilo: korenjeva juha z zdrobom, postrvi po tržaško, peteršiljev krompir v koscih, zelena solata, janeževi upognjenci, belo vino ali čaj; **večerja:** pehtranka, bela kava
Sobota – kosilo: ričet z zelenjavo in kuhano prekajeno kračo, okisan krompir, skutni štruklji; **večerja:** dušena kislata repa, pečenice ali ostanki suhega mesa, ajdovi žganci, bela kava

Sesekljana pečenka po lovsko

Pripravimo jo kot druge pečenke iz sesekljane mesa, le da tu masi dodamo nekaj na kocke narezane slanine in nekaj praženih gob (oboje lahko tudi zmeljemo), žlico smetane in žlico dobrega belega kiselkastega vina.

Vaniljina krema

Potrebujemo: pol litra mleka, 15 dag sladkorja, 3 do 4 jajca, 6 do 7 dag moke, 1 žličko ruma in 1 zavitek vaniljinega sladkorja. Rumenjake zmešamo s tretjino sladkorja, iz beljakov stepemo sneg, in ko je že trd, mu med stalnim mešanjem počasi dodajamo sladkor. Vmešanim rumenjaku prilijemo žlico mleka, dodamo vaniljin sladkor in moko, počasi prilivamo vrelo mleko. Ves ta čas močno mešamo. Krema naj vre 2 do 3 minute, nato dodamo še rum in trd sneg. Umešamo ga le toliko, da se zakrije. Kuhano kremo v našem primeru uporabimo za preliv čez z orehi in rozinami nadevana pečena jabolka, lahko pa kremo ponudimo v kozarcih, jo obložimo s sadjem in, ko se je ohladila, še s stepeno smetano.

Kokosova torta

Tudi dušo je treba nahraniti, zato ste vsi upravičeni do koščka slastne kokosove torte.

ERIKA JESENKO

Najprej specite dva biskvita. Za en biskvit potrebujete: 3 jajca, 3 žlice sladkorja, 3 žlice tople vode, 3 žlice moke, žlica kakava in čajno žličko pecilnega praška.

Priprava: iz beljakov naredite sneg, ki mu dodate sladkor. Ko postane sneg kompakten, med rahlim mešanjem dodajajte rumenjake in vodo, nato moko, ki ste jo predhodne zmešali s kakavom in pecilnim praškom. Biskvit zlijte v okrogel model in pecite 15 minut pri 180 stopinjah Celzija. Postopek ponovite, da dobite dva biskvita.

Za kremo potrebujete: 6,5 dl mleka, 18 dag kokosove moke, 9 dag sladkorja, 3 dag jedilnega (koruznega) škroba, 6 listov želatine, 3,5 dl sladke smetane.

Priprava: mleko skupaj s kokosom na hitro zavrete. Dodajte jedilni škrob in sladkor. Želatino namočite v vodi, da nabrekne, jo ožamete in jo dodate v toplo maso. Po želji lahko dodate še kokosov liker, premešate in pustite, da se masa ohladi. V ohlajeno maso vmešajte rahlo stepeno sladko smetano.

En biskvit položite v model, ga namočite z mlekom in sladkorjem, za bolj sočen okus na tanko namažite s poljubno marmelado. Na biskvit vlijete kremo in pokrijete z drugim biskvitom. Tudi ta biskvit namočite z mešanico mleka in sladkorja.

Torto postavite za nekaj ur v hladilnik. Ko je ohlajena, jo premažete z marmelado in potresete s kokosom, če ste ljubitelji čokolade, pa jo lahko oblijete s čokoladnim prelivom.

Pa dober tek!

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE**Blagoslovi konj**

Naklo – Konjensko društvo Naklo vabi na blagoslov konj v Naklem v četrtek, 26. decembra, ob 11. uri. Zbor konjenikov je na ograjenem prostoru za domom Janeza Filipiča. Vsi konji morajo imeti s seboj veljavne dokumente s potrdilom o pregledu krvi. Udeleženci bodo postreženi s čajem, kuhanim vinom in prigrizkom.

Fara – Na štefanovo, to je v četrtek, 26. decembra, konjenski klub Škofja Loka v sodelovanju z Lonko ob 11. uri pred Marijino kapelico na Fari organizira blagoslov konj.

Dovje – Na trgu pred Hišo Pr Katr ter pred cerkvijo sv. Mihaela bo v četrtek, 26. decembra, ob 10.30 do 11.30 žegnanje konj.

15. Veselo po domače

Bled – Folklorno društvo Bled organizira v nedeljo, 29. decembra, ob 20. uri v Festivalni dvorani na Bledu 15. Veselo po domače.

Tavelka reč

Kranj – Domača vas in Zveza kulturnih društev Kranj vabita na kulturno prireditve Tavelka reč, ki bo pod nadstreškom v Domači vasi v soboto, 28. decembra, od 10. ure do 12.30. Najprej bodo nastopili Koledniki, nato pa KD MePZ Musica viva Kranj, dedek Mraz, MePZ Peter Lipar Kranj, Ljudske

pevke Resa, Moška vokalna skupina Zelen in APZ France Prešeren Kranj.

Pohodi z baklami

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi v četrtek, 26. decembra, na 12. večerni pohod z baklami v počastitev dneva samostojnosti. Pohodniki se bodo zbrali ob 17. uri pred trgovino Mercator na Kokrici.

Selca – Turistično društvo Selca vabi na pohod z baklami iz Selc in Dolenje vasi proti Podbabniku, in sicer 1. januarja z zborom ob 18. uri v Selcih pred pošto in v Dolenji vasi pred lokalom. Vsak udeleženec bo dobil baklo brezplačno, nato se boste odpravili na poti proti Babniku, kjer se bodo udeleženci z obeh krajev združili. Ob topleni okrepčilu si boste voščili srečno novo leto ter si ogledali velik ognjemet.

Gozd-Martuljek – Pri elektrarni na začetku poti v Srednji Vrh bo v sredo, 1. januarja, ob 17. uri start pohoda z baklami v Srednji Vrh. Organizator je TD Gozd-Martuljek, dodatne informacije pa lahko dobite na anja.zornada@gmail.com ali 040 262 237.

Koledovanje

Poženič – Dramska skupina Pod stražo bo v sodelovanju s kranjskimi božično-novoletnimi koledniki na štefanovo, 26. decembra, ob 16. uri organizirala koledovanje v Domu kranjancov Poženič.

Za otroke

Jesenice – V jeseniški knjižnici bo v petek, 27. decembra, Brihtina pravljica dežela ob 10. uri.

Preddvor – V soboto, 28. decembra, lahko otroci ob 10. uri v Info centru prisluhnejo zgodbi Božični nagajivčki.

OBVESTILA**Počitniške delavnice**

Preddvor – V Info centru Preddvor bodo v času počitnic potekale počitniške delavnice, in sicer v petek, soboto in nedeljo, 27., 28. in 29. decembra, vsak od 10. do 11. in od 15. do 16. ure. Tema delavnic bo Božič in novo leto.

KONCERTI**Pod oknom**

Kranj – MPZ Maj pod vodstvom dirigenta Dejana Rihtariča vabi na koncert z naslovom Pod oknom, ki bo v petek, 27. decembra, ob 19. uri v avli Mestne občine Kranj. Kot gost bo nastopila Vokalna skupine Breznik.

Zimska rapsodija

Tržič – Zimska rapsodija, koncert Pihalnega orkestra Tržič, bo v četrtek, 26. decembra, ob 19. uri v Dvorani tržičkih olimpijcev.

Božično-novoletni koncerti

Kamnik – Božični koncert MePZ Cantemus bo jutri, v sredo, 25. decembra, v frančiškanski cerkvi v Kamniku po večerni maši (ob 18.30), pri kateri boste peli. Ponovitev koncerta bo v nedeljo, 29. decembra, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Trstu v Italiji. Vstop je s prostovoljnimi prispevki.

Kranjska Gora – V cerkvi Marije Vnebovzete bo božični koncert v organizaciji KD Odmev, MePZ Kranjska Gora v četrtek, 26. decembra, ob 19.30.

Rateče – V cerkvi Sv. Duha se bo v organizaciji KD Odmev, MePZ Kranjska Gora božični koncert začel v petek, 27. decembra, ob 18.30.

Dovje – V cerkvi sv. Mihaela bo v nedeljo, 29. decembra, ob 19. uri božično-novoletni koncert Triglavskih zvonov.

Šenčur – Božično novoletni koncert Pihalnega orkestra občine Šenčur bo v četrtek, 26. decembra, ob 20. uri v Kultur-nem domu Šenčur.

Kranjska Gora – V dvorani Vitranc bo v petek, 27. decembra, ob 20. uri novoletni koncert Pihalnega orkestra Jesenice-Kranjska Gora.

RAZSTAVE**Gozdovi severa**

Kranjska Gora – Galerija Radman in kiparka Dijana Iva Sesartiae vabita na slovesnost ob odprtju kiparske razstave Gozdovi severa, ki bo v petek, 27. decembra, ob 17. uri v Galeriji Radman na Borovski ulici 48 v Kranjski Gori. Razstava bo obiskovalcem na ogled vsak dan, razen v ponedeljek od 27. decembra do 28. februarja.

Razstava jaslíc

Cerklje – Društvo likovnikov Cerklje vabi na ogled ročno izdelanih jaslíc in poslikanih božičnih krogel. Ogledate si jih lahko v Župnijski dvorani v Cerkljah od četrtega, 26. decembra, do sobote, 4. januarja, razen 1. januarja, vsak dan od 14. do 17. ure.

PREDSTAVE**Žive jaslice v Mlačci**

Mojstrana – V soteski Mlačca si predstave živih jaslíc lahko ogledate v sredo, 25., in v ponedeljek, 30. decembra, v sredo, 1., petek, 3., in v soboto, 4. januarja, in sicer ob 16., 17. in 18. uri.

Naročnina na Gorenjski glas je lepo darilo!

Pokličite na 04 201 42 41

MojeDelo.com
Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (300 - 500) NA:
www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Varilec MAG s polnjeno žico m/ž (Švica)

Iščemo nekaj izkušenih varilcev po postopku MAG s polnjeno žico. Varjenje cevi premera 7 metrov. Zaposlitev v uspešnem slovenskem podjetju, ki veliko dela na švicarskem trgu. Ponujamo urejen prevoz, plačano prenočitev ter pošteno plačilo. Direkt marketing, Andrej Ljubec, s. p., Trnovski vrh 43, 2253 Destrnik. Prijave zbiramo do 18. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Urednik spletne izdaje CityMagazine.si m/ž (Ljubljana)

V svoje vrste vabimo inovativno, delovno in predano osebo, ki bo skupaj z uredništvom tiskane izdaje ustvarjala in vodila politiko tako spletnih kot tiskanih vsebin. Integrirano uredništvo tiskane izdaje medija in spleta bo taki osebi omogočilo izkušnje in strokovno rast v vseh segmentih medijske industrije. Mestne revije, d. o. o., Dunajska 5, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 5. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (oddelek mesnice – TUŠ market Škofja Loka) m/ž (Škofja Loka)

Za eno največjih Slovenskih podjetij, Engrotuš, d. d., ki je iz lokalnega trgovca zrasel v mednarodno trgovsko verigo in zaposluje več kot štiri tisoč sodelavcev, iščemo kandidata za delovno mesto prodajalca mesarja v centru TUŠ market Škofja Loka. Kariera, d. o. o., Tivoljska 48, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 17. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Programer / samostojni razvijalec m/ž (Bled, Ljubljana)

V naše okolje vabimo ambiciozne samoiniciativne kandidate z veliko željo po učenju in timskem delu. Zagotavljamo kreativno in dinamično delo pri vzpostavljanju novih IT-rešitev na področju poslovnih sistemov, pričakujemo pa izpolnjevanje zahtevanih pogojev. Perftech, d. o. o., Baragova ulica 5, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 18. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnolog proizvodnje m/ž (Medvode)

Odgovorni boste za prevzem del iz konstrukcije in izdelavo ustrezne tehnološke dokumentacije, ki obsega tehnološko obdelane risbe, primerne za proizvodnjo, namenske risbe za pripravo materiala, tehnološke postopke izdelave, ustrezne

specifikacije in popise, dokumentacijo za spremljanje kakovosti in učinkovitosti proizvodnje), za koordinacijo tehnološke optimizacije proizvodnje v sektorju ... Brixnox inženiring, d. o. o., Sora 21, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 12. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Mednarodni vodja blagovne znamke m/ž / International Brand Manager m/ž (Ljubljana)

Ključne naloge: definiranje in upravljanje identitete blagovne znamke z identifikacijo ključnih prednosti znamke in ključnih kupcev, razvoj marketinške strategije, analiziranje ter stalno spremljanje uspešnosti, identifikacija novih kategorij in potencialnih produktov, stalno spremljanje marketinških trendov, vzdrževanje oziroma dvig prepoznavnosti blagovne znamke, upravljanje in spremljanje ... Studio Moderna Group, d. o. o., Litostrojska 52, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 12. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Mesar / prodajalec v mesnici na Gorenjskem m/ž (Kranj)

Takoj zaposlimo izkušenega mesarja prodajalca za delo v mesnici. Pričakujemo izkušnje s področja prodaje mesa in priprave mesa za prodajo, strokovnost, urejenost, tekoče znanje slovenskega jezika in prijazen ter pozitiven odnos do strank. Čadež, d. o. o., Visoko 7G, 4212 Visoko. Prijave zbiramo do 17. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Administrator delovnih postaj m/ž (Domžale)

K prijavi na prosto delovno mesto v našem podjetju vabimo kandidate oziroma kandidatke, ki bi se želele zaposliti v enem izmed najbolj uspešnih proizvodnih podjetij v Sloveniji v oddelku informatike na delovnem mestu administrator delovnih postaj in izpolnjujejo razpisne pogoje. Od kandidatov pričakujemo ustrezno strokovno izobrazbo: VI., ali VII. raven zahtevnosti računalniške smeri, alternativno organizacija, telekomunikacija. Delovne izkušnje na področju dela niso pogoj, so pa zaželeno. Količevo Karton, d. o. o., Papirniška cesta 1, 1230 Domžale. Prijave zbiramo do 17. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Elektroinstalater monter m/ž (Suhadole)

Korenine našega podjetja segajo v leto 1999, ko je EL-TT, d. o. o., s sedežem v Suhadolah, ustanovil g. Stanislav Vodlan. Za nadaljnji razvoj iščemo nove sodelavce za delovno mesto elektroinstalater, monter m/ž. Ponujamo zaposlitev za določen čas s polnim delovnim časom (40 ur/teden) z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas. EL-TT, d. o. o., Suhadole 21, 1218 Komenda. Prijave zbiramo do 16. 1. 2014. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Nabavnik m/ž (Kamnik)

Za uspešno slovensko podjetje, ki proizvaja dvoranske, predavalniške itd. stole, iščemo sodelavca, ki bo odgovoren za nabavo materialov in polproizvodov za potrebe proizvodnje ter bo skrbel za dogovore s kooperanti na področju kovinskih (pol) proizvodov. Tagro, d. o. o., Korenova cesta 5, 1241 Kamnik. Prijave zbiramo do 27. 12. 2013. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 10. 12. 2013 v reviji Ločanka, je bilo podjetje Baldrijan, d. o. o., iz Kranja, ki poklanja trem nagrajencem **Zeliščni masažni gel**. Ti srečni nagrajenci so: **Julijan Mravlja**, Poljane; **Dragica Skumavc**, Mojstrana; **Anica Kožuh**, Cerklje. Nagrajencem čestitamo.

LOTO

Rezultati 102. kroga –
22. decembra 2013
1, 9, 14, 22, 25, 27, 32
in **34**

Loto PLUS:
8, 14, 15, 16, 21, 28, 35
in **20**
Lotko
5 1 6 6 5 6

Sklad 103. kroga za
Sedmico: **2.185.000 EUR**
Sklad 103. kroga za PLUS:
1.420.000 EUR
Sklad 103. kroga za Lotko:
340.000 EUR

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

ODDAJA MALIH OGLASOV
in ZAHVAL med prazniki:
Male oglase in zahvale oziroma osmrtnice sprejemamo za objavo v PETEK, 27. 12. 2013 do torka, 24. 12. 2013, do 11. ure in za objavo v PETEK, 3. 1. 2014 do torka, 31. 12. 2013, do 11. ure.

NEPREMIČNINE
STANOVANJA**PRODAM**

KRANJ – Huje, 4-SS, 105 m², renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 110.000 EUR, tel.: 070/917-223 13004912

ŽELEZNIKI – Na Kresu 15, prodamo delno obnovljeno l. 2000, 1 SS - l. nad., 36 m² površine (balkon-klet-drvarnica), centralno ogrevanje, mirno okolje s parkiriščem. Cena po dogovoru, tel.: 040/453-605 13004957

V Šenčurju, na Kranjski cesti 4, prodajamo **76,94 m²** veliko stanovanje, prenovljeno v letu 1988. Izhodiščna prodajna cena je **80.000,00 €**.

Splošni pogoji prodaje: prodajalec (Gorenjska banka d.d., Kranj) si pridržuje pravico, da ne sklene kupoprodajne oz. najemne pogodbe z nobenim od ponudnikov, ogled je mogoč po predhodnem dogovoru, prodaja poteka po načelu videno - kupljeno. Dodatne informacije: **04 208 44 77**. www.gbkr.si

ODDAM

ENOSOBNO, opremljeno stanovanje, 40 m², Škofja Loka - center, tel.: 070/260-073

13004963

2.5-SOBNO stanovanje, opremljeno, v Škofji Loki, tel.: 031/635-365

13004714

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

MAJHEN vikend v okolici Trebnjega ugodno prodam, 500 m² zemlje, asfalt do hiše, elek., voda, tel.: 031/308-540

13004960

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

ODKUP, **PRODAJA** rabljenih vozil, gotovinski odkup, prodaja na obroke, MEPAX, d. o. o., Ul. Mirka Vadnova 1, Kranj, tel.: 041/773-772, 040/773-772

13004498

RENAULT Clio, letnik 1994, prodam po delih za simbolično ceno, tel.: 04/23-10-344, 031/406-529

13004958

KUPIM

OSEBNO vozilo od 1. lastnika, tel.: 040/315-388

13004962

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019

13004690

7 METROV suhih nažaganih drv in 75 butar, tel.: 040/396-783

13004943

STANOVANJSKA OPREMA

OSTALO

PODARIM

ŠIVALNI stroj in televizor, lepo ohranjena, tel.: 04/25-22-685

13004974

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, strogi unikat, ogled v Zdravstvenemu domu Kranj, prtiličje, tel.: 040/567-544

13004715

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

COPATKE za dojenčke in nogavice za odrasle in otroke, iz domače ali kate- re druge volne, tel.: 051/839-240, lijana.mijovic@gmail.com

13004924

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

AKCIJA dioptrijskih očal: Prva očala kupite, druga vam podarimo. Podrobne info: na 04 234 234 2, www.optika.si ali v Optiki Aleksandra, Qlandia Kranj

13004671

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MLADE kužke mešančke, majše rasti, tel.: 041/841-632

13004971

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGRO APNO v big bag vrečkah ali cel kamion, možna dostava, brezplačno nudimo stoj za posipanje. Šmrekca center, d.o.o., Sutna 43 a, Žabnica, tel.: 04/25-51-313

13004970

SAMONAKLADALKO Sip 16 cm3 in tračne grablje Sip 220 cm, tel.: 041/865-675

13004978

PRIDELKI

PRODAM

ČESEN, selekcioniran na eko Kapl od 2001, negojen, neškropljen, pridelan na roke, dozoret, tel.: 03/57-38-226

13004965

JEDILNI in krmni krompir ter več ČB teličkov, tel.: 041/848-539

13004959

KRMNI krompir in smrekove plohe, zračno suhe 3 leta, tel.: 040/800-278

13004975

SENO in cepilec za drva, tel.: 051/673-752

13004979

ZAMRNJENE in vložene jurčke, tel.: 040/281-228

13004950

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 BIKCA ČB, stara 10 dni, tel.: 041/657-111

13004982

BIKCA simentalca, težka 220 in 280 kg, tel.: 041/655-969

13004966

ČB BIKCA in teličko, stara 1 teden, tel.: 041/506-183

13004961

ČB BIKCA, starega 10 dni, tel.: 040/355-865

13004964

ČB BIKCA, starega 2 do 3 tedne, tel.: 041/254-711

13004981

KRAVO simentalco brejo in bikca simentalca, težkega 200 kg, tel.: 051/212-282

13004973

KRAVO LS v 9. mesecu brejosti in 3 m3 colaric zračno suhih, tel.: 041/912-435

13004980

MLADO kravo v začetku brejosti, srednje težko, LS, dojiljo, tel.: 070/701-991

13004977

TELIČKO simentalco, staro 1 mesec, in prašica za zakol, domača krma, tel.: 041/933-879

13004969

KUPIM

KRAVO za zakol do starosti 5 let, tel.: 04/53-31-146, 041/762-611

13004967

OSTALO

PRODAM

MANJŠI komat z jermeni za vprego, obseg 72 do 74 cm, menjam za star denar, tel.: 04/53-18-664

13004968

ZAPOSLITVE

NUDIM

TELEFONIST - iščemo nove sodelavce za iskanje kupcev po telefonu. Lighton d. o. o., c. C. Štuparja 25, Ljub. - Črnuče, 040/812-656

13004983

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE hiš, kopalnic, stanovanj. Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna krovsko-kleparska dela, ugodno. Brezobrestni kredit do 3 let, 031/879-739, www.komplet-plus.si

13004674

EKOCLEAN, d.o.o., Podlubljalj 259, Tržiče vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracije, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987

13004673

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvozena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, tel.: 031/720-141

13004669

IZOBRAŽEVANJE

NUDIM

MEHANIKO in fiziko za gimnazije & srednje šole inštruiram. MA - FI, Marko Kralj s.p., Dražgoška ul. 3, Kranj, tel.: 040/381-295

13004972

ZAHVALE

DRUŽINI Starman in družbi STIMACOM d.o.o., oba iz Ljubljanske ceste v Škofji Loki, se lepo zahvaljujeta za tako prijazna doživetja v tem prazničnem božično novoletnem času. Franc in Vera Rupar, Kidričeva 21, Šk. Loka

13004984

OBVESTILA

KMEČKI turizem Pavlin, Anica Pavlin s.p., Šenturška Gora 23 A, Cerklje prireja silvestrovanje z ansambлом Bratov Poljanšek. Vljudno vabljeno! I, tel.: 04/25-22-083

13004976

www.gorenjskiglas.si

Sporočamo žalostno vest, da je svojo življenjsko pot sklenil naš sodelavec

JANI ZUPAN

Pogreb bo danes, v torek, 24. decembra 2013, ob 15. uri. Od njega se bomo poslovili na pokopališču v Kranju. Žara bo od 9. ure dalje na tamkajšnjem pokopališču. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv družbe Telekom Slovenije, d. d.

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

METKA ŠTERN

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Zavarovalnica Triglav, d. d., Območna enota Kranj

OSMRTNICA

V 63. letu starosti je po težki bolezni zaspala naša draga žena, mamica in mama, upokojenka Splošne bolnišnice Jesenice, ORL ambulanta Kranj

MILKA POLIČAR
s Črnicva

Od nje se bomo poslovili na božični dan, jutri, v sredo, 25. decembra 2013, ob 14. uri. Obred se bo pričel na pokopališču na Brezjah, od koder bomo pokojno pospremili v baziliko Marije Pomagaj, kjer bo pogrebna sveta maša. Do pogreba bo ležala v tamkajšnji mrliški vežici.

Žalujoči: vsi njeni

Simon, kjerkoli si,
naj Angel čuva Te,
kjerkoli si,
nate mislimo vsi.

V SPOMIN

Včeraj je minilo žalostnih dvajset let, odkar je tragično odšel za vedno naš nepozabni sin, brat in stric

SIMON MARKOVIČ
iz Strahinja

Vsem, ki se ga še vedno spominjate in mu prižigate sveče, iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ne, ni umrl!
Oči le častne je zaprl,
da se po trudu in boju
oddahne v blaženem
spokojju.
(S. Gregorčič)

TONE - ANTUN SLOBODJANAC

1. 1. 1951-17. 12. 2013
upokojenec Creine Kranj

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od dragega moža, očeta in starega očeta poslovili ter ga spremljali na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste ga obiskovali in mu ob težki bolezni stali ob strani, sorodnikom, sosedom iz Gradnikove 5 in Zoisove 6, prijateljem in znancem, sodelavcem, zdravnici Dr. Primožič, trobentarju, župniku in diakonu iz Zlatega polja, osebu Zdravstvenega doma Kranj, Bolnišnice Golnik in Onkološkega inštituta ter drugim, ki ste nam v teh težkih trenutkih v tolažbo in pomoč. Vsem in vsakomur posebej hvala.

Žalujoči: žena Dani, sin Miran z Urško in hči Monika z Rudijem ter vnučki Žiga, Tea, Nik, Tit, Tia, Jon in Maj Kranj, Voglje, 19. decembra 2013

Ko je listje zašelestelo
in rožice ovenele, zlato srce je onemelo.
Tiha misel zablestela nad večernim krajem,
duša odblestela z zlatim je sijajem.
Tiha - kam odšla je duša zastrmela,
kakor da je ptica večer preletela.
(S. Kosovel)

ZAHVALA

Globoko smo pretreseni in neizmerno žalostni, da nas je za vedno zapustila naša draga mami in babi

ZOFIJA SAJOVIC BOLKA
zobozdravnica v pokojju z Visokega

Od nje smo se poslovili v soboto, 14. decembra 2013, na pokopališču v Šenčurju.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, nas spodbujali in sočustvovali z nami. Hvala za vse lepe besede, za izkazano spoštovanje in ker ste jo v tako velikem številu skupaj z nami pospremili k večnemu počitku.

Najlepša hvala, ker ste jo imeli radi!

Draga mami, neskončno te bomo pogrešali, samo misel, da bosta vidva spet skupaj, tolaži našo neizmerno žalost!

ŽALUJOČI VSI NJENI
Visoko, 18. decembra 2013

ANKETA

Otrokom so
polepšali praznike

SAMO LESJAK

Na tradicionalni dobrodelni prireditvi v organizaciji kranjskega Centra za socialno delo je Božiček obdaril več kot dvesto otrok in mladostnikov, ki živijo v rejniških družinah.

Foto: Primož Pičulin

Mateja Košnik, strokovna delavka CSD:

»Z dobrodelno akcijo želimo otrokom in mladostnikom pokazati, da v svojih stiskah niso sami, čeprav so iz različnih razlogov ostali prikrajšani za normalno družinsko življenje.«

Nežka Pretnar – Pika Nogavička:

»Z veseljem sprejemem povabila za tovrstne prireditve, ki razveseljujejo otroke in jim polepšajo dan. Največja nagrada zame je, ko vidim nasmejane obraze otrok.«

Nejc Mrak:

»Za mnogimi otroci se skriva trpka zgodba njihovega odrasčanja, zato so takšne prireditve zanje še bolj pomembne, saj jim s tem podarimo kanček upanja na lepšo prihodnost.«

Katja Jagodic:

»Vesela decembrska prireditve, ki je otrokom in mladostnikom, ki živijo v rejniških družinah pa tudi v različnih vzgojnih ali rehabilitacijskih zavodih, vrnila nasmešek na obraze.«

Uroš Golar:

»Prireditve se z družino udeležimo vsako leto, je prijetna in zabavna za otroke. Žal živimo v časih, ko si mnoge družine ne morejo privoščiti obdarovanja svojih otrok.«

Pomaga lahko tudi Matija

Pri mreži Matija so poleg brezplačnih informacij za starejše v zadnjem letu pripravili tudi akcijo prostofer, ki povezuje prostovoljne voznike s starejšimi, ki potrebujejo prevoz.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Marsikdo že pozna Matija, ki prek klicnega centra povezuje starejše in njihove organizacije s ponudniki pomoči in storitev, prostofer pa je njihova novejša ponudba, ki so jo pred kratkim predstavili tudi v Kranju.

»Matija ponuja možnost, da starejši čim dlje ostanejo samostojni in si lahko pomagajo sami. To pomeni, da jim je na razpolago naša brezplačna številka o8o 10 10, na kateri lahko izvedo vse, od tega koliko denarja lahko dobijo za pomoč na domu, do tega, kako dobiti določenega mojstra za popravila in koliko časa morajo čakati na pregled pri specialistu,« pravi Nataša Drakulič Pevc, ki je skupaj z Jernejo Šimenc prejšnji teden v Kranju predstavljala novejšo od akcij Matija, ki so jo poimenovali prostofer.

»Gre za to, da imamo po vsej Sloveniji okoli šestdeset prostovoljcev, ki so pripravljene kdaj koga kam peljati zastoj. To je povsem prostovoljno, saj se prijavljajo prostovoljni vozniki, ki pomagajo tistim, ki imajo

Jerneja Šimenc in Nataša Drakulič Pevc sta ponudbo prostoferja predstavili tudi v Kranju.

opravke, pa jim je javni prevoz težko dostopen. Morda nimajo nikogar, da bi jih peljal k zdravniku, po nakupih ali kam drugam,« dodaja Nataša Drakulič Pevc, ki pravi, da želijo starejšim tudi s promocijskimi akcijami, kot je bila v Kranju, čim bolj približati takšne vrste pomoči, saj mnogi vendar še ne vedo za vse možnosti.

»Odziv je navadno kar dober, vendar je dejstvo, da so starejši zelo previdni, tudi nezaupljivi in težko dojamajo, da je nekaj lahko kar zastoj. Zato želimo pokazati, da to res obstaja,« je še povedala Nataša Drakulič Pevc in dodala, da je tudi v Kranju pet prostovoljnih šoferjev, ki so se že pridružili ponudbi Matija.

»Navadno so prostovoljci pripravljene brezplačno peljati kam v bližnjo okolico. Da bi peljali na drugi konec Slovenije, jih je malo. Sicer pa za vse informacije starejši lahko pokličejo na našo brezplačno številko, kjer jim bomo tudi povedali kdo so naši prostovoljni šoferji v njihovi bližini,« še dodaja Nataša Drakulič Pevc.

Brez pirotehnik v TNP

Bled – Z namenom, da bi ljudi še dodatno opozorili in osvestili o škodljivosti uporabe pirotehničnih sredstev, so v javnem zavodu Triglavski narodni park (TNP), Planinski zvezi Slovenije in CIPRI Slovenije – društvu za varstvo Alp znova pozvali k podpori akciji Pirotehnika v Triglavskem narodnem parku – NE! Na območju TNP, so ob tem opozorili, uporaba pirotehničnih sredstev ni dovoljena, kar ureja zakon o Triglavskem narodnem parku. V času decembrskih praznikov bodo zato izvedli tudi poostren nadzor s predstavitevijo pristojnosti in možnosti ukrepanja naravovarstvene nadzorne službe TNP ob kršitvah. »Mnogo je argumentov, ki dokazujejo, da uporaba pirotehničnih sredstev v narodni park in nasploh v naravno okolje ne sodi. Ogroža varnost človeka, onesnažuje zrak in okolje ter je moteča za prostoživeče in domače živali,« so ob tem še poudarili v javnem zavodu TNP.

Donacija projektu Skupaj premagajmo stisko

Jesenice – V Območni enoti Kranj Zavarovalnice Triglav so se že šestnajsto leto zapored ob koncu leta odločili za donacijo v dobrodelne namene. Letos so dva tisoč evrov namenili Društvu Vzgon z Jesenic za izvedbo programa Skupaj premagajmo stisko. Direktorica OE Kranj Janka Planinc je ob predaji donacije povedala: »Letos smo se odločili, da finančna sredstva namenimo za pomoč tistim, ki so se znašli v težkih življenjskih situacijah, kot so brezposelnost, nasilje v družini, soočanje z izgubo ali boleznijo. V Zavarovalnici Triglav razumemo stiske ljudi; ob ohranjanju poslovne stabilnosti si prizadevamo za pomoč socialno šibkejšim.« Donacijo je prejela predsednica društva Verona Andreuzzi, ki je dejala, da je to prva večja donacija društvu, v katerem si prizadevajo za izboljševanje kakovosti življenja posameznikov, družin in skupin. S psihološkim svetovanjem in psihoterapijo pomagajo zlasti osebam s težavami z depresijo in anksioznostjo. Njihov cilj je razvoj družinskega centra na območju zgornje Gorenjske.

Za praznik nižje cene pogonskih goriv

Cene naftnih derivatov so se opolnoči skladno z vladno uredbo spet spremenile. Pocenila so se pogonska goriva in kurilno olje, tako da je 95-oktanski bencin cenejši za 1,1 centa in odslej liter stane 1,435 evra, stooktanski bencin se je pocenil za cent in sedaj stane 1,473 evra, dizelsko gorivo pa potem, ko se je liter pocenil za 1,7 centa, stane 1,370 evra. Za liter kurilnega olja bomo po znižanju 1,8 centa za liter odšteli 0,997 evra.

vremenska napoved

Danes bo pretežno oblačno, krepil se bo jugozahodnik. Jutri in v četrtek bo sprva oblačno in deževno. Meja sneženja se bo s 1300 m spustila pod 1000 m nad morjem.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

1/8 °C

SREDA

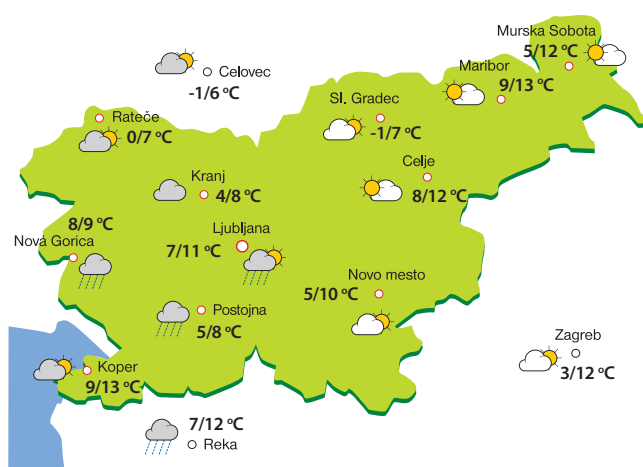

4/8 °C

ČETRTEK

5/3 °C

RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2022-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si